

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΗΠΕΙΡΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Η ΕΞΕΛΙΚΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ

ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ (Α.Ε.)

ΚΑΙ

ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ (Ε.Π.Ε.)

Από άποψη Νομική, Οικονομική και Οργανωτική

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ:

ΚΑΠΛΑΝΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:

ΝΤΙΤΣΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΣΙΑΝΝΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ

ΤΣΙΛΟΓΙΑΝΝΗΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ

ΠΡΕΒΕΖΑ 2005

Αυτό το έργο έγινε με πολύ δυσκολία άγχος και με πολύ φόβο για την ολοκλήρωσή του. Τελικά με πολύ κόπο καταφέραμε να ολοκληρώσουμε με την βοήθεια ενός σπουδαίου καθηγητή μας αυτό το δύσκολο έργο που αναλάβαμε. Ευχαριστούμε θερμά τον Κύριο Σπύρο Καπλάνη για την πολύτιμη βοήθεια του καθώς και την ηθική στήριξη μέχρι την ολοκλήρωση του έργου αυτού.

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

- A.E. = Ανώνυμη Εταιρεία
A.K. = Αστικός Κώδικας
A.P.M.A.E. = Αριθμός Μητρώου Ανωνύμων Εταιρειών (Τηρείται στις Νομαρχίες)
Bλ. = Βλέπε
Γ.Λ.Σ. = Γενικό Λογιστικό Σχέδιο
ΔΕΛΤ. Α.Ε. & Ε.Π.Ε. = Δελτίο Συνδέσμου και Ε.Π.Ε. (μηνιαίο περιοδικό)
Ε.Ε. = Ετερόρρυθμη Εταιρεία
Ε.Εμπ.Δ. = Επιθεώρηση Εμπορικού Δικαίου (τριμηνιαίο περιοδικό)
Εφ.Αθ. = Απόφαση Εφετείου Αθηνών
Ε.Ν. = Εμπορικός Νόμος (Β.Δ. της 2/14 Μαΐου 1835, έχων ισχύν νόμου, « περί της αρμοδιότητας των εμποροδικείων»)
Επ. = Επόμενα
Κ.Ν. 2190/20 = Κωδικοποιημένος νόμος 2190/20 (όπως τροποποιήθηκε κατά καιρούς και κωδικοποιήθηκε με το Β.Δ. 174/63. Στη συνέχεια, όπως προσαρμόσθηκε με τα Π.Δ. 409/87)
κ.ο.κ. = και ούτο καθ' εξής
Κ.Τ.Χ. = Κώδικας Τελών Χαρτοσήμου
Κ.Πολ.Δικ. = Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας
Κ.Φ.Σ. = Κώδικας Φορολογικών Στοιχείων
Μ.Ε.Π.Ε. = Μητρώο Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης (προβλέπεται να τηρείται στα Πρωτοδικεία)
Μον.Πρωτ. = Μονομελές Πρωτοδικείο
Ν.Σ.Κρ. = Απόφαση Νομικού Συμβουλίου του Κράτους
Ο.Ε. = Ομόρρυθμος Εταιρεία
Πολ.Πρωτ. = Πολυμελές Πρωτοδικείο
Πρβλ. = Παράβαλε
π.χ. = παραδείγματος χάρη
Σ.Ε. = Απόφαση Συμβουλίου Επικρατείας
Σ.Ο.Λ. = Σώμα Ορκωτών Λογιστών
Τ.Α.Ε. και Ε.Π.Ε. = Τεύχος Ανωνύμων Εταιριών και Περιορισμένης Ευθύνης (Εφημερίδος της Κυβερνήσεως)
Τ.Α.Π.Ε.Τ. = Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού Εθνικού Τυπογραφείου
Φ.Ε.Κ. = Φύλλο Εφημερίδος της Κυβερνήσεως
Φ.Π.Α. = Φόρος Προστιθέμενης Αξίας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ.....	I
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ.....	II

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΙΔΡΥΣΗΣ Α.Ε.

1.1. Η ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.....	2
1.1.1. ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.....	2
1.1.2. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.....	2
1.2. Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.....	10
1.3. ΟΙ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΤΗΣ Α.Ε. ΚΑΙ ΟΙ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΤΗΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ ΤΥΠΟΥΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ.....	13
1.3.1. ΟΙ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΤΗΣ Α.Ε.	13
1.3.2. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΤΗΣ Α.Ε. ΑΠΟ ΑΛΛΟΥΣ ΤΥΠΟΥΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ.....	14
1.4. ΕΓΚΡΙΣΗ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.....	16
1.5. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	18
1.5.1. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΩΣ.....	19
1.6. ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΤΗΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	20
1.7. ΕΞΟΔΑ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	21

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΕΠΩΝΥΜΙΑ – ΣΚΟΠΟΣ – ΕΔΡΑ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

2.1. ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	23
2.2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	27
2.3. ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ	28
2.4. ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΕΔΡΑΣ	28

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 **ΒΙΒΛΙΑ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ**

3.1. ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
(ΒΙΒΛΙΑ ΤΟΥ Κ.Β.Σ.	31
3.2. ΕΓΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ Δ.Ο.Υ. ΘΕΩΡΗΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ	
ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	35
3.3. ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΒΙΒΛΙΑ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ	38

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 **ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ**

4.1. ΕΠΙ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΣΕ ΧΡΗΜΑ	40
4.2. ΕΠΙ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΣΕ ΕΙΔΟΣ	46

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 **ΕΝΝΟΙΑ, ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.**

5.1. Η Ε.Π.Ε. ΩΣ ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΣ (ΜΙΚΤΟΣ) ΕΤΑΙΡΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ....	52
5.1.1. ΤΟ "ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ" ΩΣ ΒΑΣΙΚΗ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΗ ΤΟΥ	
ΔΙΚΑΙΟΥ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.	52
5.1.2. ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΤΗΣ Ε.Π.Ε. ΩΣ ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΥ	
ΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ.....	54
5.1.3. ΠΑΡΕΚΚΛΙΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗ ΜΕΣΟΤΗΤΑ.....	57
5.1.4. ΣΥΝΘΕΣΗ.....	59
5.2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.	60
5.3. Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ ΣΤΗΝ Ε.Π.Ε.	61
5.4. Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ ΣΤΗΝ Ε.Π.Ε.	62
5.5. Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΑΝΕΙΣΤΩΝ ΣΤΗΝ Ε.Π.Ε.	63
5.6. ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ.....	64
5.7. ΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ.....	65
5.8. ΕΙΔΙΚΟΙ ΤΥΠΟΙ Ε.Π.Ε.	66

5.9. ΞΕΝΑ ΔΙΚΑΙΑ.....	67
5.9.1. ΓΕΝΙΚΑ.....	67
5.9.2. ΓΕΡΜΑΝΙΑ.....	67
5.10. ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ Ε.Π.Ε. ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗ ΕΥΘΥΝΗ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΑΥΤΗΣ	68
5.11. ΤΑ ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΜΕΡΙΔΙΑ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.	69
5.12. Η ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.	69
5.13. ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.	70
5.14. Ο ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.	71
5.15. ΕΔΡΑ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.	71
5.16. ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	73
5.17. ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΜΕΡΙΔΑ, ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΜΕΡΙΔΙΟ	74
5.18. ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΣΕ ΕΙΔΟΣ	74

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΣΥΣΤΑΣΗ Ε.Π.Ε. ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

6.1. ΣΥΣΤΑΣΗ Ε.Π.Ε.	76
6.2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ	77
6.3. ΑΚΥΡΗ Ε.Π.Ε.	78
6.4. ΠΟΤΕ ΚΗΡΥΣΣΕΤΑΙ ΑΚΥΡΗ Η Ε.Π.Ε.	79
6.5. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.	80
6.6. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΩΣ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ Ε.Π.Ε.	81
6.7. ΕΞΟΔΑ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ Ε.Π.Ε.	81
6.8. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.	82

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.

7.1. ΣΥΓΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ	83
7.2. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ	84
7.3. ΣΥΓΚΛΗΣΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ ΑΠΟ ΤΗ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑ	85
7.4. ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΨΗΦΟΥ ΣΤΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ	86
7.5. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ	86
7.6. ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	87
7.7. ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ	88
7.8. Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΟΤΑΝ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΟΡΙΣΘΕΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΕΣ	89
7.9. ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ	89

7.10. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ	91
7.11. ΕΞΟΥΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ	92
7.12. ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ	93
7.13. ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ	94
7.14. ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΤΑΙΡΩΝ	95
7.15. ΕΥΘΥΝΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ	96
7.16. ΑΠΟΓΡΑΦΗ	97
7.17. ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	97
7.18. ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ	98
7.19. ΚΕΡΑΗ. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	99
7.20. ΕΓΚΡΙΣΗ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ	100
7.21. ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ Ε.Π.Ε. ΑΠΟ ΕΛΕΓΚΤΕΣ ΤΟΥ Σ.Ο.Λ.	103
7.22. ΑΛΛΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.	105
7.23. ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ	105

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΔΙΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.

8.1. ΑΠΑΡΙΘΜΗΣΗ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ ΛΥΣΕΩΣ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.	107
8.2. ΛΟΓΟΙ ΛΥΣΕΩΣ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΟ ΝΟΜΟ Ή ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ	107
8.3. ΛΥΣΗ ΤΗΣ Ε.Π.Ε. ΜΕ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ	108
8.4. ΛΥΣΗ ΤΗΣ Ε.Π.Ε. ΜΕ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ	109
8.5. ΛΥΣΗ ΤΗΣ Ε.Π.Ε. ΚΑΤΟΠΙΝ ΠΤΩΧΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ	110
8.6. ΤΟ ΣΤΑΔΙΟ ΤΗΣ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΕΩΣ	111
8.7. ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΤΕΣ	112
8.8. ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΤΩΝ	113
8.9. ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΕΩΣ	114
8.10. ΕΞΟΥΣΙΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΤΩΝ	115

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΑΡΘΡΑ (1 – 29).....	117
---------------------	-----

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	135
---------------------------	------------

ΜΕΡΟΣ
ΠΡΩΤΟ
ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΣΥΣΤΑΣΗ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

1.1. Η ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.

1.1.1. ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.

Ανώνυμη εταιρεία είναι η εμπορική κεφαλαιουχική εταιρεία με νομική προσωπικότητα, που έχει ορισμένο κεφάλαιο (μετοχικό κεφάλαιο) διαιρεμένο σε ίσα μερίδια (μετοχές) και ευθύνεται για τα χρέη της μόνη αυτή με την περιουσία της και όχι οι μέτοχοι, οι οποίοι ευθύνονται περιορισμένα μέχρι του ποσού της εισφοράς τους.

1.1.2. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.

Επομένως κύρια χαρακτηριστικά της Α.Ε. αποτελούν η νομική φύση της ως εταιρείας, η νομική προσωπικότητα, η εμπορικότητα, το κεφάλαιο, η μετοχή και το περιορισμένο της ευθύνης των εταίρων. Ως ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της μπορεί επίσης να θεωρηθεί και ο αναγκαστικός χαρακτήρας του δικαίου που τη διέπει. Ειδικότερα:

α. Η νομική φύση της Α.Ε. ως εταιρείας. Η Α.Ε. αποτελεί ένωση προσώπων που συστήνεται με δικαιοπραξία για την επίτευξη ορισμένου σκοπού. Αν και έχει σωματειακή οργάνωση δεν αποτελεί σωματείο, διότι ο σκοπός της δεν είναι μη κερδοσκοπικός, ενώ η θέση των μετόχων στην Α.Ε. διαφέρει από τη θέση των μελών

του σωματείου. Αλλά ούτε στην έννοια της εταιρείας του Αστικού Κώδικα μπορεί να ενταχθεί η Α.Ε., διότι τα μέλη της δεν συνδέονται μεταξύ τους με συμβατικό δεσμό, ενώ η λειτουργία της είναι ανεξάρτητη από τις μεταβολές στα πρόσωπα των εταίρων. Τέλος ούτε ως ίδρυμα μπορεί να θεωρηθεί διότι δεν αποτελεί περιουσία που έχει ταχθεί υπέρ ορισμένου σκοπού (άρθρο 108 Α.Κ.). Η Α.Ε. λοιπόν αποτελεί ένα ιδιαίτερο θεσμό του δικαίου που μπορεί να ενταχθεί στην έννοια της εταιρείας υπό ευρεία έννοια (για την έννοια της εταιρείας υπό ευρεία έννοια), η οποία διέπεται από ίδιους κανόνες που δεν έχουν σχέση με τους κανόνες που διέπουν τις άλλες εταιρικές μορφές.

β . Ν ο μ ι κ ή π ρ ο σ ω π ι κ ό τ η τ α . Η Α.Ε. είναι εταιρεία με νομική προσωπικότητα (άρθρο 1 παράγραφος 3). Η Α.Ε. αποκτά νομική προσωπικότητα από την καταχώρηση το ΜΑΕ της οικείας Νομαρχίας της απόφασης του Νομάρχη με την οποία χορηγείται άδεια σύστασης της Α.Ε. και εγκρίνεται το καταστατικό της (άρθρο 7β παράγραφος 10).

Η νομική προσωπικότητα καθιστά την Α.Ε. αυθύπαρκτη οντότητα και έχει ορισμένες συνέπειες για την Α.Ε. Έτσι η Α.Ε. έχει ορισμένες ικανότητες, ανάλογες με εκείνες του φυσικού προσώπου και συγκεκριμένα έχει ικανότητα δικαίου, δικαιοπρακτική ικανότητα, πτωχευτική ικανότητα και ικανότητα να είναι διάδικος σε δικαστήριο. Παράλληλα έχει και ορισμένα χαρακτηριστικά που την εξατομικεύουν και συγκεκριμένα έχει επωνυμία (άρθρο 5), έδρα (άρθρο 6), εθνικότητα και περιουσία (άρθρο 1 παράγραφος 3).

γ . Η ε μ π ο ρ ι κ ό τ η τ α τ η ς Α . Ε . Η Ανώνυμη Εταιρεία είναι εμπορική εταιρεία κατά το τυπικό σύστημα. Αυτό σημαίνει ότι η Α.Ε. είναι έμπορος από το νόμο λόγω του τύπου της Α.Ε. Συνεπώς και αν ο σκοπός της δεν είναι εμπορικός, η Α.Ε. είναι εμπορική εταιρεία (άρθρο 1 του Ν. 2190/20). Οι κυριότερες συνέπειες της Α.Ε. είναι ότι ως εμπορική εταιρεία η Α.Ε. υπάγεται στις ρυθμίσεις του εμπορικού δικαίου και ειδικότερα τόσο του δικαίου που διέπει τις Α.Ε., δηλαδή στο Ν. 2190/20 όσο και στις ρυθμίσεις που διέπουν τις συνέπειες της εμπορικότητας, ενώ οι πράξεις τις καθίστανται εμπορικές (άρθρο 1 παράγραφος 2).

δ . Τ ο μ ε τ ο χ ι κ ό κ ε φ ά λ α ι ο τ η ς α ν ώ ν υ μ η ς ε τ α ι ρ ε ί α ς . Η ανώνυμη εταιρεία είναι κεφαλαιουχική εταιρεία, δηλαδή πρέπει να έχει

ορισμένο κεφάλαιο, το οποίο καλείται μετοχικό κεφάλαιο (ή εταιρικό κεφάλαιο ή απλώς κεφάλαιο).

Το μετοχικό κεφάλαιο έχει θεμελιώδη σημασία για τη Α.Ε., διότι αποτελεί τεκμήριο για τη φερεγγυότητά της. Και τούτο διότι για τα εταιρικά χρέη ευθύνεται μόνο η Α.Ε. γι' αυτό ο νόμος έχει δημιουργήσει σύστημα που αποβλέπει στην εξασφάλιση της καταβολής και διατήρησης τόσης εταιρικής περιουσίας όσης αντιστοιχεί στο μετοχικό κεφάλαιο (άρθρα 8 – 17 παράγραφος 2).

Το μετοχικό κεφάλαιο αποτελεί ορισμένη χρηματική ποσότητα, η οποία κατά την κρίση των ιδρυτών της εταιρείας, είναι απαραίτητη για την πραγματοποίηση του εταιρικού σκοπού (άρθρα 8 – 17 παράγραφος 1).

Το κατώτατο όριο του μετοχικού κεφαλαίου πρέπει να είναι τουλάχιστον 20.000.000 δρχ.¹ ολοσχερώς καταβεβλημένο κατά τη σύσταση της εταιρείας (άρθρα 8 – 8α παράγραφος 3). Το μετοχικό κεφάλαιο διαιρείται σε ίσα μερίδια, που ενσωματώνονται σε έγγραφα που καλούνται μετοχές. Το μετοχικό κεφάλαιο σχηματίζεται με την καταβολή από τους μέτοχους της αξίας των μετοχών. Συγκεκριμένα κάθε μέτοχος αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλει την αξία ορισμένων μετοχών. Η ανάληψη αυτής της υποχρέωσης καλείται κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου. Στην συνέχεια ακολουθεί η καταβολή της αξίας των μετοχών που αποτελεί εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής (άρθρα 8 – 17 παράγραφος 3 και άρθρα 8 – 8α παράγραφοι 5 και 6).

Όταν η Α.Ε. δεν έχει άμεση ανάγκη ολόκληρου του μετοχικού κεφαλαίου, ο νόμος επιτρέπει τη μερική καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου, δηλαδή τη καταβολή τμήματος αυτού κατά τη σύσταση της και του υπόλοιπου σε χρόνο μεταγενέστερο της σύστασης (άρθρο 12).

Το μετοχικό κεφάλαιο αποτελείται μόνο από στοιχεία που μπορούν να τύχουν χρηματικής αποτίμησης (άρθρο 8 παράγραφος 6). Έτσι οι εισφορές των ιδρυτών μπορεί να

---

¹ 1 Ευρώ = 340,75 δραχμές

αποτελούνται από χρήμα. Μπορεί όμως να αποτελούνται και από άλλα είδη, δηλαδή να είναι εισφορές σε είδος. Οι εισφορές σε είδος επιτρέπονται, εφόσον προβλέπονται από το καταστατικό, είναι δεικτικές χρηματικής αποτίμησης και έχουν τύχει εκτιμητικού ελέγχου της αξίας τους από τη διοίκηση ύστερα από γνωμοδότηση Τριμελούς Γνωμοδοτικής Επιτροπής Εμπειρογνωμόνων (άρθρο 9).

Μέσα σε δύο μήνες από τη σύσταση της εταιρείας το Διοικητικό Συμβούλιο οφείλει να πιστοποιήσει τη καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου. Στην ίδια προθεσμία ο πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου έχει την υποχρέωση να υποβάλει στη Νομαρχία αντίγραφο του σχετικού πρακτικού του Διοικητικού Συμβουλίου. Η διοίκηση υποβάλει τη πιστοποίηση σε διατυπώσεις δημοσιότητας (άρθρο 11). Κατά τη διάρκεια της εταιρείας, το κεφάλαιο της μπορεί να μεταβάλλεται. Η μεταβολή μπορεί να συνίσταται είτε στην αύξηση είτε στη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου.

Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου μπορεί να γίνει με διάφορους τρόπους. Έτσι μπορεί να γίνει με την καταβολή νέων εισφορών, με την κεφαλαιοποίηση των αποθεματικών της Α.Ε., με την κεφαλαιοποίηση των κερδών της και με την κεφαλαιοποίηση του παθητικού της. Όταν η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου γίνεται με την καταβολή νέων εισφορών, τότε η αύξηση αποτελεί κατά κανόνα τροποποίηση του καταστατικού για την οποία απαιτείται απόφαση της καταστατικής Γενικής Συνέλευσης. Η αύξηση αυτή καλείται τακτική αύξηση. Κατ' εξαίρεση η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή νέων εισφορών μπορεί να γίνει με απόφαση της συνήθους Γενικής Συνέλευσης ή με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου. Η αύξηση αυτή καλείται έκτακτη αύξηση. Η έκτακτη αύξηση υπόκειται σε ορισμένους ποσοτικούς και χρονικούς περιορισμούς (άρθρα 13 – 13α).

Με τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου ελατώνεται το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας. Η ελάτωση αυτή μπορεί να γίνεται είτε διότι η Α.Ε. δεν χρειάζεται ένα μέρος του μετοχικού κεφαλαίου είτε διότι η πραγματική περιουσία της Α.Ε. δεν ανταποκρίνεται στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας. Η μείωση του κεφαλαίου πραγματοποιείται με απόφαση της καταστατικής Γενικής Συνέλευσης και αποτελεί πάντοτε τροποποίηση του καταστατικού. Η απόφαση του αυτή υπόκειται σε έγκριση της διοίκησης και διατυπώσεις δημοσιότητας. Η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης πρέπει να συνοδεύεται από έκθεση του ορκωτού λογιστή

για την ικανότητα της εταιρείας να ικανοποιήσει τους δανειστές της και να ορίζει τον τρόπο πραγματοποίησης της μείωσης (άρθρο 4 παράγραφος 5).

ε. Μετοχές, ομολογίες και ιδρυτικοί τίτλοι. Η μετοχή σημαίνει το τμήμα, στο οποίο υποδιαιρείται το μετοχικό κεφάλαιο, τη μετοχική σχέση και το σύνολο των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του μετόχου και τέλος το έγγραφο της μετοχής στο οποίο ενσωματώνεται η μετοχική σχέση (άρθρα 8 – 17 παράγραφος 1). Επομένως, η μετοχή έχει ορισμένη αξία. Η αξία όμως αυτή διακρίνεται σε ονομαστική αξία, σε πραγματική, σε αγοραία, σε χρηματιστηριακή και σε λογιστική (άρθρα 8 – 17 παράγραφος 3). Η μετοχή διέπεται από τις αρχές της ισότητας, του αδιαιρέτου, της ελεύθερης μεταβίβασης και της έλλειψης υποχρεώσεων του μέτοχου (άρθρα 8 – 17 παράγραφος 4).

Οι μετοχές διακρίνονται από την άποψη του δικαιώματος που περιέχεται σ' αυτές σε κοινές και προνομιούχες και από την άποψη του τρόπου μεταβίβασης της σε ανώνυμες ή ονομαστικές. Ιδιαίτερη κατηγορία μετοχών αποτελεί η κατηγορία των μετοχών ευκαρπίας (άρθρα 8 – 17 παράγραφος 2).

Η μεταβίβαση των μετοχών είναι καταρχήν ελεύθερη. Μ' αυτό το τρόπο μεταβιβάζεται ευχερώς η ιδιότητα του εταίρου και οι μέτοχοι της Α.Ε. μπορούν να εναλλάσσονται συνεχώς. Συνεπώς η Α.Ε. είναι ανεξάρτητη από τα πρόσωπα των μετόχων της (άρθρα 8 – 17).

Οι μετοχές μεταβιβάζονται με πράξη εν ζωή ή αιτία θανάτου. Ο τρόπος μεταβίβασης τους όμως εξαρτάται από το τύπο των μετοχών ως ανωνύμων ή ονομαστικών και από το αν είναι εισηγμένες ή όχι στο Χρηματιστήριο άρθρο 8β).

Είναι όμως δυνατό να ορίζεται στο καταστατικό ότι επιτρέπεται η έκδοση ονομαστικών μετοχών, των οποίων η μεταβίβαση εξαρτάται από την έγκριση της εταιρείας. Οι μετοχές αυτές καλούνται δεσμευμένες ονομαστικές μετοχές (άρθρο 3 παράγραφος 5).

Στη μετοχή ενσωματώνονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του μέτοχου απέναντι στην εταιρεία. Τα δικαιώματα αυτά είναι το δικαίωμα συμμετοχής στη Γενική Συνέλευση, το δικαίωμα ψήφου, το δικαίωμα διορισμού μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, τα δικαιώματα της μειοψηφίας, το δικαίωμα στα κέρδη και το δικαίωμα στο προϊόν της εκκαθάρισης (άρθρα 8 – 17 παράγραφος 6).

Από τη μετοχή διαφέρουν οι ομολογίες και οι ιδρυτικοί τίτλοι. Το ομολογιακό δάνειο αποτελεί μια από τις πηγές χρηματοδότησης της Α.Ε. και τρόπο μακροπρόθεσμου δανεισμού της Α.Ε. Προκειμένου η Α.Ε. να συνάψει ομολογιακό δάνειο, εκδίδει ομολογίες. Η ομολογία είναι ένα έγγραφο που εκδίδεται κατά τις διατυπώσεις του νόμου και του καταστατικού και ενσωματώνει χρηματική απαίτηση κατά της εταιρείας, που προσδιορίζεται πλήρως στο έγγραφο και η οποία δεν μπορεί να ασκηθεί χωρίς την κατοχή του εγγράφου (άρθρα 3 – 3γ παράγραφος 2).

Το ομολογιακό δάνειο εμφανίζεται με διάφορες μορφές. Αυτές οι μορφές είναι το κοινό ομολογιακό δάνειο (άρθρα 3 – 3γ παράγραφος 3), το ομολογιακό δάνειο με μετατρέψιμες μετοχές (άρθρα 3α – 3γ παράγραφος 4), το ομολογιακό δάνειο με κερδοφόρες ομολογίες (άρθρα 3α – 3γ παράγραφος 5), το ομολογιακό δάνειο με ενυπόθηκες ομολογίες (άρθρα 3α – 3γ παράγραφος 6) και το ομολογιακό δάνειο του Ν.Δ. 3746/1957 (άρθρα 3α – 3γ παράγραφος 7).

Οι ιδρυτικοί τίτλοι είναι αξιόγραφα που παρέχουν δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη της Α.Ε. και χορηγούνται είτε ως ανταμοιβή για ενέργειες που συμβάλλουν στη σύσταση της Α.Ε. είτε ως αντάλλαγμα εισφορών σε είδος. Οι ιδρυτικοί τίτλοι δεν είναι μετοχές και δεν εκπροσωπούν τμήμα του μετοχικού κεφαλαίου. Περιέχουν μόνο δικαιώματα συμμετοχής στα εταιρικά κέρδη (άρθρο 15 παράγραφος 2).

Οι ιδρυτικοί τίτλοι με κριτήριο την αιτία για την οποία χορηγούνται διακρίνονται σε κοινούς και σε εξαιρετικούς. Κοινοί είναι οι ιδρυτικοί τίτλοι που χορηγούνται στους ιδρυτές ως αντάλλαγμα για τις υπηρεσίες που προσέφεραν κατά τη σύσταση της Α.Ε. (άρθρο 15

παράγραφος 3). Εξαιρετικοί είναι οι ιδρυτικοί τίτλοι που χορηγούνται ως αντάλλαγμα για τη παραχώρηση στην εταιρεία ορισμένων εισφορών σε είδος (άρθρο 15 παράγραφος 4).

στ. Το περιεχόμενο της ευθύνης των μέτοχων. Μια από τις σημαντικότερες εκδηλώσεις του κεφαλαιουχικού χαρακτήρα της Α.Ε. είναι το περιεχόμενο της ευθύνης των μέτοχων. Οι μέτοχοι της Α.Ε. ευθύνονται για τα χρέη της Α.Ε. περιορισμένα μέχρι του ποσού της εισφοράς τους. Αν καταβάλουν την εισφορά τους δεν έχουν άλλη υποχρέωση τόσο έναντι της Α.Ε. όσο και έναντι των εταιρικών δανειστών.

Το πρόσωπο των εταίρων είναι αδιάφορο για τη σύσταση και τη λειτουργία της Α.Ε., γι' αυτό και η μεταβίβαση της εταιρικής ιδιότητας είναι ελεύθερη, ενώ ο θάνατος, η πτώχευση και η απαγόρευση των μέτοχων δεν επηρεάζουν την Α.Ε. Εξάλλου οι μέτοχοι δεν έχουν υποχρέωση, αλλά ούτε και δικαίωμα σε εταιρική συνεργασία. Η διοίκηση της εταιρείας ασκείται από ειδικό όργανο, το Διοικητικό Συμβούλιο, που δεν είναι απαραίτητο να είναι μέτοχοι. Οι δε μέτοχοι εκφράζουν τη βούλησή τους μόνο συλλογικά στη Γενική Συνέλευση.

ζ. Ο αναγκαστικός χαρακτήρας του δικαίου της Α.Ε. Ένα άλλο χαρακτηριστικό της Α.Ε. αφορά το δίκαιο που τη διέπει. Συγκεκριμένα το δίκαιο της Α.Ε. και πιο συγκεκριμένα οι διατάξεις του Ν. 2190/20 έχουν χαρακτήρα αναγκαστικού δικαίου. Ο αναγκαστικός χαρακτήρας του δικαίου της Α.Ε. αποτελεί συνέπεια της ύπαρξης πολλών συμφερόντων στην Α.Ε., για τη προστασία των οποίων απαιτείται να υπάρχει ασφάλεια δικαίου.

Όμως στον κανόνα αυτό υπάρχουν και ορισμένες εξαιρέσεις από τον αναγκαστικό χαρακτήρα του δικαίου, όπου τούτο είναι αναγκαίο. Οι εξαιρέσεις αυτές έχουν τη μορφή διατάξεων ενδοτικού δικαίου που έχουν θεσπιστεί είτε ρητά είτε έμμεσα στο νόμο και έχουν πρακτικό ενδιαφέρον, όταν καταρτίζεται το καταστατικό της Α.Ε. Έτσι με τις διατάξεις αυτές επιτρέπεται ιδίως:

- η έκδοση προνομιούχων και μη δεσμευμένων μετοχών κατά παρέκκλιση του άρθρου 30 παράγραφος 1 (άρθρο 3 του Ν. 2190/20).

- η έκδοση ανώνυμων ή ονομαστικών μετοχών, πλην των περιπτώσεων των άρθρων 11α και 12 του Ν. 2190/20 στις οποίες είναι υποχρεωτική η έκδοση ονομαστικών μετοχών.
- η μερική καταβολή του κεφαλαίου (άρθρο 12 του Ν. 2190/20).
- η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου χωρίς τροποποίηση του καταστατικού (άρθρο 13 του Ν. 2190/20).
- η έκδοση ιδρυτικών τίτλων (άρθρο 15 του Ν. 2190/20).
- η πρόβλεψη αυξημένου πρώτου μερίσματος (άρθρο 35β παράγραφος 2 του Ν. 2190/20).
- η πρόβλεψη αυξημένης πλειοψηφίας στο Διοικητικό Συμβούλιο (άρθρο 21 παράγραφος 2 του Ν. 2190/20).
- η ρήτρα ανάθεσης αρμοδιοτήτων του Διοικητικού Συμβουλίου στα μέλη του ή σε τρίτους (άρθρο 18 παράγραφος 2 και άρθρο 22 παράγραφος 3 του Ν. 2190/20).
- η δυνατότητα σύστασης ενέχυρου ή ευκαρπίας μετοχής στη μετοχή (άρθρο 30 α του Ν. 2190/20).
- η αύξηση του ορίου απαρτίας και πλειοψηφίας της Γενικής Συνέλευσης των άρθρων 31 παράγραφος και 29 παράγραφος 5 του Ν. 2190/20, αλλά και κάθε άλλης απαρτίας ή πλειοψηφίας Γενικής ή Ειδικής Συνέλευσης.

- η ρήτρα αυξημένων κρατήσεων από τα κέρδη για τη δημιουργία τακτικού αποθεματικού (άρθρο 44, άρθρο 45 παράγραφος 2 του Ν. 2190/20).

- η πρόβλεψη διάθεσης κερδών ελευθέρως και πέρα από το τακτικό αποθεματικό και το πρώτο μέρισμα (άρθρο 45 παράγραφος 2 του Ν. 2190/20).

- η διανομή προσωρινών μερισμάτων (άρθρο 46 του Ν. 2190/20).

- η μείωση στο μισό του ποσοστού μετοχών για την άσκηση των δικαιωμάτων της μειοψηφίας (άρθρο 39 παράγραφος 9 του Ν. 2190/20).

1.2. Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.

Η Α.Ε. αποτελεί τον πλέον εξελιγμένο εταιρικό τύπο και δεσπόζει στην οικονομική ζωή. Η οικονομική σημασία της είναι μεγάλη, διότι παρουσιάζει μια σειρά από πλεονεκτήματα, που δεν εμφανίζονται σε άλλους εταιρικούς τύπους. Έτσι εξυπηρετεί κατά ιδανικό τρόπο την ανάγκη της σημερινής επιχείρησης για προσέλκυση μεγάλων κεφαλαίων, ενώ ταυτόχρονα χαρακτηρίζεται από το περιορισμένο της ευθύνης του μετόχου. Εξάλλου η δυνατότητα ελεύθερης μεταβίβασης των μετοχών και η ανεξαρτησία της Α.Ε. από τις μεταβολές της προσωπικής κατάστασης των εταίρων της ή από την πιθανότητα καταγγελίας της παρέχουν τη δυνατότητα στην Α.Ε. να λειτουργεί και ν' αναπτύσσεται ανεξάρτητα από τα πρόσωπα των εταίρων της και της χαρίζουν μεγάλη διάρκεια. Τέλος η Α.Ε. απολαύει ορισμένων φορολογικών πλεονεκτημάτων, ενώ έχει την εμπιστοσύνη του κύκλου των συναλλαγών λόγω της οργάνωσής της και του τρόπου λειτουργίας της. Ειδικότερα:

α . Π ρ ο σ έ λ κ υ σ η μ ε γ ά λ ω ν κ ε φ α λ α ί ω ν . Οι σημερινές συνθήκες οργάνωσης και λειτουργίας της οικονομίας επιβάλλουν τη δημιουργία μεγάλων επιχειρήσεων, οι οποίες χρειάζονται μεγάλα κεφάλαια. Η Α.Ε. έχει δημιουργηθεί για να ικανοποιεί ακριβώς αυτή την ανάγκη, δηλαδή τη προσέλκυση μεγάλων κεφαλαίων. Και τούτο διότι η Α.Ε. μπορεί ν' απευθύνεται σε ευρύ κύκλο προσώπων, προκειμένου να συγκεντρώνει μεγάλα κεφάλαια. Η ευρεία συμμετοχή επιτυγχάνεται εύκολα, διότι το κεφάλαιο της Α.Ε. είναι διαιρεμένο σε μικρά τμήματα, τις μετοχές, οι οποίες μπορούν να καλύπτονται τόσο από τους μεγάλους κεφαλαιούχους, όσο και από τους μικρομεσαίους αποταμιευτές. Έτσι με τη συμμετοχή περισσότερων στην Α.Ε. γίνεται δυνατή η συγκέντρωση μεγάλων κεφαλαίων με ταυτόχρονη κατανομή του επιχειρηματικού κινδύνου σε πολλούς.

β . Π ε ρ ι ο ρ ι σ μ έ ν ο τ η ς ε υ θ ύ ν η ς τ ω ν μ ε τ ό χ ω ν . Από την άλλη οι μέτοχοι δεν φέρουν ευθύνη για τις υποχρεώσεις της εταιρείας και ούτε συμμετέχουν στη διοίκηση και λειτουργία της Α.Ε. Η ευθύνη των μετόχων, όπως προαναφέρθηκε, περιορίζεται στην καταβολή της αξίας των μετοχών τους και η κτήση της μετοχικής ιδιότητας δεν συνεπάγεται και την ανάληψη των κινδύνων που συνεπάγεται η επιχείρηση. Έτσι η Α.Ε. έχει τη δυνατότητα να προσελκύει και εκείνους τους κεφαλαιούχους, οι οποίοι επιθυμούν ν' αναπτύξουν επιχειρηματική δραστηριότητα, χωρίς να θέλουν να θέσουν σε κίνδυνο το σύνολο της περιουσίας τους.

γ . Ε λ ε ύ θ ε ρ η μ ε τ α β ί β α σ η τ ω ν μ ε τ ο χ ώ ν . Η δυνατότητα ελεύθερης μεταβίβασης των μετοχών έχει σημαντικές συνέπειες τόσο για τους ίδιους τους μετόχους όσο και για την εταιρεία. Στο μέτοχο δίνει το αίσθημα της μη δέσμευσης με την εταιρεία και έτσι ο κίνδυνος που διατρέχει δεν περιορίζεται μόνο στην εισφορά του, αλλά μπορεί και να τον αποσείσει μεταβιβάζοντας τις μετοχές του. Εξάλλου η ελεύθερη μεταβίβαση των μετοχών παρέχει στην Α.Ε. τη δυνατότητα να λειτουργεί ανεξάρτητα από τα πρόσωπα των εταίρων, πράγμα που της επιτρέπει να λειτουργεί θεωρητικά για απεριόριστο χρονικό διάστημα και ανεξάρτητα από τη βιολογική διάρκεια των ιδρυτών της ή των μετόχων της.

δ. Ανεξαρτησία της Α.Ε. από τους εταίρους της. Η ύπαρξη και η λειτουργία της Α.Ε. δεν εξαρτάται από την ύπαρξη και τη θέληση του κάθε μετόχου ατομικά, δεδομένου ότι η Α.Ε. δεν λύεται ούτε με καταγγελία του μετόχου ούτε με το θάνατό του ούτε με τη πτώχευσή του. Έτσι καθίσταται δύσκολη η λύση της εταιρείας πριν από τη παρέλευση του χρόνου διάρκειάς της και κατορθώνει να επιβιώνει σε σχέση με τους ιδρυτές της και τους μετόχους της, ενώ από την άλλη η πλειοψηφία των μετόχων δεν μπορεί να αιφνιδιαστεί ή να εκβιασθεί από ένα μέτοχο ή από τη μειοψηφία των μετόχων.

ε. Φορολογικά πλεονεκτήματα. Η Α.Ε. απολαύει και ορισμένων φορολογικών πλεονεκτημάτων. Καταρχήν ο συντελεστής φορολόγησης του εισοδήματος της Α.Ε. μετά τη τελευταία φορολογική αναμόρφωση με το Ν. 2065/1992 έχει ορισθεί στο 35%. Ο χαμηλός αυτός συντελεστής μπορεί να θεωρηθεί από μόνος του κίνητρο για τη δημιουργία Α.Ε.

Σοβαρό επίσης φορολογικό πλεονέκτημα της Α.Ε. είναι το γεγονός ότι η μεταβίβαση των μετοχών εν ζωή ή αιτία θανάτου απαλλάσσεται de facto από κάθε φόρο μεταβίβασης ή κληρονομιάς, αφού η αλλαγή της κυριότητας των μετοχών δεν περιέρχεται σε γνώση της φορολογικής αρχής.

Αλλά η Α.Ε. απολαύει και άλλων φορολογικών πλεονεκτημάτων, όπως η απαλλαγή του εισφερόμενου κεφαλαίου κατά τη σύσταση της Α.Ε. από τα τέλη χαρτοσήμου και από κάθε άλλη εισφορά υπέρ του δημοσίου ή τρίτων (άρθρο 11 παράγραφος 4), ενώ αφορολόγητη είναι και η υπεραξία των εισφερόμενων ειδών, εφόσον η Α.Ε. προέρχεται από μετατροπή ή από συγχώνευση Α.Ε. κατά τις διατάξεις του Ν.Δ. 1297/72. Κατά τη σύσταση της Α.Ε. ή την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με μετρητά οφείλεται μόνο φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου (1%).

στ. Εμπιστοσύνη του κύκλου των συναλλαγών στην Α.Ε. Τέλος η Α.Ε. εμπνέει ως εταιρεία μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στο κύκλο των συναλλαγών, διότι παρέχει περισσότερα εχέγγυα τάξης και ειλικρίνειας. Και τούτο διότι υπάγεται στην εποπτεία του κράτους, έχει υποχρέωση να τηρεί διατυπώσεις δημοσιότητας για

τις σπουδαιότερες πράξεις που αφορούν τη λειτουργία της και τηρεί τα περισσότερα και σοβαρότερα βιβλία.

1.3. ΟΙ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΤΗΣ Α.Ε. ΚΑΙ ΟΙ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΤΗΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ ΤΥΠΟΥΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ.

1.3.1. ΟΙ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΤΗΣ Α.Ε.

Οι Α.Ε. διακρίνονται σε κοινές και ειδικές, σε πολυπρόσωπες και μονοπρόσωπες ή οιονεί μονοπρόσωπες ή οικογενειακές και σε μητρικές και θυγατρικές. Ειδικότερα:

α . κοινές και ειδικές Α . Ε . Κοινές Α.Ε. είναι οι Α.Ε. που ρυθμίζονται από το Ν. 2190/20. Οι κοινές Α.Ε. έχουν τα χαρακτηριστικά που έχουν αναφερθεί παραπάνω και αποτελεί τη συντριπτική πλειοψηφία των Α.Ε. Ειδικές Α.Ε. είναι οι Α.Ε. που ρυθμίζονται από ειδικούς νόμους.

β . Πολυπρόσωπες και μονοπρόσωπες ή οιονεί μονοπρόσωπες ή οικογενειακές . Η Α.Ε. έχει ως κύριο στόχο τη συγκέντρωση μεγάλων κεφαλαίων με την προσφυγή στο κοινό των αποταμιευτών. Στην περίπτωση αυτή πολλοί μέτοχοι εισφέρουν μικρά τμήματα του μετοχικού κεφαλαίου με αποτέλεσμα οι Α.Ε. αυτές να είναι πολυπρόσωπες, δηλαδή ν' αποτελούνται από πολλές δεκάδες και εκατοντάδες μετόχων. Στη χώρα μας όμως οι πολυπρόσωπες Α.Ε. είναι λίγες. Η συντριπτική πλειοψηφία των Α.Ε. είναι οικογενειακές οι οποίες εξελίσσονται εύκολα σε μονοπρόσωπες ή οιονεί μονοπρόσωπες Α.Ε.

Οικογενειακή είναι η Α.Ε. της οποίας οι μέτοχοι ανήκουν σε μια οικογένεια ή σε περισσότερες που έχουν μεταξύ τους φιλικούς δεσμούς. Μονοπρόσωπη είναι η Α.Ε. που έχει

ένα μόνο μέτοχο. Οιονεί μονοπρόσωπη είναι η Α.Ε. που κυριαρχείται από μια μεγάλη πλειοψηφία, η οποία εξουθενώνει κάθε μειοψηφία μέσα στην Α.Ε.

Το κοινό χαρακτηριστικό και των τριών αυτών τύπων Α.Ε. είναι ότι αποτελούνται από πολύ λίγους μετόχους ή και από ένα μόνο μέτοχο. Αυτό σημαίνει ότι οι Α.Ε. αυτές τυπικά είναι Α.Ε., αλλά ουσιαστικά δεν ανταποκρίνονται στον τύπο της Α.Ε., δεδομένου ότι δεν πληροί οικονομικά την αποστολή της, η οποία συνίσταται στη συγκέντρωση μεγάλων κεφαλαίων από το ευρύ κοινό. Γι' αυτό κατά μια άποψη οι Α.Ε. αυτές πρέπει να καλούνται "άτυπες Α.Ε.", ενώ κατά μια άλλη άποψη "κλειστές Α.Ε.". Οι όροι όμως αυτοί είναι μάλλον αδόκιμοι. Αν χρειάζεται κάποιος όρος για το χαρακτηρισμό αυτών των Α.Ε., καλύτερος θα ήταν ίσως ο όρος "κατ' επίφαση Α.Ε.". Το σημαντικότερο πρόβλημα που παρουσιάζουν οι εταιρείες αυτές είναι ο κίνδυνος κατάχρησης της νομικής προσωπικότητας τους για προσωπικούς λόγους των μετόχων (άρθρο 1 παράγραφος 5).

γ. Μητρικές και θυγατρικές. Η σχέση μητρικής προς θυγατρική Α.Ε. καθορίζεται στο άρθρο 40ε παράγραφος 5 εδ. α' του Ν. 2190/20.

1.3.2. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΤΗΣ Α.Ε. ΑΠΟ ΑΛΛΟΥΣ ΤΥΠΟΥΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ.

Η Α.Ε. διαφέρει τόσο από τις προσωπικές (ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες) εταιρείες όσο και από τις Ε.Π.Ε. Ειδικότερα:

α. Διαφορές από τις προσωπικές εταιρείες. Οι κυριότερες διαφορές της Α.Ε. από τις προσωπικές εταιρείες (ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες) είναι οι εξής:

αα. Για τη σύσταση των προσωπικών εταιρειών δεν απαιτείται ελάχιστο ποσό κεφαλαίου, ούτε διοικητική ή δικαστική έγκριση.

ββ. Στις προσωπικές εταιρείες δεν υφίσταται κρατική εποπτεία.

γγ. Στις προσωπικές εταιρείες για τις εταιρικές υποχρεώσεις ευθύνονται σε ολόκληρο με και οι ομόρρυθμοι εταίροι. Επομένως στις εταιρείες αυτές έχουν μεγάλη σημασία τα πρόσωπα των εταίρων.

δδ. Για την επίτευξη του εταιρικού σκοπού δεν αρκεί η καταβολή της εισφοράς από μέρους των εταίρων, αλλά απαιτείται κατά κανόνα και η ενεργός συνεργασία τους. Για το λόγο αυτό η διαχείριση και η εκπροσώπηση της εταιρείας ανήκει σε όλους τους εταίρους, εκτός αν με το καταστατικό διορίστηκαν διαχειριστές, τρίτοι ή εταίροι.

εε. Το εταιρικό κεφάλαιο διαιρείται σε εταιρικά μερίδια τα οποία λόγω του προσωπικού χαρακτήρα των εταιρειών μπορούν να μετεβιβασθούν μόνο με ομόφωνη απόφαση των εταιρειών και Α.Ε.

β. Διαφορές από την Ε.Π.Ε. Οι κυριότερες διαφορές της Α.Ε. από τις Ε.Π.Ε. είναι οι εξής:

αα. Στην Ε.Π.Ε. τα εταιρικά μερίδια δεν μπορούν να παρασταθούν με μετοχές (άρθρο 1 και 27 του Ν. 3190/55).

ββ. Για τη σύσταση της Ε.Π.Ε. δεν απαιτείται άδεια της διοίκησης ούτε έγκριση του καταστατικού της. Εξάλλου στην Ε.Π.Ε. οι διατυπώσεις δημοσιότητας συνίστανται στην κατάθεση του καταστατικού στον Γραμματέα του Πρωτοδικείου, ο οποίος το καταχωρεί στο Μητρώο Ε.Π.Ε. και στη συνέχεια στη δημοσίευση περίληψης του καταστατικού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

γγ. Στην Ε.Π.Ε. για τη λήψη αποφάσεων από τη συνέλευση των εταιρειών δεν απαιτείται απαρτία. Στη λήψη όμως των αποφάσεων λαμβάνονται υπόψη τόσο το κεφάλαιο όσο και τα πρόσωπα των εταίρων. Έτσι απαιτείται πλειοψηφία μεγαλύτερη του μισού του όλου αριθμού των εταίρων που εκπροσωπούν ποσό μεγαλύτερο από το μισό του όλου εταιρικού κεφαλαίου.

δδ. Ο εταίρος στην Ε.Π.Ε. μπορεί να υποχρεωθεί να καταβάλει και συμπληρωματικές εισφορές που προσδιορίζονται από το καταστατικό.

εε. Στην Ε.Π.Ε. η διαχείριση της εταιρείας, αν δεν συμφωνήθηκε διαφορετικά, ανήκει σε όλους τους εταίρους που δρουν συλλογικά (άρθρο 16 του Ν. 3190/20).

στστ. Στην Ε.Π.Ε. κάθε εταίρος έχει δικαίωμα να λαμβάνει γνώση της πορείας των εταιρικών υποθέσεων, να εξετάζει τα βιβλία και τα έγγραφα αυτής και να λαμβάνει σχετικά αποσπάσματα όταν το θελήσει. Ο μέτοχος δεν έχει τέτοιο δικαίωμα ατομικά και μόνο μέσα στα πλαίσια της άσκησης των συγκεκριμένων από το νόμο δικαιωμάτων της μειοψηφίας μπορεί να ασκήσει ορισμένα δικαιώματα.

1.4. ΕΓΚΡΙΣΗ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ

ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.

Κατά το άρθρο 4 του Κ.Ν. 2190/20, ο Υπουργός Εμπορίου εγκρίνει με απόφαση του το καταστατικό της ιδρυθείσας Ανώνυμης Εταιρείας και χορηγεί άδεια λειτουργίας αυτής. Με την εφαρμογή της αποκεντρώσεως, το δικαίωμα αυτό έχει παραχωρηθεί στους νομάρχες του κράτους (Ν.Δ. 532/70).

Μετά την υπογραφή του ιδρυτικού συμβολαίου ένα κυρωμένο αντίγραφο αυτού υποβάλλεται με την φροντίδα του ίδιου του συμβολαιογράφου ή ενός ιδρυτή της Ανώνυμης Εταιρείας στην αρμόδια νομαρχία για την έκδοση της εγκριτικής απόφασης.

Παράδειγμα του σχετικού εγγράφου:**ΝΟΜΑΡΧΙΑ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ
ΕΝΤΑΥΘΑ****Ημερομηνία:****Κύριοι****Θέμα : Υποβολή για έγκριση ιδρυτικού Α.Ε.**

Σας υποβάλλουμε ένα κυρωμένο αντίγραφο του υπ' αριθμ. .... συμβολαίου του συμβολαιογράφου .....περί συστάσεως Ανώνυμης Εταιρείας για έλεγχο και έκδοση της κατά νόμον εγκριτικής αποφάσεως .

Μετά τιμής**Συνημμένα:**

1. Ένα αντίγραφο του συμβολαίου, θεωρημένο από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. για την καταβολή του Φ.Σ.Κ. 1% και το οικείο Επιμελητήριο για την επωνυμία,
2. Παράβολο δημοσίου ταμείου και τριπλότυπο Τ.Α.Π.Ε.Τ.

Αρμόδια νομαρχία είναι εκείνη, στην περιφέρεια της οποίας υπάγεται η έδρα της εταιρείας (που αναγράφεται στο καταστατικό). Για ορισμένες κατηγορίες Α.Ε.(τραπεζικές, ασφαλιστικές, εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου και αμοιβαίων κεφαλαίων, αθλητικές Α.Ε. και Ανώνυμες Εταιρείες εισαγμένες στο Χρηματιστήριο) αρμόδιο είναι το Κεντρικό Υπουργείο Εμπορίου.

Η νομαρχία ελέγχει ολόκληρο το ιδρυτικό συμβόλαιο και ιδίως το κατά ποσόν οι διατάξεις του καταστατικού είναι σύμφωνες με το νόμο. Αν διαπιστώσει ελλείψεις ή αντίθετους με το νόμο όρους του καταστατικού, το επιστρέφει για διόρθωση. Η διόρθωση γίνεται από το συμβολαιογράφο, πάνω στο συμβόλαιο (εφόσον οι διαρθρώσεις είναι πολλές ή μεγάλες). Και στις δυο περιπτώσεις, απαιτείται να υπογραφούν αυτές, οι ιδρυτές της εταιρείας. Συνήθως στο τέλος του ιδρυτικού συμβολαίου, ορίζεται ένα πρόσωπο (ιδρυτής ή τρίτος) που θα υπογραφεί κατ' εξουσιοδότηση των ιδρυτών τις διαρθρώσεις της νομαρχίας, ώστε να μην είναι αναγκασμένοι να προσέρχονται όλοι οι ιδρυτές στο συμβολαιογράφο, για δεύτερη φορά. Η διορθωτική πράξη μπορεί γίνει στον ίδιο ή και σε άλλο συμβολαιογράφο.

Στη συνέχεια, εκδίδεται η απόφαση του νομάρχη με την οποία εγκρίνεται η σύσταση της εταιρείας και το καταστατικό αυτής. Η απόφαση αυτή καταχωρείται στο τηρούμενο στην αρμόδια υπηρεσία της νομαρχίας Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών. Ανακοίνωση περί της συστάσεως της Ανώνυμης Εταιρείας, αποστέλλεται για δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως .

Η εγκριτική απόφαση του νομάρχη, στην οποία αναφέρεται και ο αριθμός που έλαβε η Ανώνυμη Εταιρεία καταχωρηθείσα στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών, κοινοποιείται και στους ιδρυτές της εταιρείας. Με το έγγραφο αυτό η νεοϊδρυθείσα Α.Ε. μπορεί να εγγραφεί στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. να λάβει αριθμό φορολογικού μητρώου και να θεωρήσει τα βιβλία και λοιπά στοιχεία της.

1.5. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.

Σύμφωνα με το άρθρο 7 β του Κ.Ν. 2190/20, που προστέθηκε στο νόμο με το αρθρο7 του Π.Δ. 409/86, η δημοσιότητα πραγματοποιείται:

α) Με την καταχώρηση της απόφασης του νομάρχη περί παροχής αδείας συστάσεως του καταστατικού αυτής της Ανώνυμης Εταιρείας και εγκρίσεως του καταστατικού αυτής στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών, που τηρείται στην Υπηρεσία Εμπορίου της νομαρχίας της έδρας της εταιρείας,

β) Με την δημοσίευση σχετικής ανακοινώσεως με τα στοιχεία της ιδρυθείσας Ανώνυμης Εταιρείας στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε.). Η δημοσίευση αυτής γίνεται με την επιμέλεια της Υπηρεσίας Εμπορίου της νομαρχίας, αλλά με

δαπάνες της ενδιαφερόμενης εταιρείας. Απαιτούμενο παράβολο από Δ.Ο.Υ. σήμερα 323¹ ευρώ, καθώς και τριπλότυπο Τ.Α.Π.Ε.Τ. 16,15 ευρώ.

1.5.1. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΩΣ.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Καταχωρήσεως της συστάσεως της Α.Ε. με την επωνυμία ..... με βάση της διατάξεις του Κ.Ν. 2190/20 (και ενδεχομένως του Ν.Δ. 1297/72 ή του Ν. 2166/93) στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών.

Την ..... καταχωρήθηκε στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών της Υπηρεσίας μας και πήρε αριθμό Μητρώου ..... η Ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία ..... καθώς και η υπ' αριθμ. .... απόφαση του Νομάρχη ..... περί συστάσεως της άνω εταιρείας και εγκρίσεως του καταστατικού της, που καταρτίστηκε με την υπ' αριθμ. .... πράξη του συμβολαιογράφου ..... και η διορθωτική πράξη ..... του ίδιου.

Περίληψη καταστατικού εταιρείας.

1. Επωνυμία και διακριτικός τίτλος .....
2. Έδρα .....
3. Σκοπός .....
4. Διάρκεια .....
5. Ποσό και τρόπος καταβολής μετοχικού κεφαλαίου .....
6. Μετοχές (αριθμός, είδος, ονομαστική αξία έκαστης) .....
7. Ημερομηνία λήξεως εταιρικής χρήσεως .....
8. Αριθμός μελών Δ. Συμβουλίου και θητεία αυτού .....
9. Πρώτο διοικητικό Συμβούλιο και η θητεία αυτού: (ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, αριθμ. Ταυτότητας, ιδιότητα).
  - α) .....
  - β) .....
  - γ) .....
 Η θητεία του πρώτου Δ.Σ. είναι .....
10. Ελεγκτές πρώτης εταιρικής χρήσεως: (ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, αριθμ. ταυτότητας).

Τακτικοί:

  - α) .....
  - β) .....

Αναπληρωματικοί :

  - α) .....
  - β) .....

**Εντολή Νομάρχη
Ο Διευθυντής**

¹ 1 Ευρώ 340,75 δραχμές

1.6. ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΤΗΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.

Σύμφωνα με την διάταξη της παραγράφου 10 του άρθρου 76 του Κ.Ν. 2190/20 (άρθρο 1 β προστέθηκε στον Κ.Ν. 2190/20 με το άρθρο 7 του Π.Δ. 409/86) η Ανώνυμη Εταιρεία αποκτά νομική προσωπικότητα με την καταχώρηση στο οικείο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών (που τηρείται στη νομαρχία της διοικητικής αποφάσεως, του αρμόδιου νομάρχη, για τη σύσταση της εταιρείας και την έγκριση του καταστατικού της.

Αυτό σημαίνει ότι οι ενδιαφερόμενοι ευθύς μετά την παραπάνω καταχώρηση στο Μ.Α.Ε. μπορούν να πάρουν με αίτησή τους, σχετική βεβαίωση από την νομαρχία και να αρχίσουν τις συναλλαγές και της δοσοληψίες της εταιρείας. Έτσι μπορούν με αυτήν την βεβαίωση και χωρίς να αναμένουν τη δημοσίευση της αποφάσεως συστάσεως της Α.Ε. στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, να προσέλθουν στην αρμόδια οικονομική εφορία, για να θεωρήσουν τα βιβλία και τα στοιχεία που προβλέπονται από τον Κ.Β.Σ. Στην πράξη, αντί για ιδιαίτερη βεβαίωση της νομαρχίας, χρησιμοποιείται η εγκριτική απόφαση της νομαρχίας για την σύσταση της εταιρείας και το αντίγραφο της ανακοινώσεως της νομαρχίας, προς το Εθνικό Τυπογραφείο για τη δημοσίευση στο Φ.Ε.Κ. της αποφάσεως συστάσεως της Α.Ε., το οποίο οπωσδήποτε κοινοποιείται στους ιδρυτές της εταιρείας.

Πράξεις κατά το ιδρυτικό στάδιο. Πρόσωπα που έχουν ενεργήσει στο όνομα της από την ίδρυση της εταιρείας ευθύνονται για της πράξεις αυτές, απεριόριστα και σε ολόκληρο. Ευθύνεται, όμως, μόνο η εταιρεία για τις πράξεις που έγιναν ρητά στο όνομά της κατά το ιδρυτικό στάδιο εάν, μέσα σε τρεις μήνες από την απόκτηση της νομικής προσωπικότητας, ανέλαβε τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτές τις πράξεις [άρθρο 7δ Κ.Ν. 2190/20 (το άρθρο 7δ προστέθηκε με το άρθρο 7 του Π.Δ. 409/86)].

Όλες οι πράξεις που έγιναν πριν την απόκτηση της νομικής προσωπικότητας της Α.Ε. είναι άκυρες και δεν υποχρεώνουν την υπό σύσταση εταιρεία, έστω και αν διενεργήθηκαν στο όνομά της, εκτός αν μετά τη σύσταση της εταιρείας αναγνωρισθούν οι πράξεις αυτές, από το καταστατικό που εγκρίθηκε ή από το Διοικητικό Συμβούλιο ή από Γενική Συνέλευση.

Άκυρη είναι η σύμβαση αγορά ακινήτου από την υπό ίδρυση Α.Ε. (πριν αυτή αποκτήσει νομική προσωπικότητα).

1.7. ΕΞΟΔΑ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.

Συνοπτικά τα απαιτούμενα για τη σύσταση νέας Ανώνυμης Εταιρείας έξοδα είναι τα εξής:

1.7.1. Στο συμβολαιογράφο.

Για ένα απλό συμβόλαιο η αμοιβή του συμβολαιογράφου, ανέρχεται σε πάγιο ποσό 220 ευρώ και 1,77 ευρώ για κάθε φύλλο του συμβολαίου ή 1,82 ευρώ των αντιγράφων. Επίσης, πάγιο ποσό για μεγαρόσχημο 2,94 ευρώ. Από το ποσό των 220 ευρώ που εισπράττει ως πάγιο ο συμβολαιογράφος, ποσό 110 ευρώ αποτελούν αμοιβή του και το ποσό των 110 ευρώ εισφορά υπέρ Ταμείου Συντάξεως Νομικών. Έτσι για ένα απλό και σύντομο συμβόλαιο συστάσεως Ανώνυμης Εταιρείας 20 περίπου φύλλων και 3 αντίγραφα, το σύνολο της δαπάνης υπολογίζεται σε 440,20 ευρώ.

1.7.2. Στο Εθνικό Τυπογραφείο.

Για την δημοσίευση της ανακοινώσεως με τα στοιχεία της συσταθείσας Ανώνυμης Εταιρείας απαιτείται παράβολο Δ.Ο.Υ. 323 ευρώ, πλέον χαρτοσήμου 3,60% και εισφοράς 7% για το προσωπικό του Υπουργείου Εμπορίου. Επίσης στο Εθνικό Τυπογραφείο, καταβάλλεται εισφορά υπέρ Τ.Α.Π.Ε.Τ. 5% επί του παραβόλου.

1.7.3. Αμοιβή δικηγόρου.

Η αμοιβή του δικηγόρου που συμπράττει στη σύνταξη του συμβολαίου συστάσεως της Α.Ε. ανέρχεται σε ποσοστό 1%, για τις πρώτες 14.674 ευρώ του μετοχικού κεφαλαίου και 0,5% για το πέραν του ορίου αυτού ποσό του κεφαλαίου απεριορίστως.

1.7.4. Φόρος Συγκεντρώσεως Κεφαλαίου 1%.

Επί του ποσού του μετοχικού κεφαλαίου, το οποίο καταβάλλεται στη Δ.Ο.Υ. της έδρας της εταιρείας με δήλωση, το έντυπο της οποίας χορηγεί η Δ.Ο.Υ.

1.7.5. Επί συστάσεως Α.Ε. με εισφορές σε είδος.

Απαιτείται να προηγηθεί εξακρίβωση (εκτίμηση) της αξίας αυτών από επιτροπή, που καταρτίζεται βάσει του άρθρου 9 του Κ.Ν. 2190/20. Η συγκρότηση αυτής της επιτροπής γίνεται κατόπιν αιτήσεως των ενδιαφερομένων, προς την εποπτεύουσα αρχή (αρμόδια νομαρχία ή Υπουργείο Εμπορίου). Τα οδοιπορικά έξοδα και η αποζημίωση των μελών της επιτροπής καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου και καταβάλλονται υποχρεωτικά από τους ενδιαφερόμενους μετά το πέρας της εκτιμήσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2
ΕΠΩΝΥΜΙΑ – ΣΚΟΠΟΣ – ΕΔΡΑ
ΑΝΩΝΥΜΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

2.1. ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.

Το άρθρο 5 το Κ.Ν. 2190/20 ορίζει ότι η Ανώνυμη Εταιρεία παίρνει την επωνυμία της από το είδος της επιχείρησης που ασκεί. Στην επωνυμία μπορεί επιπλέον να περιέχεται και το ονοματεπώνυμο κάποιου από τους ιδρυτές ή άλλου φυσικού προσώπου ή και η επωνυμία κάποιας εμπορικής επιχειρήσεως. Οποσδήποτε, όμως, στην επωνυμία πρέπει να περιέχονται οι λέξεις "Ανώνυμη Εταιρεία".

Σύμφωνα με τα παραπάνω Ανώνυμη Εταιρεία της οποίας ιδρυτές είναι οι Γ. Παππάς και ο Κ. Σάββας και έχει ως αντικείμενο την κατασκευή και εμπορία επίπλων, θα σχηματίσει τον τίτλο της ως εξής:

"Γ. ΠΑΠΠΑΣ ΚΑΙ Γ. ΣΑΒΒΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΙΠΛΩΝ". Μπορεί να χρησιμοποιηθεί το ένα μόνο από τα ονόματα των ιδρυτών και το άλλο να παραληφθεί. Μπορεί να μη χρησιμοποιηθεί κανένα από τα ονόματα των ιδρυτών, αλλά τότε πρέπει οποσδήποτε να χρησιμοποιηθεί μια λέξη που να διακρίνει τη συγκεκριμένη εταιρεία επίπλων από άλλες όμοιες. Έτσι, η επωνυμία μπορεί να διαμορφωθεί ως εξής:

"ΠΙΝΔΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΙΠΛΩΝ".

Αν η εταιρεία δεν είναι βιομηχανική, αλλά βιοτεχνική (δηλαδή μικρού μεγέθους), επιτρέπεται να διατυπωθεί ανάλογα η επωνυμία, ήτοι: **"ΠΙΝΔΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΙΠΛΩΝ"**.

Στην περίπτωση που η επιχείρηση ασχολείται μόνο με βιομηχανία ή μόνο με εμπόριο, παραλείπεται από την επωνυμία αντίστοιχα η λέξη "εμπορική" ή "βιομηχανική". Δεν απαγορεύεται, όμως να τεθούν στην επωνυμία και οι δύο λέξεις, έστω κι αν στην αρχή της ζωής της, η εταιρεία αυτή ασχολείται μόνο με έναν κλάδο (βιομηχανία ή εμπόριο) αρκεί να περιλαμβάνονται αμφότεροι στο σκοπό της εταιρείας.

2.1.1. Α.Ε. με πολλαπλούς σκοπούς

Η επωνυμία Ανώνυμης Εταιρείας της οποίας ο σκοπός εκτείνεται σε πολλά αντικείμενα, μπορεί να λαμβάνεται από τα κυριότερα απ' αυτό (άρθρο 5 & 4 Κ.Ν. 2190/20, η οποία προστέθηκε με το άρθρο 3 Ν. 2339/95).

2.1.2. Διεύρυνση του σκοπού.

Διεύρυνση του σκοπού της εταιρείας δεν συνεπάγεται και υποχρέωση μεταβολής της εταιρικής επωνυμίας (άρθρο 5 & 5 Κ.Ν. 2190/20, όπως προστέθηκε με το άρθρο 3 Ν. 2339/95).

Άκυρη κηρύσσεται με δικαστική απόφαση η εταιρεία, εάν το καταστατικό της δεν περιέχει διάταξη για την εταιρική επωνυμία.

2.1.3. Επωνυμία τραπεζικής Α.Ε.

Ειδικά για τραπεζική Α.Ε., ο νόμος (άρθρο 10 & 2 Ν. 5076/31) προβλέπει ότι η επωνυμία αυτής πρέπει να εγκριθεί από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας.

2.1.4. Μεταβολή της επωνυμίας.

Μεταβολή της επωνυμίας της Α.Ε. επιτρέπεται, αλλά απαιτείται απόφαση της γενικής συνελεύσεως, που λαμβάνεται με συνήθη απαρτία και πλειοψηφία (άρθρα 31 & 1 και 29 & 3 Κ.Ν. 2190/20) εγκριτική απόφαση του νομάρχη (γιατί η μεταβολή της επωνυμίας είναι τροποποίηση του καταστατικού) και δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Τ.Α.Ε και Ε.Π.Ε.).

2.1.5. Εγγραφή Α.Ε. στο Επιμελητήριο.

Για να εγγραφεί μια Ανώνυμη Εταιρεία σε ένα επιμελητήριο κάποιας πόλεως, πρέπει να έχει σ' αυτήν την έδρα της ή υποκατάστημα.

2.1.6. Έντυπα της Α.Ε.

Σε όλα τα έντυπα της Ανώνυμης Εταιρείας πρέπει να αναγράφονται η επωνυμία, η έδρα και ο αριθμός μητρώου της οικείας νομαρχίας. Αν η εταιρεία βρίσκεται σε εκκαθάριση, κάτω από την επωνυμία πρέπει να αναγράφονται οι λέξεις "υπό εκκαθάριση". Αλλά επιτάσσει το άρθρο 7 γ του Κ.Ν. 2190/20.

2.1.7. Πόρισμα νομολογίας.

2.1.7.α. Η αλλαγή της επωνυμίας της Ανώνυμης Εταιρείας δεν επηρεάζει τη νομική προσωπικότητα αυτής. Συνεπώς, νομίμως ενάγει και ενάγεται με τη νέα επωνυμία (Εφ. Θεσσαλονίκης 2898/89 ΛΟΓΙΣΤΗΣ 1994, σελ. 54). Απαγορεύεται η χρησιμοποίηση στην επωνυμία Α.Ε. των λέξεων "Εθνικός" ή "Εθνική" (Ν.Σ. Κρ. 202/72).

2.1.7.β. Η ομοιότητα στις επωνυμίες (όχι πλήρης ταύτιση). Δυο Α.Ε. και η σύμπτωση των μετόχων και των μελών των διοικήσεών τους δεν συνεπάγεται ταύτιση τους, αφού πρόκειται για διαφορετικά νομικά πρόσωπα (απόφαση Εφετείου Αθηνών 7552/83 στο Δελτίο Συνδέσμου Α.Ε. και Ε.Π.Ε. σελ. 10).

Επιτρέπεται η ακριβής απόδοση της ελληνικής επωνυμίας σε ξένη γλώσσα (μία ή περισσότερες) και η παράλληλη χρησιμοποίηση αμφότερων. Ο όρος αυτός συνήθως περιλαμβάνεται στο σχετικό με την επωνυμία άρθρο του καταστατικού (άρθρο 5 & 6 Κ.Ν. 2190/20 η οποία προστέθηκε με το άρθρο 3 Ν. 2339/95).

2.1.7.γ. Διακριτικός τίτλος. Πολλές φορές, η Ανώνυμη Εταιρεία χρησιμοποιεί κάποια λέξη, που μπορεί να περιλαμβάνεται και στην επωνυμία της ως διακριτικού τίτλου. Η χρησιμοποίηση της συγκεκριμένης λέξεως ως διακριτικού τίτλου είναι επιτρεπτή, αλλά πρέπει να περιλαμβάνεται στο σχετικό με την επωνυμία άρθρο του καταστατικού. Ο διακριτικός τίτλος μπορεί να αποτελείται από περισσότερες λέξεις.

Η διατύπωση της επωνυμίας εταιρείας με ξενόγλωσσους χαρακτήρες, όπως είναι διατυπωμένη στο συστατικό έγγραφο, δεν αποτελεί παράβαση του Κ.Φ.Σ. Τα χαρακτηριστικά όμως προσδιορισμού, του είδους των εμπορευμάτων που γράφονται στα στοιχεία, πρέπει να γράφονται στα ελληνικά (Εγκ. Ε. 1039/124 1987 Υπ. Οικ.)

2.2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.

Ο νόμος 2190/20 αναφέρεται σε δυο άρθρα του, στο σκοπό της Α.Ε. Στο άρθρο 2, στο οποίο ορίζει ότι το καταστατικό πρέπει να περιλαμβάνει και διατάξεις περί του σκοπού της εταιρείας, και στο άρθρο 5 & 1, όπου απαιτείται συσχετισμός επωνυμίας και σκοπού (είδους της επιχειρήσεως).

Με το άρθρο 3 του Ν. 2339/95 προστεθήκαν στο άρθρο 5 του Κ.Ν. 2190/20 τρεις ακόμα παράγραφοι σύμφωνα με τις οποίες: Σε περίπτωση που ο σκοπός της εταιρείας εκτείνεται σε πολλά αντικείμενα, η επωνυμία μπορεί να λαμβάνεται από τα κυριότερα απ' αυτά. Η τυχόν διεύρυνση του σκοπού δεν συνεπάγεται αναγκαίως και τη μεταβολή της εταιρικής επωνυμίας, με την οποία η εταιρεία είναι ήδη γνωστή στις συναλλαγές.

Η θεωρία και η νομολογία έχουν κάνει δεκτό, ότι ο σκοπός της Ανώνυμης Εταιρείας μπορεί να είναι ευρύς και να περιλαμβάνει περισσότερα από ένα αντικείμενα αλλά δεν μπορεί να είναι τελείως γενικός και αόριστος (Ν.Σ. Κρ. Τμ. Β' 8000/74).

Το καταστατικό της Α.Ε. επιτρέπεται να ορίζει ότι τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και οι διευθυντές αυτής, μπορούν να ασκούν δραστηριότητες όμοιες με τους σκοπούς της εταιρείας (Ν.Σ.Κ. 1110/70 Ομ. Β').

Στην πράξη απαντώνται συχνά Ανώνυμες Εταιρείες με ποικιλία και ακόμα αντιφατικά αντικείμενα δραστηριότητας. Η εποπτεύουσα αρχή, εγκρίνει το καταστατικό της εταιρείας με τέτοια ευρύτητα δραστηριοτήτων, αρκεί να αναφέρονται όλες στο άρθρο αυτού που αφορά το σκοπό.

Η μεταβολή του αντικειμένου, δηλαδή του σκοπού της Α.Ε. συνιστά τροποποίηση του καταστατικού της και η σχετική απόφαση της γενικής συνελεύσεως των μετόχων πρέπει να ληφθεί με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία που προβλέπουν τα άρθρα 29 & 3 και 31 & 2 του Κ.Ν. 2190/20.

2.3. ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ.

Η Α.Ε. είναι εμπορική και αν ακόμα ο σκοπός αυτής δεν είναι εμπορική επιχείρηση (άρθρο 1 Κ.Ν. 2190/20). Συνεπώς η Α.Ε. και η Ε.Π.Ε. είναι «έμποροι» από το νόμο, κατά το αντικείμενο (τυπικό) κριτήριο.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, από μόνη την ιδιότητά τους αυτή, δεν καθίσταται έμποροι (γιατί ενεργούν ως εκπρόσωποι και για λογαριασμό της εταιρείας), εκτός αν διενεργήσουν εμπορικές πράξεις για δικό τους λογαριασμό.

Επίσης και ο μέτοχος της Α.Ε., από μονή την ιδιότητά του αυτή, δεν είναι έμπορος, εκτός αν κατέχει το σύνολο ή το μεγαλύτερο μέρος των μετοχών της.

2.4. ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΕΔΡΑΣ.

Κατά το άρθρο 6 του Κ.Ν. 2190/20, ως έδρα της Ανώνυμης Εταιρείας πρέπει να ορίζεται ένας Δήμος ή μια Κοινότητα της Ελληνικής Επικράτειας.

Πρώτη επισήμανση, είναι ότι στις μεγάλες πόλεις (Αθήνα, Θεσσαλονίκη κ.λ.π.), που περιλαμβάνουν πολλούς Δήμους και Κοινότητες, ως έδρα της εταιρείας πρέπει να ορίζεται ακριβώς ο Δήμος ή η Κοινότητα, στην οποία έχει την εγκατάστασή της αυτή. Δηλαδή, μια Α.Ε. που έχει τα γραφεία της και τις εγκαταστάσεις της, στην οδό Πατριάρχου Ιωακείμ στη Νέα Σμύρνη (Αθηνών) θα δηλώσει ως έδρα το Δήμο της Νέας Σμύρνης και όχι την πόλη Αθηνών.

Ο έμπορος για τις υποθέσεις του που αναφέρονται στην άσκηση του εμπορίου, θεωρείται ότι έχει κατοικία τον τόπο όπου ασκεί το εμπόριό του (άρθρο 51 & 3 Αστικού Κώδικα). Αυτό ισχύει και για την Α.Ε. που κατά το άρθρο 1 του Κ.Ν. 2190/20 "Πάσα Ανώνυμος Εταιρεία είναι εμπορική και εάν ο σκοπός αυτής δεν είναι εμπορική επιχείρηση". Αυτό σημαίνει ότι μια Ανώνυμη Εταιρεία μπορεί να ενταχθεί δικαστικώς τόσο στον τόπο που έχει την έδρα της, όσο και στον τόπο που διενεργήθηκαν οι συγκεκριμένες πράξεις της.

Η έδρα της Ανώνυμης Εταιρείας είναι ουσιαστικό στοιχείο αυτής, επειδή:

α) Από την έδρα της προσδιορίζεται η εθνικότητά της και η ικανότητά της, ρυθμίζεται από το δίκαιο της έδρας (άρθρο 10 Α.Κ.).

β) Από την έδρα, επίσης, προσδιορίζεται η δωσιδικία της (άρθρα 25 & 2 Πολιτικής Δικονομίας).

γ) Η έδρα της Α.Ε. είναι ο τόπος της υποχρεωτικής συγκλήσεως της Γενικής Συνελεύσεως των μετοχών (άρθρο 25 & 1 Κ.Ν. 2190/20). Εξαιρετικά, επιτρέπεται να συνέρχεται η Γενική Συνέλευση και σε άλλο τόπο στην ημεδαπή, μετά από ειδική άδεια του Υπουργού Εμπορίου. Η άδεια αυτή δεν απαιτείται όταν στη συνέλευση παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται μέτοχοι εκπροσωπώντας το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου και κανείς μέτοχος δεν αντιλέγει στην πραγματοποίηση της συνεδριάσεως και στη λήψη αποφάσεων (άρθρο 25 & 1 εδάφιο 2 και 3 τα οποία προστέθηκαν με το άρθρο 11 & 1 του Ν. 2339/95).

Η έδρα είναι ομοίως, ο τόπος της συγκλήσεως των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου. Μόνο κατ' εξαίρεση μπορεί να συνεδριάζει σε άλλο τόπο το Διοικητικό Συμβούλιο (άρθρο 20 Κ.Ν. 2190/20).

Υποκαταστήματα Α.Ε. Τα υποκαταστήματα της Α.Ε. δεν είναι αυθύπαρκτα νομικά πρόσωπα. Η Ανώνυμη Εταιρεία που έχει υποκαταστήματα για τις συναλλαγές τούτων ενάγει και ενάγεται είτε στην έδρα της, είτε στον τόπο που διεξήχθησαν οι συναλλαγές. Το υποκατάστημα όμως, δεν μπορεί να ενάγει ούτε να ενάγεται (Α.Π. 86/61).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΒΙΒΛΙΑ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ

3.1. ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ (ΒΙΒΛΙΑ ΤΟΥ Κ.Β.Σ.).

Οι ημεδαπές και αλλοδαπές Ανώνυμες Εταιρείες υποχρεούνται να τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας Κ.Β.Σ., ανεξάρτητα από το ύψους των ετησίων εσόδων τους (βλ. άρθρο 4 & 2 Κ.Β.Σ.).

Τα βιβλία της τρίτης κατηγορίας ορίζει το άρθρο 7 του Κ.Β.Σ., αλλά όχι λεπτομερώς. Στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού αναφέρεται ότι: "Ο επιτηδευματίας της τρίτης κατηγορίας για την άσκηση του επαγγέλματος του, τηρεί λογιστικά βιβλία κατά τη διπλογραφική μέθοδο και με οποιοδήποτε λογιστικό σύστημα, σύμφωνα με τις παραδεκτές αρχές της λογιστικής". Και στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου ορίζεται: "Ο επιτηδευματίας της τρίτης κατηγορίας βιβλίων εφαρμόζει υποχρεωτικά το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο μόνο ως προς τη δομή, την ονοματολογία και το περιεχόμενο των πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων λογαριασμών με εξαίρεση τους λογαριασμούς της ομάδας 9, οι οποίοι δεν τηρούνται". Όμως, οι Ανώνυμες Εταιρείες, που ελέγχονται από το Σ.Ο.Λ. (τώρα Σ.Ο.Ε.) υποχρεούνται να τηρούν και τους λογαριασμούς της ομάδας 9 (άρθρο 7 Ν. 1882/90).

Από το συνδυασμό των διαφόρων διατάξεων του Κ.Β.Σ. μπορούμε να προσδιορίσουμε τον ελάχιστο αριθμό υποχρεωτικών βιβλίων που πρέπει να τηρεί μια Ανώνυμη Εταιρεία, ανεξάρτητα από το αντικείμενο, των εργασιών της, το μέγεθός της και το λογιστικό σύστημα που εφαρμόζει. Τα βιβλία είναι:

3.1.1. Βιβλίο απογραφών και ισολογισμών.

Στο βιβλίο αυτό αρχικά καταχωρείται η απογραφή ενάρξεως και κατόπιν, στο τέλος κάθε εταιρικής χρήσεως, καταχωρείται η απογραφή και ο ισολογισμός τέλους χρήσης. Ο ισολογισμός συνοδεύεται από ανάλυση των αποτελεσμάτων χρήσεως και πίνακα διανομής κερδών. Τα πρόσωπα που έχουν οριστεί για να υπογράψουν τον ισολογισμό (ο πρόεδρος του Σ.Δ., ο Διευθύνων Σύμβουλος και ο διευθυντής λογιστηρίου) υπογράφουν και στο βιβλίο απογραφών – ισολογισμών.

3.1.2. Συγκεντρωτικό ημερολόγιο.

Στο οποίο καταχωρούνται στο τέλος κάθε μήνα, συγκεντρωτικά, όλες οι λογιστικές εγγραφές, όπως προέρχονται από τα αναλυτικά ημερολόγια (ταμείου αγορών, πωλήσεων, διαφόρων πράξεων κ.λ.π.).

3.1.3. Γενικό καθολικό.

Στους λογαριασμούς του οποίου μεταφέρονται όλες οι εγγραφές από το συγκεντρωτικό ημερολόγιο.

3.1.4. Αναλυτικά καθολικά.

Αυτά τηρούνται σε βιβλία ή καρτέλες. Κάθε πρωτοβάθμιος λογαριασμός αναλύεται σε δευτεροβάθμιους λογαριασμούς.

3.1.5. Βιβλίο γραμματίων εισπρακτέων και βιβλίο γραμματίων

πληρωτέων.

Σ' όποια καταχωρούνται ένα προς ένα τα γραμμάτια εισπρακτέα, (αυτά που παίρνει από πελάτες αντί για μετρητά) και τα γραμμάτια πληρωτέα, (αυτά που δίνει στους προμηθευτές κ.λ.π. συναλλασσόμενους αντί για μετρητά) αντίστοιχα. Τα βιβλία αυτά έχουν ειδική γραμμογράφηση (ονοματεπώνυμο εκδότη, ποσό, χρόνο λήξεως, χρονολόγια πληρωμής κ.λ.π.) και αντικαθιστούν τα αντίστοιχα αναλυτικά καθολικά των πρωτοβάθμιων λογαριασμών ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ και ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΠΛΗΡΩΤΕΑ.

3.1.6. Αναλυτικά ημερολόγια.

Όταν οι λογιστικές εγγραφές μιας επιχείρησης είναι λίγες, αυτή μπορεί να αρκестθεί σε ένα ημερολόγιο. Όταν, όμως, το πλήθος αυτών είναι μεγάλο αναγκάζεται εκ των πραγμάτων να χρησιμοποιήσει αναλυτικά ημερολόγια, σε καθένα από τα οποία καταχωρεί μια ομάδα ομοειδών πράξεων. Έτσι στο αναλυτικό ημερολόγιο ταμείου, καταχωρεί τις πράξεις που γίνονται μετρητοίς και στο αναλυτικό ημερολόγιο διαφόρων πράξεων, όλες τις άλλες πράξεις που γίνονται συμψηφιστικώς. Ιδιαίτερα, αναλυτικά ημερολόγια μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τις αγορές, για τις πωλήσεις και διάφορες άλλες κατηγορίες οικονομικών πράξεων της επιχείρησης, που παρουσιάζουν μεγάλη συχνότητα. Τέλος, ιδιαίτερο αναλυτικό ημερολόγιο χρησιμοποιείται για τις πράξεις του ισολογισμού, στο οποίο γίνονται οι εγγραφές κλεισίματος κάθε χρήσεως ως το τέλος αυτής. Έτσι απελευθερώνονται τα λοιπά βιβλία για την χωρίς καθυστερήσεις καταχώρηση σ' αυτά των εγγραφών της επόμενης χρήσης. Τα δεδομένα των αναλυτικών ημερολογίων μεταφέρονται κάθε μήνα στο συγκεντρωτικό ημερολόγιο.

3.1.7. Βιβλίο πρακτικών συνεδριάσεων των Γενικών Συνελεύσεων των μετόχων.

3.1.8. Βιβλία συνεδριάσεων Διοικητικού Συμβουλίου.

Βιβλία πρακτικών Γενικών Συνελεύσεων και Διοικητικού Συμβουλίου τηρούν μόνο οι ημεδαπές Ανώνυμες Εταιρείες. Οι αλλοδαπές Α.Ε. δεν έχουν υποχρέωση τηρήσεως τέτοιων βιβλίων, γιατί οι συνελεύσεις των μετόχων και οι συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου γίνονται στην έδρα τους που βρίσκεται στην αλλοδαπή. Αν, όμως, το Διοικητικό τους Συμβούλιο συνεδριάζει στην Ελλάδα, τότε πρέπει να τηρούν το αντίστοιχο βιβλίο πρακτικών.

3.1.9. Βιβλίο μετόχων.

Το βιβλίο αυτό έχει ειδική γραμμογράφηση ώστε να μπορούν να καταχωρηθούν τα στοιχεία εκάστου μετόχου (ονοματεπώνυμο, επάγγελμα, διεύθυνση κ.λ.π.), καθώς και ο αριθμός των μετόχων και των τίτλων που αυτός κατέχει .

Όπως προκύπτει σαφώς από τις διατάξεις του άρθρου 8 β του Κ.Ν. 2190/20 αναφέρεται περιοριστικώς μόνο στους κυρίους ονομαστικών μετόχων.

3.1.10. Βιβλίο μετοχών.

Και το βιβλίο αυτό, επίσης, έχει ειδική γραμμογράφιση και σ' αυτό καταχωρούνται οι τίτλοι των ονομαστικών, όσο και των ανωνύμων μετοχών (κάθε τίτλος μπορεί να αντιπροσωπεύει πολλές μετοχές) κατά την αριθμητική σειρά και κατά σειρά εκδόσεων. Στο βιβλίο μετοχών καταχωρούνται όχι μόνο οι οριστικοί τίτλοι, αλλά και οι προσωρινοί.

Τα παραπάνω δύο βιβλία μετόχων και μετοχών πωλούνται σε ορισμένα βιβλιοπωλεία τυπωμένα και γραμμογραφημένα κατάλληλα και χρησιμοποιούνται υποχρεωτικά για την καταχώρηση των ονομαστικών μετοχών.

Τα λογιστικά βιβλία που σημειώνονται παραπάνω, είναι γνωστά κατάστιχα των κλασικών λογιστικών συστημάτων. Τα σύγχρονα λογιστικά συστήματα σε κινητά φύλλα και τα μηχανογραφικά χρησιμοποιούν διαφοροποιημένα βιβλία και στοιχεία. Επίσης, η συνεχώς εξαπλωμένη χρήση των υπολογιστών έχει επιφέρει πραγματική επανάσταση στον τρόπο τηρήσεως της λογιστικής. Οποιοδήποτε λογιστικό, όμως, σύστημα κι αν εφαρμόζεται, τα βασικά στοιχεία των παραπάνω σημειωμένων βιβλίων πρέπει να μπορούν να προκύψουν, όπως προβλέπεται από την σχετική εγκύκλιο του Υπουργείου Οικονομικών (εγλ. 40/77).

3.2. ΕΓΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ Δ.Ο.Υ. ΘΕΩΡΗΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.

Κάθε επιτηδευματίας, οπότε και η Ανώνυμη Εταιρεία, υποχρεούται να προσκομίσει στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. (της έδρας της επιχείρησης) πριν από κάθε χρησιμοποίηση, για θεώρηση και χαρτοσήμανση όλα τα βιβλία που ορίζει ο Κ.Β.Σ., εκτός από τα αναλυτικά καθολικά. Από όλα τα αναλυτικά καθολικά, μόνο το βιβλίο αποθήκης υπόκειται σε θεώρηση και χαρτοσήμανση. Τα στοιχεία υπόκεινται σε θεώρηση αυτοτελώς και μόνο στις

περιπτώσεις που τα απαιτεί ρητώς ο Κ.Β.Σ. Τα βιβλία και στοιχεία του υποκαταστήματος θεωρούνται από την Δ.Ο.Υ. της έδρας της εταιρείας ή από την Δ.Ο.Υ. στην οποία υπάγεται το κατάστημα (άρθρο 19 & 3 Κ.Β.Σ.).

Εγγραφή της Α.Ε. στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.

Η νεοϊδρυθείσα Ανώνυμη Εταιρεία για να θεωρήσει τα πρώτα βιβλία της στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. πρέπει προηγουμένως να κάνει εγγραφή στα μητρώα αυτής, για την οποία απαιτούνται τα ακόλουθα δικαιολογητικά.

3.2.1. Καταστατικό της Α.Ε. δηλαδή, ένα κυρωμένο αντίγραφο του συστατικού συμβολαίου αυτής.

3.2.2. Φωτοαντίγραφα της αποφάσεως του Υπουργείου Εμπορίου ή της Νομαρχίας, που εγκρίνει τη σύσταση της εταιρείας και της ανακοινώσεως αυτής στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Επίσης, αντίγραφο του τριπλότυπου αποδεικτικού του Τ.Α.Π.Ε.Τ.

3.2.3. Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86 ότι θα προσκομισθούν στη Δ.Ο.Υ. δύο Φ.Ε.Κ., στα οποία δημοσιεύθηκε η ανακοίνωση συστάσεως της Α.Ε. (όταν κυκλοφόρησε το οικείο Φ.Ε.Κ.).

3.2.4. Φωτοαντίγραφο της δηλώσεως πληρωμής του φόρου συγκεντρώσεως κεφαλαίου 1 %.

3.2.5. Βεβαίωση εγγραφής της Α.Ε. στο οικείο επιμελητήριο. Η βεβαίωση αυτή προσαρτάται στο τελευταίο φύλλο του συστατικού συμβολαίου της Α.Ε. και συνεπώς πρέπει να έχει κρατηθεί φωτοαντίγραφο .

3.2.6 . Αντίγραφο του μισθωτηρίου συμβολαίου με το οποίο η Α.Ε. μίσθωσε τα γραφεία της έδρας της. Εάν το κτίριο στο οποίο στεγασθούν τα γραφεία της είναι ιδιόκτητο, ο νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρείας υποβάλλει σχετική υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86. Η Δ.Ο.Υ. μπορεί να ζητήσει και το άλλο αποδεικτικό στοιχείο για την έδρα, όπως και αν προβεί σε αυτοψία στην διεύθυνση αυτής.

3.2.7. Δήλωση ενάρξεως δραστηριότητας σε έντυπο της Δ.Ο.Υ., το οποίο υπογράφεται από το νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας

(άρθρο 29 & Ν. 1642/86). Βάσει της δηλώσεως αυτής, η αρμόδια Δ.Ο.Υ. χορηγεί τέλος χαρτοσήμου 440,20 ευρώ (άρθρο 19 & 16 Ν. 1882/90). Οι βεβαιώσεις που εκδίδονται, συνεπεία υποβολής δηλώσεως ενάρξεως δραστηριότητας από επιχειρήσεις, που προήλθαν από μετατροπή ή συγχώνευση κατά τις διατάξεις του Ν.1297/72 δεν υπόκεινται στο ανώτερο τέλος χαρτοσήμου (άρθρο 34 & 4 Ν. 1884/90).

Χορήγηση Α.Φ.Μ. Ταυτόχρονα με την βεβαίωση που προειπώθηκε, χορηγείται στην εταιρεία και ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (άρθρο 29 & 2 1642/86).

Θεώρηση βιβλίων και στοιχείων

Στην υπηρεσία Κ.Β.Σ. της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. προσκομίζονται προς θεώρηση τα πρώτα βιβλία και στοιχεία της Α.Ε., τα οποία αναγράφονται στο σχετικό έντυπο. Απαιτούνται επίσης τα ακόλουθα:

- 1) Βεβαίωση ενάρξεως δραστηριότητας .
- 2) Υπεύθυνη δήλωση ότι η εταιρεία ως νεοσύστατη θεωρεί για πρώτη φορά βιβλία και στοιχεία.
- 3) Βεβαίωση του Τ.Ε.Β.Ε. ή του Τ.Α.Ε. για την ασφάλιση των μελών του Δ.Σ. της Α.Ε. που έχουν συμμετοχή στο εταιρικό κεφάλαιο κατά ποσοστό τουλάχιστον 5% ή 3% αντίστοιχα .

Πρέπει να σημειωθεί σ' αυτό το σημείο ότι είναι υποχρεωτική η ασφάλιση στο Τ.Ε.Β.Ε. των μελών του Δ.Σ. Ανώνυμης Εταιρείας βιοτεχνικής ή επαγγελματικής, εφόσον αυτά κατέχουν ποσοστό τουλάχιστον 5% του μετοχικού κεφαλαίου. Ο νόμος διαθέτει άλλη προϋπόθεση (άρθρο 2 Ν. 1027/80). Στο Τ.Α.Ε ασφαλίζονται υποχρεωτικά τα μέλη του Δ.Σ. των εμπορικών Α.Ε. εφόσον κατέχουν ποσοστό 3% και άνω του μετοχικού κεφαλαίου και δεν ασκούν άλλο κύριο επάγγελμα για το οποίο είναι υποχρεωτικά ασφαλισμένο σε άλλο φορέα κύριας ασφαλίσεως (άρθρα 2 Ν 403/076 και 2 Π.Δ. 668/81).

Φάκελος στην Υπηρεσία Διαχείρισεως (Ταμείο) της Δ.Ο.Υ. πρέπει να ανοιχθεί με κατάθεση ενός Φύλλου Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, στο οποίο δημοσιεύθηκε η έγκριση συστάσεως της Α.Ε και του καταστατικού της. Αυτό είναι απαραίτητο για να μπορεί να χορηγήσει η υπηρεσία αυτή στην Α.Ε. πιστοποιητικό φορολογικής ενημερότητας.

3.3. ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΒΙΒΛΙΑ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ.

Επειδή τα βιβλία, που δεν έχουν θεωρηθεί πριν από την έναρξη χρησιμοποίησεως τους, θεωρούνται ως μη τηρηθέντα για το μέχρι της θεωρήσεώς τους χρονικό διάστημα, δημιουργείται πρόβλημα καταχωρήσεως των πράξεων που διενεργεί η εταιρεία πριν την

χρονολογία θεωρήσεως αυτών (άρθρο 10 & 2 Κ.Β.Σ.). Για την αντιμετώπιση του προβλήματος ο νόμος προέβλεψε ότι:

«Εξόδα πρώτης εγκατάστασης, αγορές και λοιπές συναλλαγές αναγκαίες για τη σύσταση του νομικού προσώπου ή την έναρξη λειτουργίας της επιχείρησης, καταχωρούνται σε βιβλία που θεωρούνται στο όνομα του ιδρυτή από τον προϊστάμενο Δ.Ο.Υ. της κατοικίας ή της έδρας του, με μνεία της υπό σύσταση επιχείρησης. Αν ο ιδρυτής είναι πρόσωπο που έχει έδρα, κατοικία, διαμονή ή εγκατάσταση σε άλλη χώρα, τα βιβλία θεωρούνται στο όνομα του νομικού εκπροσώπου στην Ελλάδα. Οι εγγραφές που καταχωρήθηκαν στα προσωρινά βιβλία αναλυτικά ή συγκεντρωτικά αμέσως μετά τη σύσταση του νομικού προσώπου ή την έναρξη λειτουργίας της επιχείρησης».

Στην πράξη έγινε δεκτό, ότι ένας από τους ιδρυτές της Α.Ε. προσκομίζει στην οικονομική εφορία και του τόπου κατοικίας ή διαμονής του ένα λογιστικό βιβλίο (ημερολόγιο εξόδων πρώτης εγκαταστάσεως) το οποίο θεωρεί υποβάλλοντας ταυτόχρονα μια σχετική υπεύθυνη δήλωση περί της προθέσεώς του να ιδρύσει Ανώνυμη Εταιρεία κ.λ.π. Φυσικά δεν αποκλείεται το δικαίωμα του ιδρυτού να θεωρήσει πλήρη σειρά προσωρινών βιβλίων, αλλά αυτό θα γίνει μόνο αν ο όγκος και η φύση των προ της συστάσεως της Α.Ε. πράξεων, καθιστούν κάτι τέτοιο αναγκαίο.

Για το θέμα αυτό πολύ κατατοπιστική είναι η παράγραφος 102 της ερμηνευτικής εγκυκλίου Κ.Β.Σ. (Π.Δ. 186/92) η οποία και προσκομίζεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΣΥΣΤΑΣΗΣ Α.Ε.

4.1. ΕΠΙ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΣΕ ΧΡΗΜΑ.

Ο νόμος (άρθρο 12 Κ.Μ. 2190/20) περιέχει την ευχέρεια να καταβληθεί το μετοχικό κεφάλαιο ολόκληρο στην αρχή ή τμηματικά. Στην δεύτερη περίπτωση πρέπει κατά τη σύσταση της εταιρείας να καταβληθεί μέσα σε μια δεκαετία. Η έννοια της διατάξεως αυτής, είναι ότι πρέπει να καταβληθεί το $\frac{1}{4}$ αυτού –πάντως, συνολικά, όχι λιγότερο από 29.347,02 ευρώ που είναι το ελάχιστο νόμιμο όριο. Το υπόλοιπο πρέπει να καταβληθεί μέσα σε μια δεκαετία. Η έννοια της διατάξεως αυτής είναι ότι πρέπει να καταβληθεί το $\frac{1}{4}$ κάθε μιας μετοχής, που δεν μπορεί να υπολείπεται των 0,07 ευρώ, αφού το κατώτατο επιτρεπτό όριο της ονομαστικής αξίας της μετοχής είναι 0,30 ευρώ. Οι μετοχές μέχρι της αποπληρωμής τους πρέπει να είναι ονομαστικές.

Οι εισφορές των μετοχών της Ανώνυμης Εταιρείας, που σχηματίζουν το μετοχικό κεφάλαιο αυτής, μπορεί να είναι σε μετρητά ή σε είδος. Επίσης, μπορεί η καταβολή της αξίας των μετοχών να γίνει τμηματικά. Στο καταστατικό θα ορίζεται ο αριθμός των μετοχών, η ονομαστική αξία κάθε μετοχής, το ύψους του μετοχικού κεφαλαίου και ο τρόπος καταβολής αυτού. Κατά συνέπεια και οι λογιστικές εγγραφές συστάσεως της Α.Ε. ποικίλουν. Στην συνέχεια εξετάζονται όλες οι βασικές περιπτώσεις.

4.1.1. Λογιστικές εγγραφές σε περίπτωση ολοσχερούς καταβολής μετοχικού κεφαλαίου

Έστω οι Α, Β, Γ ιδρύουν Ανώνυμη Εταιρεία με κεφάλαιο 20.000.000 δρχ. διαιρεμένο σε 20.000 μετοχές των 1.000 δρχ. η κάθε μια, και ότι οι Α και Β ανέλαβαν να καλύψουν από 4.000 μετοχές, ενώ ο Γ ανέλαβε 12.000 μετοχές. Η έκδοση των μετοχών πραγματοποιείται στην τιμή του αρτίου (δηλαδή, στην αναγραφόμενη επί της μετοχής, την ονομαστική). Η πρώτη εγγραφή αποβλέπει στο να εμφανίσει την υποχρέωση που ανέλαβαν οι μέτοχοι να καλύψουν το κεφάλαιο. Η εγγραφή έχει ως εξής:

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		
33.03 Μέτοχοι Λογ καλύψεως κεφ.	20.000.000	
33.03.00 Μέτοχος Α		
Εγγραφή για 4000 μετοχές 4.000.000		
33.03.01 Μέτοχος Β 4.000.000		
Εγγραφή για 4000 μετοχές 4.000.000		
33.03.02 Μέτοχος Γ		
Εγγραφή για 12000 μετοχές		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		
40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφ.		20.000.000
Κάλυψη μετοχικού κεφαλαίου Α.Ε. από τους μέτοχους		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο	20.000.000	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		20.000.000
33.03 Μέτοχοι Λογ. καλύψεως κεφ.		

33.03.00 Μέτοχος Α		
Εγγραφή για 4000 μετοχές 4000000		
33.03.01 Μέτοχος Β 4.000.000		
Εγγραφή για 4000 μετοχές 4.000.000		
33.03.02 Μέτοχος Γ		
Εγγραφή για 12000 μετοχές 12.000.000		
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		
38.00 Ταμείο	20.000.000	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο		20.000.000
Καταβολή μετόχου κεφαλαίου		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		
40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφ.		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		
40.00 Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο		

Έτσι μετά την καταβολή του κεφαλαίου λογαριασμοί των μετοχών έκλεισαν και μένουν στο παθητικό ο λογαριασμός ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ, που εμφανίζει το κατά το καταστατικό ύψος του κεφαλαίου και στο ενεργητικό ο λογαριασμός ΤΑΜΕΙΟ, που εμφανίζει ίση προς το κεφάλαιο ποσότητα μετρητών.

Οι παραπάνω εγγραφές θα γίνουν στα ημερολόγια (αναλυτικά και συγκεντρωτικά) και στα καθολικά (αναλυτικά και γενικό).

Συγχρόνως θα καταχωρηθεί και η απογραφή ενάρξεως στο βιβλίο απογραφών – ισολογισμών. Στο παραπάνω παράδειγμα, η απογραφή ενάρξεως θα περιλαμβάνει μόνο ένα λογαριασμό στο ενεργητικό, το λογαριασμό "38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ / 38.00 ΤΑΜΕΙΟ" με το ποσό των 20.000.000 δρχ. και ένα στο παθητικό, το λογαριασμό "40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ / 40.00 Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο" με το ίδιο ποσό.

4.1.2. Λογιστικές εγγραφές σε περίπτωση μερικής καταβολής του κεφαλαίου

Η πρώτη εγγραφή της καλύψεως του κεφαλαίου από τους μετόχους είναι η ίδια, όπως και στην περίπτωση (α) δηλαδή χρεώνεται ο λογαριασμός ΜΕΤΟΧΟΙ και πιστώνεται ο λογαριασμός ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ με το σύνολο του εταιρικού κεφαλαίου. Αν υποθέσουμε ότι το κεφάλαιο θα καταβληθεί σε δυο δόσεις τότε η πρώτη δόση πρέπει να ανέρχεται τουλάχιστον στο ποσό των 20.000.000 δρχ. που είναι και το κατώτερο όριο απαιτούμενου μετοχικού κεφαλαίου για σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας (άρθρο 8 & 2 Κ.Ν. 2190/20, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 38 & 1 Ν. 2065/92).

Παράδειγμα:

Την 28.08.92 συνίσταται Α.Ε. με κεφάλαιο 20.000.000 δρχ. σε μετρητά που θα καταβληθεί σε δυο δόσεις. Πρώτη δόση 10.000.000 δρχ. Ιδρυτές της εταιρείας είναι τρεις, από τους οποίους ο Α μετέχει στο κεφάλαιο με 4.000.000, ο Β με 6.000.000 και ο Γ με 10.000.000 σύνολο 20.000.000 δρχ. Κατά τη σύσταση της εταιρείας, οι τρεις μέτοχοι θα καταβάλουν το μισό της εισφοράς τους ο καθένας και το υπόλοιπο εντός των επόμενων πέντε ετών, όπως ορίζεται στο καταστατικό.

Οι σχετικές εγγραφές ενάρξεως θα είναι:

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		
33.03 Μέτοχοι Λογ καλύψεως κεφ.	20.000.000	
33.03.00 Μέτοχος Α 4.000.000		
33.03.01 Μέτοχος Β 6.000.000		
33.03.02 Μέτοχος Γ 10.000.000		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		
40.02 Οφειλόμενο μετοχικό καφ.		20.000.000
Κάλυψη μετοχικού κεφαλαίου α.ε. από τους μετόχους		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο	10.000.000	
33.04.00 Μέτοχος Α 2.000.000		
33.04.01 Μέτοχος Β 3.000.000		
33.04.02 Μέτοχος Γ 5.000.000		
1/2 μ. κεφαλαίου αμέσως καταβλητέου		
18 ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΛΠ. ΜΑΚΡΟΠ/ΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ		
18.12 Οφειλόμενο κεφάλαιο	10.000.000	
18.12.00 Μέτοχος Α 2.000.000		

18.12.01 Μέτοχος Β 3.000.000		
18.12.02 Μέτοχος Γ 5.000.000		
Το υπόλοιπο 1/2 του μετ. κεφ. Που είναι καταβλητέο σε ισόποσες δόσεις στα επόμενα 5 χρόνια		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		
33.03 Μέτοχοι Λογ καλύψεως κεφ.		20.000.000
33.03.00 Μέτοχος Α		
33.03.01 Μέτοχος Β		
33.03.02 Μέτοχος Γ		
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	10.000.000	
38.00 Ταμείο		
Μέτοχος Α μετρητά 2.000.000		
Μέτοχος Β μετρητά 3.000.000		
Μέτοχος Γ μετρητά 5.000.000		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο		10.000.000
33.04.00 2.000.000		
33.04.01 3.000.000		
σε μεταφορά		

ΕΚ μεταφοράς		
33.04.02 5.000.000		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		
40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		
40.00 Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών		10.000.000

4.2. ΕΠΙ ΕΙΣΦΟΡΑ ΣΕ ΕΙΔΟΣ.

Ο νόμος επιτρέπει, όπως κατά την ίδρυση της Α.Ε., μερικές ή όλες οι εισφορές των μετόχων για το σχηματισμό του εταιρικού κεφαλαίου να γίνουν σε είδος. Στην περίπτωση αυτή, της συστάσεως της Α.Ε. προηγείται η εκτίμηση των εισφερομένων από την επιτροπή που προβλέπει το άρθρο του Κ.Ν. 2190/20.

Το ίδιο ισχύει και για τις εισφορές σε είδος σε κάθε περίπτωση αυξήσεως του μετοχικού κεφαλαίου ή μετατροπής και συγχωνεύσεως επιχειρήσεων σε Ανώνυμη Εταιρεία.

Η προβλεπόμενη από το άρθρο 9 τριμελής Επιτροπή Εμπειρογνομόνων, που προβαίνει στην εξακρίβωση της αξίας των εταιρικών εισφορών σε είδος, συγκροτείται από την εποπτεύουσα αρχή, κατόπιν αιτήσεως των ενδιαφερομένων. Εποπτεύουσα αρχή είναι η Υπηρεσία Εμπορίου της αρμόδιας νομαρχίας (της έδρας) για την κάθε Α.Ε. Ορισμένες κατηγορίες Α.Ε. (τραπεζικές ασφαλιστικές, εισαγμένες στο χρηματιστήριο, αθλητικές)

υπάγονται απ' ευθείας στην εποπτεία του Υπουργείου Εμπορίου (Διεύθυνση Α.Ε.) όπου και υποβάλλεται η αίτηση για τη συγκρότηση της Επιτροπής.

Η Επιτροπή Εμπειρογνομόνων του άρθρου 9 του Κ.Ν. 2190/20 για την εκτίμηση των παγίων περιουσιακών στοιχείων πρέπει να λαμβάνονται υπόψη:

α) Προκειμένου για γήπεδα. Οι τίτλοι κτήσεως, πρόσφατο τοπογραφικό διάγραμμα, η εμπορικότητα της περιοχής, οι προοπτικές ανάπτυξης, η τιμή κτήσεως, οι πραγματικές τρέχουσες τιμές σε συνδυασμό πάντοτε με την αντικειμενική αξία του ακινήτου,

β) Προκειμένου για κτίρια. Οι τίτλοι κτήσεως, οι άδειες οικοδομής και η αντίστοιχη τεchnοοικονομική έκθεση μηχανικού,

γ) Προκειμένου για μηχανήματα μεταφορικών μέσων και επίπλων. Η χρονολογία και η αξία κτήσεως, ο βαθμός χρησιμοποίησής τους, ο βαθμός συντήρησης, η ενδεχομένη τεχνολογική απαξίωσή τους και οι τρέχουσες τιμές για ίδια ή παρεμφερή πάγια στοιχεία.

Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 476/27-6-95 Νομ. Συμβούλου Υπ. Εμπορίου (που έγινε δεκτή με την υπ' αριθ. Κ 25238/17-10-95 απόφαση Υπουργού Εμπορίου) είναι δυνατή η αποτίμηση από την Επιτροπή του άρθρου 9 Κ.Ν. 2190/20 απλών αγαθών επιχειρήσεως που λειτουργεί με μορφή Α.Ε., όπως η "τεχνογνωσία", η επαγγελματική εμπειρία του προσωπικού της, "η φήμη και πελατεία" αυτής κ.λ.π., με σκοπό την εξεύρεση της χρηματικής τους αξίας, προκειμένου είτε να υπολογισθεί η αξία της μετοχής της ή να μετατραπεί ή να συγχωνευθεί με άλλες επιχειρήσεις.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:

Ιδρύεται Α.Ε. από τους Α, Β, Γ, οι οποίοι εισφέρουν ο Α μηχανήματα αξίας 4.500.000 δρχ. και μετρητά 500.000 δρχ. και ο τρίτος μετρητά 10.000.000 δρχ. Σύνολο μετοχικού κεφαλαίου 20.000.000 δρχ. η οποία διατηρείται σε 20.000 μετοχές των 1.000 δρχ.

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		
33.03 Μέτοχοι Λογ. καλύψεως κεφ.	20.000.000	
33.03.00 Μέτοχος Α εγγραφή για 5.000 μετοχές 5.000.000		
33.03.01 Μέτοχος Β εγγραφή για 5.000 μετοχές 5.000.000		
33.03.02 Μέτοχος Γ εγγραφή για 10.000 μετοχές 20.000.000		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		
40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφ.		20.000.000
Κάλυψη μετοχικού κεφαλαίου α.ε. από τους μετόχους		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		
33.04.00 Μέτοχος Α 5.000.000		

33.04.01 Μέτοχος B 5.000.000		
33.04.02 Μέτοχος Γ 10.000.000		
12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	9.300.000	
Αξία ειφερομένων από μέτοχο Α 4.800.000		
Αξία ειφερομένων από μέτοχο Β 4.800.000		
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		
38.00 Ταμείο	10.700.000	
Μετρ. εισφερόμενα από μετ. Α 200.000		
Μετρ. εισφερόμενα από μετ. Β 500.000		
Μετρ. εισφερόμενα από μετ. Γ 1.000.000		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο.		20.000.000
33.04.00 Μέτοχος Α 5.000.000		
33.04.01 Μέτοχος B 5.000.000		
σε μεταφορά		

εκ μεταφοράς	10.000.000	
33.04.02 Μέτοχος Γ 10.000.000		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		
40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών	20.000.000	
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		
40.00 Καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών		20.000.000

ΜΕΡΟΣ

ΔΕΥΤΕΡΟ

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ

ΕΥΘΥΝΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

5.1. Η Ε.Π.Ε. ΩΣ ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΣ (ΜΙΚΤΟΣ) ΕΤΑΙΡΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ.

5.1.1. ΤΟ "ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ" ΩΣ ΒΑΣΙΚΗ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.

Η εισαγωγή της Ε.Π.Ε. με το Ν. 3190/1955 επέβλεψε στη δημιουργία ενός νέου, ενδιάμεσου (ή μικτού) εταιρικού τύπου, που να προσιδιάζει στη μικρομεσαία επιχείρηση. Αυτό βέβαια προϋποθέτει την, έστω καταρχήν, ακρίβεια της υπόθεσης, ότι οι μεν προσωπικές εταιρείες είναι η κατάλληλη μορφή συνεργασίας των μικροεπιχειρηματιών, ενώ η Α.Ε. είναι το κατάλληλο εταιρικό ένδυμα για τη μεγάλη επιχείρηση. Υπόθεση που είναι πράγματι ακριβής, όχι όμως και χωρίς εξαιρέσεις, αφού π.χ. η συνεργασία και μεγάλων ακόμη επιχειρήσεων, με την μορφή των joint ventures, εξυπηρετείται με επάρκεια από τις διατάξεις για τις προσωπικές εταιρείες, ενώ αντίθετα η Α.Ε. προσφέρει θελκτικές εναλλακτικές δυνατότητες (όπως είναι π.χ. οι ανώνυμες μετοχές) και σε μικρούς επιχειρηματίες. Και σε τέτοιες όμως περιπτώσεις υποτίθεται ότι οι ενδιαφερόμενοι έχουν σταθμίσει τα υπέρ και τα κατά του τύπου που "παρά φύσιν" έχουν επιλέξει, ώστε να προκύπτει κάποιο γι' αυτούς θετικό όφελος. Έτσι π.χ. μπορεί η σπουδαιότητα ύπαρξης ανώνυμων μετοχών να είναι τόση, ώστε να αντισταθμίζει την ενόχληση από την ανάγκη ύπαρξης ολόκληρου Διοικητικού Συμβουλίου.

Η κατασκευή δικαίου για τη μικρομεσαία επιχείρηση σημαίνει τη δημιουργία ενός "μέσου" εταιρικού τύπου, με δυο κριτήρια. Αφενός μεν την ύπαρξη στοιχείων από τις δυο ακραίες μορφές, την προσωπική και την ανώνυμη εταιρεία, αφετέρου δε την πρόβλεψη μιας "μέσης απλότητας" στη σύσταση και τη λειτουργία του εταιρικού αυτού τύπου.

Με τα κριτήρια αυτά η Ε.Π.Ε., όπως παραδοσιακά έχει θεσπιστεί από τις ευρωπαϊκές νομοθεσίες, δεν είναι μόνο μια προσωπική εταιρεία με περιορισμένη ευθύνη των εταίρων ή

μια κεφαλαιουχική εταιρεία με ρυθμίσεις από τις προσωπικές εταιρείες, αλλά έχει και μια ενδιάμεση δυναμική, όπου δηλαδή η σύσταση και η λειτουργία της είναι απλούστερες μεν σε σχέση με την Α.Ε., λιγότερο όμως απλές σε σύγκριση με τις προσωπικές εταιρείες.

Μάλιστα η μεσότητα, ως προδιαγραφή, δεν αποκλείεται να αποτελεί και ερμηνευτικό κριτήριο με την εξής μορφή: Ότι, σε περίπτωση αμφιβολίας, τα προσωπικά χαρακτηριστικά κάποιας ρύθμισης που προέρχονται από τις προσωπικές εταιρείες θα μπορούν να εντείνονται, στο μέτρο που αυτό είναι απαραίτητο για να εξισορροπηθεί κάποια αντίρροπη ρύθμιση προερχόμενη από το δίκαιο της Α.Ε., και που θα μπορούσε να καταλήξει (αντίθετα με την επιδιωκόμενη μεσότητα) σε υπεροχή του κεφαλαιουχικού τύπου (και αντίστροφα). Η ερμηνευτική αυτή μέθοδος ακολουθείται καμιά φορά από τη νομολογία. Έτσι π.χ. η Α.Π. 1127/1988, Ε.Ε.Ν. 1989, 546, με το αιτιολογικό ότι η Ε.Π.Ε. αποτελεί ενδιάμεσο τύπο, αναγνωρίζει ότι σπουδαίο λόγο για την έξοδο του εταίρου (άρθρο 33) αποτελεί και η διαταραχή των προσωπικών σχέσεων των εταίρων, "ανεξάρτητα από την ύπαρξη διαχειριστών και των δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται στη μειοψηφία". Εδώ δηλαδή εντείνεται το προσωπικό στοιχείο, ως αντίρροπο της ομοιότητας με την Α.Ε. Η μέθοδος αυτή βέβαια είναι αρκετά επισφαλής, αφού η μεσότητα, όπως θα αναφερθεί και παρακάτω, δεν είναι πάντοτε παρούσα και θα πρέπει κάθε φορά να διαπιστώνεται ότι δεν διαμεύεται από συγκεκριμένες ρυθμίσεις. Αυτό που μάλλον θα έχει σημασία είναι η ανίχνευση του σκοπού των επιμέρους κανόνων και η βοηθητική εφαρμογή κανόνων είτε από τις προσωπικές είτε από την Α.Ε. μόνο στο μέτρο που τούτο επιβάλλεται από τις επιμέρους συνθήκες.

Με βάση τα παραπάνω, δεν φαίνεται ιδιαίτερα χρήσιμη η χωριστή καταγραφή των στοιχείων εκείνων της Ε.Π.Ε. που προέρχονται από τις προσωπικές εταιρείες ή από την Α.Ε., ή ομοιάζουν με τα στοιχεία των μεν ή της δε. Αντίθετα σκοπιμότερη είναι η ταυτόχρονη παρουσίαση των τριών αυτών στοιχείων (δύο άκρων και μεσότητας), θα είναι δε αυτός ο μόνος τρόπος για να εξηγηθεί καλύτερα ο τύπος της Ε.Π.Ε. Ορισμένα παραδείγματα είναι χαρακτηριστικά.

5.1.2. ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΤΗΣ Ε.Π.Ε. ΩΣ ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΥ ΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ.

α. Το σχήμα συμβολαιογράφος – πρωτοδικείο – Εθνικό Τυπογραφείο, που τηρείται κατά την ίδρυση της Ε.Π.Ε., είναι κάτι ενδιάμεσο μεταξύ της εμπλοκής της διοικητικής αρχής στη σύσταση της Α.Ε., και της απλής δημοσίευσης στο πρωτοδικείο, όπως προβλέπεται για τις προσωπικές εταιρείες.

β. Η επωνυμία της Ε.Π.Ε. μπορεί να είναι και προσωπική και πραγματική (άρθρο 2 παράγραφος 1 του Ν. 3190/1955). Η επωνυμία στην Α.Ε. είναι υποχρεωτικά πραγματική (άρθρο 5 του Ν. 2190/1920), ενώ στις προσωπικές εταιρείες είναι υποχρεωτικά προσωπική (άρθρο 21 Εμπ. Ν.).

γ. Η ανάγκη χαμηλότερου κεφαλαίου 8.804 ευρώ σε σχέση με την Α.Ε. 58.694 ευρώ θα πρέπει να παραβληθεί με την ανυπαρξία κεφαλαίου στις προσωπικές εταιρείες.

δ. Η οργανωτική δομή της Ε.Π.Ε. (συνέλευση εταίρων – διαχειριστές) είναι κάτι ενδιάμεσο μεταξύ της υψηλού βαθμού οργανωτικής ρύθμισης της Α.Ε., με Γενικές Συνελεύσεις και Διοικητικά Συμβούλια, και της χαλαρής οργάνωσης των προσωπικών εταιρειών.

ε. Η μη ευθύνη των εταίρων της Ε.Π.Ε. για τις εταιρικές υποχρεώσεις (άρθρο 1 παράγραφος 1), με (καταργηθείσα – Π.Δ. 279/1993) εξαίρεση την περίπτωση της μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. (παλαιό άρθρο 44 παράγραφος 2), θα πρέπει να παραβληθεί όχι μόνο με την ανεξάντητη έλλειψη ευθύνης των μετόχων (άρθρο 33 Εμπ. Ν. – η άρση της νομικής προσωπικότητας είναι άλλο ζήτημα), αλλά και με την πλήρη ευθύνη εταίρων προσωπικής εταιρείας (άρθρα Α.Κ., 22 Εμπ. Ν.).

στ. Η δυνατότητα ανάληψης εταιρικών υποχρεώσεων δια του καταστατικού της Ε.Π.Ε. (άρθρο 6 παράγραφος 3 του Ν. 3190/1955), αποτελεί μέση λύση, όταν πρόκειται για εταίρους – μη διαχειριστές, σε σύγκριση αφενός με την ύπαρξη εταιρικών υποχρεώσεων των εταίρων προσωπικής εταιρείας που προκύπτουν από το νόμο (π.χ. άρθρο 747 Α.Κ.) και αφετέρου με την ανυπαρξία εταιρικών υποχρεώσεων του μετόχου στην Α.Ε.

ζ. Η καταρχήν δυνατότητα συμπληρωματικών εισφορών στην Ε.Π.Ε. περιχαρακώνεται από αυστηρές προδιαγραφές (άρθρα 6 παράγραφος 3, 36 και 37 του Ν. 3190/1955), και πρέπει να συγκριθεί αφενός μεν με την ολοσχερή αδυναμία επιβολής τέτοιων εισφορών στην Α.Ε., αφετέρου δε με τον ενδοτικό χαρακτήρα της διάταξης του άρθρου 745 Α.Κ.

η. Οι εταίροι της Ε.Π.Ε., όπως και οι εταίροι των προσωπικών εταιρειών (και σε αντίθεση με τους μετόχους) συνδέονται μεταξύ τους με συμβατικό δεσμό. Ο δεσμός αυτός όμως είναι πολύ χαλαρότερος απ' ό τι στις προσωπικές εταιρείες, αφού η υποχρέωση πίστεως των εταίρων του άρθρου 747 Α.Κ. συναντάται στην Ε.Π.Ε. με εξασθενημένη μορφή (ιδίως όταν υπάρχει συλλογική διαχείριση, πρβλ. και άρθρο 20 παράγραφος 2 του Ν. 3190/1955).

θ. Η γενική απαγόρευση ανταγωνισμού των διαχειριστών, και η δυνητική (με το καταστατικό) επέκταση της απαγόρευσης στους εταίρους (άρθρα 6 παράγραφος 3 και 20 του Ν. 3190/1955), είναι κάτι έλασσον σε σχέση με το άρθρο 747 Α.Κ. (απαγόρευση ανταγωνισμού και των εταίρων - όχι μόνο των διαχειριστών), αλλά κάτι μείζον σε σχέση με το άρθρο 23 του Ν. 2190/1920 (απαγόρευση ανταγωνισμού των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου - όχι και των μετόχων).

ι. Η χρονικά περιορισμένη δυνατότητα πρόσβασης στα εταιρικά βιβλία (άρθρο 34 του Ν. 3190/1955), πρέπει να παραβληθεί με τη χρονικά απεριόριστη δυνατότητα του άρθρου 755 Α.Κ., αλλά και με τη διαμόρφωση του δικαιώματος πληροφοριών ως δικαιώματος μειοψηφίας στην Α.Ε. (άρθρο 39 του Ν. 2190/1920).

ια. Η μη παράσταση στην Ε.Π.Ε. των εταιρικών μεριδίων δια μετοχών και η αδυναμία αξιολογικής ενσωμάτωσης της μερίδας συμμετοχής (άρθρα 1 παράγραφος 2 και 27

παράγραφος 2 του Ν. 3190/1955), θα πρέπει να παραβληθούν όχι μόνο με τον αγιογραφικό χαρακτήρα της μετοχής (άρθρα 35 επ. Εμπ. Ν.), αλλά και με την αδυναμία έκδοσης οποιουδήποτε εγγράφου στις προσωπικές εταιρείες.

ιβ. Ο αποκλεισμός της μεταβίβασης των εταιρικών μεριδίων (δυνατός κατά το καταστατικό - άρθρα 3 παράγραφος 3 και 28 παράγραφος 1 του Ν. 3190/1955), πρέπει να αντιπαραβάλλεται τόσο με την καταρχήν αδυναμία μεταβίβασης της εταιρικής συμμετοχής στις προσωπικές εταιρείες, όσο και με την αδυναμία πλήρους αποκλεισμού της μεταβίβασης των μετοχών (άρθρο 3 παράγραφος 8 του Ν. 2190/1920).

ιγ. Η πλειοψηφία κατά κεφάλαιο και κεφαλές των άρθρων 13 και 38 του Ν. 3190/1955, πρέπει να αντιπαραβάλλεται τόσο με την ομοφωνία του άρθρου 648 Α.Κ., όσο και με την καθαρή κεφαλαιουχική πλειοψηφία του άρθρου 31 του Ν. 2190/1920.

ιδ. Η κατάσχεση των εταιρικών μεριδίων είναι δυνατή μόνο μετά από άδεια του δικαστηρίου (άρθρο 30 του Ν. 3190/1955 και 1022 επ. Κ. Πολ. Δ.), σύστημα ενδιάμεσο μεταξύ του ελεύθερα κατασχετού των μετοχών και του ακατάσχετου της εταιρικής συμμετοχής στις προσωπικές εμπορικές εταιρείες (Κ. Πολ. Δ. 982 παράγραφος 2).

ιε. Η υπό προϋποθέσεις ύπαρξη ελεγκτικού οργάνου (άρθρα 6 παράγραφος 3, 23 και 61α του Ν. 3190/1955), πρέπει να αντιπαραβάλλεται τόσο με την ανυπαρξία ελεγκτών στις προσωπικές εταιρείες, όσο και με την υποχρεωτικότητα του ελέγχου στην Α.Ε.

ιστ. Ο αποκλεισμός εταίρου στην Ε.Π.Ε. (άρθρο 33 παράγραφος 3 του Ν. 3190/1955) είναι ευκολότερος σε σχέση με τις ρυθμίσεις του άρθρου 771 Α.Κ. (δεν χρειάζεται "υπαίτιος" λόγος, ούτε και αίτηση "όλων" των λοιπών εταίρων), προσεγγίζει δε έτσι την κινητικότητα των μετόχων στην Α.Ε.

ιζ. Η λύση της Ε.Π.Ε. και σε κάθε περίπτωση, που προβλέπεται από καταστατικό (άρθρο 44 του Ν. 3190/1955), αποτελεί κάτι το ενδιάμεσο μεταξύ των αυστηρών και

απρόσωπων λόγων λύσης της Α.Ε. (άρθρο 47α του Ν. 2190/1920) και των πολύ χαλαρών και προσωπικών λόγων λύσης της προσωπικής εταιρείας (που περιλαμβάνουν πτώχευση, το θάνατο και την απαγόρευση).

ιη. Γενικότερα το δίκαιο της Ε.Π.Ε. είναι ελαστικότερο του δικαίου της Α.Ε., που κατά κανόνα περιέχει κανόνες αναγκαστικού δικαίου, λιγότερο όμως ελαστικό από το δίκαιο του Α.Κ. για τις προσωπικές εταιρείες, που κατά κανόνα περιέχει διατάξεις ενδοτικού δικαίου. Έτσι δεν επιτρέπεται να διατυπωθεί γενική πρόταση για το ότι το δίκαιο της Ε.Π.Ε. έχει καταρχήν ενδοτικό ή καταρχήν αναγκαστικό χαρακτήρα.

Σημαντικό είναι ότι σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις η διαφοροποίηση της Ε.Π.Ε. από τις εκατέρωθεν μορφές είναι ορθολογική και ανταποκρίνεται στις παραπάνω προδιαγραφές, ώστε η Ε.Π.Ε. να είναι πιο "προσωπική" ή πιο απλή στη λειτουργία της από την Α.Ε. και λιγότερο "προσωπική" ή λιγότερο απλή από τις προσωπικές εταιρείες. Ωστόσο, τα πράγματα δεν είναι πάντοτε απλά και η διαπίστωση της μεσότητας συχνά δεν είναι εφικτή.

5.1.3. ΠΑΡΕΚΚΛΙΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗ ΜΕΣΟΤΗΤΑ.

Οι παρεκκλίσεις από τη μεσότητα μπορούν να αποδοθούν σε διάφορους λόγους.

α. Συχνά η μεσότητα δεν μπορεί να εντοπισθεί, για το λόγο ότι τα εκατέρωθεν άκρα δεν είναι ορατά. Π.χ. δεν βλέπει κανείς με τι πρέπει να αντιπαραβληθεί η ρύθμιση του άρθρου 11 παράγραφος 2 του Ν. 3190/1955 (σύγκληση της συνέλευσης από την μειοψηφία δια του δικαστηρίου), ή η ρύθμιση της εκκαθάρισης στα άρθρα 46 επ. του Ν. 3190/1955, διατάξεις που, μάλιστα, κρίνονται εφαρμοστέες κατ' αναλογία και στην Α.Ε., ενώ οι ρυθμίσεις της ευθύνης των διαχειριστών της Ε.Π.Ε. (άρθρου 26, ιδίως 2 του Ν. 3190/1955) και των δανείων των εταίρων προς την εταιρεία (άρθρο 32 του Ν. 3190/1955) κρίνονται γενικά πρωτότυπες για το ελληνικό εταιρικό δίκαιο.

β. Άλλοτε διαπιστώνεται μεν η διαφοροποίηση, δεν είναι όμως εύκολο να αποδοθεί στο μέσο χαρακτήρα της Ε.Π.Ε. Π.χ. ο χρόνος κτήσης του δικαιώματος στα κέρδη προσδιορίζεται από την έγκριση του ισολογισμού στην Α.Ε., από τη σύνταξη του ισολογισμού, κατ' ορθότερη άποψη, στην Ε.Π.Ε., χωρίς να είναι βέβαιο το γιατί. Άλλο παράδειγμα είναι η διαχείριση και η εκπροσώπηση της Ε.Π.Ε., που ανήκει στους εταίρους (άρθρο 16 του Ν. 3190/1955), όπως και στις προσωπικές εταιρείες (άρθρο 748 Α.Κ.), ενώ αντίθετα στην Α.Ε. (για να επιτευχθεί η μεσότητα) θα μπορούσε να γίνει με δυσχέραση της ανάκλησης του διαχειριστή, όταν έχει διορισθεί, ώστε η διοίκηση των εταιρικών υποθέσεων να μην επιστρέφει εύκολα στους εταίρους. Ωστόσο, αν εξαιρέσει κανείς την (υπό προϋποθέσεις) ανάγκη δικαστικής απόφασης για την ανάκληση του διαχειριστή Ε.Π.Ε., το άρθρο 19 του Ν. 3190/1955 καθιστά την ανάκληση ευχερέστερη σε σύγκριση με το άρθρο 752 Α.Κ.

γ. Άλλοτε η διαφοροποίηση είναι τελείως ανεξήγητη και δεν αποκλείεται να οφείλεται σε απλή κακοτεχνία. Ερωτάται π.χ. γιατί η Ε.Π.Ε. λαμβάνει ύπαρξη από την δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (άρθρο 9 του Ν. 3190/1955), ενώ η Α.Ε. από την καταχώριση στο μητρώο (άρθρο 7β και 10 του Ν. 2190/1920).

δ. Σε ορισμένες μάλιστα περιπτώσεις δεν αποκλείεται η Ε.Π.Ε. να αποτελεί αυτή το άκρο και όχι το μέσον (χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν υπάρχει γι' αυτό εξήγηση), όπως στην περίπτωση της υποχρεωτικής ολοσχερούς καταβολής του κεφαλαίου κατά την ίδρυση (άρθρο 4 του Ν. 3190/1955). Πράγματι, σε σχέση με την ανυπαρξία διατάξεων για το χρόνο καταβολής των εισφορών στις πραγματικές εταιρείες, η Α.Ε., με τις ελαστικότερες διατάξεις των άρθρων 11 και 12 του Ν. 2190/1920, εμφανίζεται αυτή να αποτελεί το μέσον των δυο άκρων. Το ίδιο συμβαίνει με την δυνατότητα ίδρυσης Ε.Π.Ε. από ένα μόνο πρόσωπο (άρθρο 43α του Ν. 3190/1955), που αποτελεί άκρο, σε αντιπαραβολή με το άλλο άκρο (της προσωπικής εταιρείας, που είναι πάντα και παραμένει σύμβαση), ενώ μέσο εμφανίζεται τελικά η Α.Ε., που και αυτή μεν πρέπει να ιδρύεται από δύο τουλάχιστον πρόσωπα, αλλά επιτρεπτά καταλήγει σε μονοπρόσωπη. Το ίδιο συμβαίνει και με την κατά γενικό κανόνα ακυρωσία των αποφάσεων της συνέλευσης των εταίρων της Ε.Π.Ε. (άρθρο 15 του Ν. 3190/1955), που αποτελεί άκρο απέναντι στην αυτοδίκαιη ακυρότητα των αποφάσεων των εταίρων των προσωπικών εταιρειών, ενώ μέσο αποτελεί η ρύθμιση της Α.Ε., όπου άλλες

αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης είναι άκυρες και άλλες ακυρώσιμες (άρθρα 35α επ. του Ν. 2190/1920).

ε. Κυρίως όμως: Συχνά ο νομοθέτης ρυθμίζοντας την Ε.Π.Ε. μεροληπτεί εκούσια υπέρ του κεφαλαιουχικού της χαρακτήρα, μη επιθυμώντας ή σχετικοποιώντας τη μεσότητα.

Πρόκειται κυρίως για τις διατάξεις για την καταβολή και διατήρηση του κεφαλαίου, που αναπαράγουν τις ρυθμίσεις της Α.Ε., με την ίδια ένταση, όπως και εκεί (πρβλ. την ανάγκη εκτίμησης των εισφορών εις είδος - άρθρο 5 του Ν. 3190/1955, όπου γίνεται παραπομπή στις ρυθμίσεις για την Α.Ε.). Αλλά και σε άλλα σημεία το δίκαιο της Ε.Π.Ε. ταυτίζεται με το δίκαιο της Α.Ε., είτε διότι αυτό προήλθε από την ανάγκη εναρμόνισης με τις κοινοτικές οδηγίες (βλ. π.χ. το μη αντιτάξιμο πράξεων που υπερβαίνουν τον εταιρικό σκοπό ή τυχόν περιορισμούς από το καταστατικό, σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 του Ν. 3190/1955, ή τις διατάξεις περί ετήσιων οικονομικών καταστάσεων - άρθρο 22 του Ν. 3190/1955), είτε διότι ανταποκρίνονται σε μια γενικότερη σύλληψη της Ε.Π.Ε. ως "μικρής Α.Ε." (όπως είναι π.χ. η εμπορικότητα κατά το τυπικό σύστημα της Ε.Π.Ε. - άρθρο 3 του Ν. 3190/1955).

5.1.4. ΣΥΝΘΕΣΗ.

Από τις παραπάνω παρατηρήσεις μπορεί να συναχθούν τα εξής δύο συμπεράσματα:

Πρώτον, ότι η μεσότητα διαπιστώνεται μεν σε πλείστα σημεία, δεν εμποδίζει όμως την ειδική νομοθετική μεταχείριση της Ε.Π.Ε. ως κεφαλαιουχικής εταιρείας και ότι το δίκαιο της Ε.Π.Ε. θα πρέπει να ανήκει συστηματικά στο δίκαιο των κεφαλαιουχικών εταιρειών.

Δεύτερον όμως, ότι είναι σωστό, δογματικά και πρακτικά, να θεωρείται η Ε.Π.Ε. ως ίδιος και αυτοτελής τύπος, που δεν έχει απλώς μιμηθεί, αλλά έχει υπερβεί τους παλαιότερους του. Όπως σωστά επισημάνθηκε από τον Κ. Ρόκα η "εταιρεία περιορισμένης ευθύνης" και η εισαγωγή αυτής εν Ελλάδι, Μελέται Εμπ. Δ. Ι (1971), 363: Αποτελεί η εταιρεία αυτή, κατ' άλλους μεν ετερόρρυθμον εταιρείαν άνευ ομορρυθμών εταίρων, κατ' άλλους ομόρρυθμον εταιρείαν, εν ή όμως πάντες οι εταίροι ευθύνονται μέχρι της εισφοράς αυτών, κατ' άλλους ανώνυμον εταιρείαν άνευ μετοχών - παραλληλισμοί οίτινες δύναται να θεωρηθούν και ορθοί

και εσφαλμένοι ως πάσα αφηρημένη μεταφορά. Εάν η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης αποτελεί απλώς παραλλαγή απλώς των υφισταμένων εταιρικών μορφών και ήτο δημιούργημα αφηρημένων νομικών συνδυασμών, θα ήτο καταδικασμένη εν αυτή γενέσει της".

5.2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.

Όπως φαίνεται από τα παραπάνω, η βασική οικονομική σημασία της Ε.Π.Ε. είναι η καταλληλότητά της για τη μεσαία επιχείρηση. Όχι μόνο με την έννοια του μεγέθους της επιχείρησης, αλλά και του αριθμού των εταίρων. Η Ε.Π.Ε. δεν είναι σχεδιασμένη για να αντλεί κεφάλαια από το ευρύ κοινό. Τα εταιρικά μερίδια δεν μπορούν να εισαχθούν στο χρηματιστήριο, ούτε και είναι δυνατή η έκδοση από την Ε.Π.Ε. ομολογιακού δανείου. Θα έλεγε κανείς ότι πρόκειται για τον ιδανικό τύπο της μεσαίας "οικογενειακής επιχείρησης".

Βέβαια αυτά είναι πολύ γενικά. Διότι η επιλογή του τύπου της Ε.Π.Ε. μπορεί σε συγκεκριμένη περίπτωση να οφείλεται όχι στα γενικά του χαρακτηριστικά (να μην επιλέγεται δηλαδή η Ε.Π.Ε. ως γενικός τύπος), αλλά σε επιμέρους ρυθμίσεις, που *hic et nunc* να έχουν τέτοια σπουδαιότητα για τους ενδιαφερομένους, ώστε να θεωρείται γι' αυτούς η Ε.Π.Ε. ως η καλύτερη λύση, έστω κι αν πρόκειται για πολύ μεγάλη ή για πολύ μικρή επιχείρηση. Π.χ. μπορεί δύο επιχειρηματίες να επιλέγουν την Ε.Π.Ε. αντί της Α.Ε. για να εξασφαλισθεί *blocking minority* (άρθρο 13 του Ν. 3190/1955) στον ένα από τους εταίρους, του οποίου η συμμετοχή ανέρχεται μόλις στο 1%, ή για να αποφευχθεί ο διοικητικός έλεγχος κατά τη σύσταση της εταιρείας. Και μπορεί, αντίστροφα, να επιλέγεται η Ε.Π.Ε. αντί της προσωπικής εταιρείας, μόνο και μόνο για να αποκλεισθεί η λύση της με καταγγελία ενόσω διαρκεί. Αντίθετα, το χαμηλό (τότε και τώρα) κεφάλαιο δεν φαίνεται να έχει παίξει αποφασιστικό ρόλο στην επιλογή του τύπου της Ε.Π.Ε. Σκέψεις για το πώς επιλέγεται ο συγκεκριμένος εταιρικός τύπος κατά τρόπο "ορθόδοξο" ή "ανορθόδοξο".

Άρα η οικονομική σημασία της Ε.Π.Ε. θα πρέπει να ανιχνεύεται όχι μόνο in abstracto, με βάση δηλαδή το σύνολο των χαρακτηριστικών της, αλλά και in concreto, ανάλογα με τις ιδιαίτερες επιθυμίες ή ιδιοτροπίες των συμβαλλομένων. Δεν θα πρέπει δε να διαφεύγει ότι η οικονομική σημασία της Ε.Π.Ε. θα συναρτάται και από άλλου είδους παράγοντες, εκτός του Ν. 3190/1955, όπως είναι το ασφαλιστικό καθεστώς των εταίρων και των διαχειριστών ή η φορολογική μεταχείριση των κερδών της εταιρείας αυτής. Ως προς το τελευταίο θα πρέπει να σημειωθεί ότι από το Ν. 2065/1992 και μετά, η Ε.Π.Ε. φορολογείται ως νομικό πρόσωπο και όχι πλέον στο επίπεδο των εταίρων. Έτσι, με την εξαίρεση της "επιχειρηματικής αμοιβής", για την οποία γίνεται λόγος παρακάτω (υπό άρθρο 56), η φορολογία της Ε.Π.Ε. γίνεται πλέον με τον ίδιο τρόπο όπως και στην ΑΕ.

Από τα παραπάνω γίνεται φανερό, ότι δεν μπορεί να υπάρξει τελική στάθμιση του αν η Ε.Π.Ε. είναι περισσότερο συμφέρουσα από άλλους τύπους εταιρειών. Το τι "συμφέρει" κάθε φορά εξαρτάται όχι μόνο από συγκεκριμένες ανάγκες των ενδιαφερομένων, αλλά και από υποκειμενικούς παράγοντες (προσωπικές επιθυμίες ή και ιδιοτροπίες), που δεν μπορούν να αποτελέσουν μετρήσιμα μεγέθη. Όπως άλλωστε ορθά παρατηρείται, η Ε.Π.Ε. χρειάζεται αναμφίβολα, η επιχειρηματολογία όμως είναι εμπορική.

5.3. Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ ΣΤΗΝ Ε.Π.Ε.

Η αρχή της ισότητας, γενική αρχή του εταιρικού δικαίου, εκδηλώνεται περιορισμένα στο δίκαιο της Ε.Π.Ε. Και ναί μεν είναι κανόνας ότι από κάθε εταιρικό μερίδιο απορρέουν τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις. Όπως γίνεται όμως δεκτό, αυτό δεν αποτελεί αναγκαστικό δίκαιο, είναι δε δυνατή η χορήγηση από το καταστατικό δικαιωμάτων σε ορισμένα μόνο μερίδια (προνομιούχα μερίδια - άρθρο 13 παράγραφος 3) ή η επιβολή υποχρεώσεων σε βάρος ορισμένων μόνο μεριδίων ή εταίρων (άρθρα 6 παράγραφος 3, 38 παράγραφος 3). Δεν αποκλείονται και παρεκκλίσεις ακόμη και χωρίς τη δημιουργία προνομιούχων μεριδίων, ιδίως ως προς τη διανομή κερδών (είναι π.χ. δυνατή η διανομή κερδών κατ' ίσα μέρη και όχι κατά λόγο των εισφορών – βλ. άρθρο 35 παράγραφος 1). Εννοείται ότι οι παρεκκλίσεις αυτές δεν θα πρέπει να παραβιάζουν αρχές αναγκαστικού δικαίου, τούτο δε θα κρίνεται κατά περίπτωση.

5.4. Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ ΣΤΗΝ Ε.Π.Ε.

Η προστασία της μειοψηφίας στο Ν. 3190/1955 είναι ελάχιστη. Δυο (εκ πρώτης όψεως αντίρροπες) σκέψεις συντελούν σ' αυτό.

Πρώτον, η μειοψηφία δεν κρίνεται τόσο άξια προστασίας, όσο στην Α.Ε. Στην τελευταία, η δυνατότητα πληθώρας μετοχών, αγνώστων μεταξύ τους, η αποξένωση του μετόχου από τις εταιρικές υποθέσεις και το κατά κανόνα μεγάλο μέγεθος των εταιρικών αριθμών, επιβάλλει τη χορήγηση ορισμένων αντίρροπων (παρακωλυτικών ή ελεγκτικών) δικαιωμάτων σ' αυτούς. Στην Ε.Π.Ε., αντίθετα, οι εταίροι είναι οι φυσιολογικοί διαχειριστές (άρθρο 16) και έχουν πολύ στενότερο δεσμό μεταξύ τους, σε σύγκριση με τους μετόχους (τα εταιρικά μερίδια μπορεί να ορισθούν και τελείως αμεταβίβαστα – άρθρο 28), πράγμα που σημαίνει ότι είναι πολύ περισσότερο σε θέση να γνωρίζουν τι συμβαίνει στην εταιρεία, χωρίς την ανάγκη ειδικών δικαιωμάτων ελέγχου και παρέμβασης.

Από την άλλη μεριά κρίνεται σκόπιμο, πολλά δικαιώματα που προϋποθέτουν κατοχή ελάχιστου κεφαλαίου (είναι ακριβώς η λογική των δικαιωμάτων "μειοψηφίας"), να "προάγονται" σε ατομικά, προσιτά δηλαδή σε οποιοδήποτε εταίρο, ακόμη και σ' εκείνον με ελάχιστη συμμετοχή. Ο λόγος δηλαδή που καθιστά περιττή την υπερτροφία των δικαιωμάτων μειοψηφίας στην Ε.Π.Ε., είναι ακριβώς αυτός (δηλαδή τελικά ο *intuitus personae*), που επιβάλλει την ύπαρξη ατομικών δικαιωμάτων.

Έτσι:

α. Δικαιώματα που στο δίκαιο της Ε.Π.Ε. είναι ατομικά, ενώ στο δίκαιο της Α.Ε. διαμορφώνονται ως δικαιώματα μειοψηφίας είναι τα εξής:

- Δικαίωμα προσβολής αποφάσεων της συνέλευσης (άρθρο 15 - πρβλ. άρθρο 35γ παράγραφος 1 του Ν. 2190/1955).

- Δικαίωμα έγερσης αγωγής κατά διαχειριστών (άρθρο 26 - πρβλ. άρθρο 22β παράγραφος 1 του Ν. 2190/1955).

- Δικαίωμα γνώσης της πορείας των εταιρικών υποθέσεων (άρθρο 34 – πρβλ. άρθρο 39 παράγραφοι 4 και 5 του Ν. 2190/1955).

β. Δικαιώματα μειοψηφίας που προβλέπει ο Ν. 3190/1955 είναι:

- Δικαίωμα του 1/20 του κεφαλαίου να ζητήσει τη σύγκληση της συνέλευσης των εταίρων (άρθρο 11).
- Δικαίωμα του 1/10 του κεφαλαίου να ζητήσει από το δικαστήριο τη λύση της εταιρείας ένεκα σπουδαίου λόγου (άρθρο 44 παράγραφος 1 στ. γ').
- Δικαίωμα του 1/10 του κεφαλαίου να ζητήσει από το δικαστήριο την ανάκληση εκκαθαριστή που διορίστηκε από τη συνέλευση (άρθρο 47 παράγραφος 4).

5.5. Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΑΝΕΙΣΤΩΝ ΣΤΗΝ Ε.Π.Ε.

Λόγω της έλλειψης προσωπικών ευθυνών των εταίρων της Ε.Π.Ε. απέναντι στους δανειστές (μάλιστα μετά την κατάργηση του άρθρου 44 παράγραφος 2 – ευθύνη μοναδικού εταίρου σε περίπτωση αφερεγγυότητας της εταιρείας), η προστασία των τελευταίων εξασφαλίζεται κατά κύριο λόγο με τις διατάξεις για την καταβολή και διατήρηση του μετοχικού κεφαλαίου (ιδίως άρθρα 4, 5, 22 - 24, 35, 40 - 42, 45) όσο και αν η πραγματικότητα οδηγεί στην ανάγκη των προσωπικών εγγυήσεων. Ιδιαίτερης σημασίας είναι οι διατάξεις των άρθρων 7 και 32, για την ευθύνη των ιδρυτών λόγω ακυρότητας της εταιρείας και για την υπεγγυότητα των δανείων των εταίρων προς την εταιρεία, αντίστοιχα, καθώς και το άρθρο 9 παράγραφος 2 (ευθύνη συμβληθέντων στο όνομα υπό σύσταση Ε.Π.Ε.) ενώ, κατ' ορθότερη άποψη, το άρθρο 26 θεσπίζει έμμεση ευθύνη των διαχειριστών απέναντι στους τρίτους δανειστές.

Εξάλλου, η μικρή κεφαλαιοδότηση της Ε.Π.Ε. προκαλεί συχνά συζήτηση, ιδίως στους συγγραφείς, για το ζήτημα της ευθύνης των ιδρυτών της απέναντι στους δανειστές, αν το κεφάλαιο είναι ανεπαρκές σε σχέση με τους σκοπούς της εταιρείας ή τους αναλαμβανόμενους επιχειρηματικούς κινδύνους. Η σχετική συζήτηση δεν έχει καταλήξει σε αναμφισβήτητα συμπεράσματα.

Πρέπει να σημειωθεί, τέλος, ότι η εισαγωγή της μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. δεν έχει καταργήσει το ενδεχόμενο άρσης της νομικής προσωπικότητας, αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της.

Εργατική συμμετοχή στην Ε.Π.Ε.

Ο Ν. 3190/1955 δεν προβλέπει οποιαδήποτε μορφή εργατικής συμμετοχής στην Ε.Π.Ε. Τέτοια συμμετοχή δεν προβλέπεται ούτε από άλλους νόμους.

5.6. ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ.

Όπως είναι γνωστό η ελληνική νομοθεσία δεν περιέχει ρυθμίσεις για το φαινόμενο των συνδεδεμένων επιχειρήσεων. Βέβαια δεν λείπει η προσπάθεια συστηματοποίησης επιμέρους κανόνων για την συγκρότηση δικαίου των συνδεδεμένων επιχειρήσεων, αλλά η προσπάθεια αφορά μοιραία την Α.Ε., οριακά δε μόνο την Ε.Π.Ε.

Βέβαια, το άρθρο 42ε παράγραφος 5 του Ν.2190/1920, όπου δίδεται ορισμός των συνδεδεμένων επιχειρήσεων (όχι υποχρεωτικά Α.Ε.) διαμέσου του καθορισμού της σχέσης μητρικής – θυγατρικής, εφαρμόζεται και για την κατάρτιση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της Ε.Π.Ε. (άρθρο 22). Εφαρμόζονται επίσης και οι γνωστές διατάξεις των άρθρων 90 επ. του Ν. 2190/1920, που επιβάλλουν την κατάρτιση ενοποιημένων λογαριασμών (ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων) όταν είτε η μητρική είτε μια τουλάχιστον θυγατρική έχει την μορφή της ανώνυμης εταιρείας, της ετερόρρυθμης κατά μετοχές εταιρείας ή της Ε.Π.Ε. Εξάλλου, το νέο άρθρο 43α, που εισήγαγε τη μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε. (Π.Δ. 279/1993), απαγορεύει τόσο τη συμμετοχή νομικού (όπως και φυσικού) προσώπου σε περισσότερες μονοπρόσωπες Ε.Π.Ε., όσο και τη συμμετοχή μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. σε άλλη, επίσης μονοπρόσωπη, Ε.Π.Ε. Πρόκειται τελικά για περιορισμούς στη δημιουργία ομίλου επιχειρήσεων από μονοπρόσωπες Ε.Π.Ε. Δεν λείπουν τέλος και απόψεις που αφορούν ειδικότερα ζητήματα των συνδεδεμένων Ε.Π.Ε. Υποστηρίζεται π.χ. ότι η άρνηση του διαχειριστή Ε.Π.Ε. να ενημερώσει τη συνέλευση ως προς τη σχέση με ελέγχουσα ή ελεγχόμενη εταιρεία ενδέχεται να αποτελεί σπουδαίο λόγο λύσης της εταιρείας ή ανάκλησης το διαχειριστή. Όπως είναι προφανές, πρόκειται για αποσπασματικά ζητήματα, που δεν οδηγούν σε σφαιρικότερη αντιμετώπιση του φαινομένου.

Εξάλλου το γερμανικό σχήμα GmbH + Co KG (Ε.Π.Ε. και Σία Ετερόρρυθμη Εταιρεία), δεν χρησιμοποιείται στην Ελλάδα όσο στη Γερμανία.

Τέλος πρέπει να σημειωθεί ότι ενώ ο Ν. 3190/1955 ρυθμίζει τη συγχώνευση Ε.Π.Ε. (άρθρα 54 και 55), δεν προβλέπει και τη διάσπαση των Ε.Π.Ε., όπως ο Ν. 2190/1955 (άρθρα 81 επ.).

5.7. ΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ.

Η γλωσσική και ορολογική διατύπωση του νόμου είναι γενικά ικανοποιητική. Ωστόσο, ορολογική συνέπεια δεν υπάρχει πάντοτε κι αυτό θα πρέπει να σημειωθεί όχι για άλλους λόγους, αλλά διότι ορισμένες εναλλαγές όρων ενδέχεται να οδηγήσουν στο εσφαλμένο συμπέρασμα ότι συνεπάγονται διαφοροποιήσεις ουσίας. Αυτό ιδιαίτερα συμβαίνει αφενός μεν με τις έννοιες της εταιρικής σύμβασης και του εταιρικού σκοπού.

Ε τ α ι ρ ι κ ή   σ ύ μ β α σ η . Στο Ν. 3190/1955 οι όροι "εταιρική σύμβαση" (άρθρα 4 παράγραφος 1, 6 παράγραφος 1, 7 παράγραφος 1 και 4, 8 παράγραφος 1 και 6, 38 παράγραφοι 1 και 4, 40 παράγραφος 1, 41 παράγραφος 1, 42 παράγραφος 1, 43 παράγραφος 1), "εταιρικό έγγραφο" (άρθρο 6 παράγραφο 2), "συστατικό της εταιρείας έγγραφο" (άρθρο 6 παράγραφος 3) και "καταστατικό" (άρθρα 6 παράγραφος 3, 18 παράγραφος 1, 19 παράγραφοι 1 και 4, 20 παράγραφος 2, 26 παράγραφος 1, 28 παράγραφοι 1 και 2, 29 παράγραφος 1, 33 παράγραφος 1, 34 παράγραφος 2, 35 παράγραφος 1, 36 παράγραφοι 1 και 2, 44 παράγραφος 1, 38 παράγραφος 3, 39 παράγραφος 2, 40 παράγραφος 3, 44 παράγραφοι 1 και 3, 60 αρ. 7) δεν χρησιμοποιούνται πάντοτε με συνέπεια. Μάλιστα στο άρθρο 6 χρησιμοποιούνται και οι τέσσερις παραπάνω όροι. Όπως είναι γνωστό, ως εταιρική σύμβαση μεν νοείται ολόκληρη η σύμβαση μεταξύ των ιδρυτών της εταιρείας, ενώ καταστατικό είναι μόνο το οργανωτικό/κανονιστικό τμήμα της.

Ε τ α ι ρ ι κ ό ς   σ κ ο π ό ς . Υποστηρίζεται ότι ο εταιρικός σκοπός "είναι γενικότερη έννοια και αναφέρεται στο κατά πόσο η εταιρεία έχει κερδοσκοπική ή μη κερδοσκοπική δραστηριότητα", ενώ το αντικείμενο της επιχείρησης "είναι ο προσδιορισμός του πλαισίου, μέσα στο οποίο ασκείται η εταιρική δραστηριότητα". Η εναλλαγή όμως των όρων στο Ν. 3190/1955 ("αντικείμενο της επιχείρησης" στα άρθρα 2 παράγραφος 1, 3, 39 και "εταιρικός σκοπός" στα άρθρα 3, 6 παράγραφος 2 στ. β', 7 παράγραφοι 1 και 4, 18 παράγραφος 1, 20 παράγραφος 1) δεν φαίνεται να απηχεί κάποια τέτοια διαφοροποίηση και μάλλον γίνεται αδιάκριτα. Αυτό φαίνεται καθαρά στο άρθρο 3, που ως τίτλο μεν φέρει "αντικείμενον", στο κείμενό του όμως αναφέρεται στο "σκοπό". Και το μεν καταστατικό τροποποιείται καταρχήν πλειοψηφικά (με την αυξημένη πλειοψηφία του άρθρου 38), ενώ το ενοχικό τμήμα της εταιρικής σύμβασης με νεότερη σύμβαση (*contrarius actus*).

Ά λ λ ε ς   ο ρ ο λ ο γ ι κ έ ς   δ ι α φ ο ρ ο π ο ι ή σ ε ι ς . Οι παραπάνω ορολογικές παραλλαγές δεν είναι οι μόνες. Μπορεί να επισημανθεί ακόμη η "λύση" της

εταιρείας (άρθρο 6 παράγραφος 3, άρθρο 43 και άρθρο 44 παράγραφος 1), που στα άρθρα 14 παράγραφος 2 εδ. ε' και 45 αναφέρεται ως, "διάλυση", η "συνέλευση" των εταίρων, όρος που χρησιμοποιείται με συνέπεια (ιδίως άρθρα 10 επ.), όχι όμως και στο άρθρο 60 αριθ. 7, όπου γίνεται λόγος για "γενική συνέλευση", καθώς και η διατήρηση σε διάφορες επιμέρους διατάξεις του όρου "ισολογισμός" και μετά το Π.Δ. 419/1986, που αναφέρεται πλέον στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις (άρθρο 22 και 23). Για τη διαφοροποίηση των όρων "κεφάλαιο", "κεφάλαιο της εταιρείας" και "εταιρικό κεφάλαιο".

5.8. ΕΙΔΙΚΟΙ ΤΥΠΟΙ Ε.Π.Ε.

Ο Ν. 3190/1955 δεν αποτέλεσε πρότυπο για τη θέσπιση ειδικών τύπων εταιρειών, όπως έχει συμβεί κατά κόρον με τις Α.Ε.

Εξαίρεση αποτελεί η "Ιδιότυπος Μεταφορική Εταιρεία" (ΙΜΕ), που προβλέπεται από το άρθρο 3 του Ν. 383/1976 "περί διενεργείας εμπορευματικών μεταφορών δια φορτηγών αυτοκινήτων δημοσίας χρήσεως και άλλων τινών διατάξεων", όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 1959/1991 (βλ. και απόφαση Υπουργού Συγκοινωνιών αριθ. Ε/27003/2485 της 9/16 Οκτωβρίου 1976 (ΦΕΚ β' 1282), "περί τρόπου εφαρμογής των διατάξεων του νόμου περί συστάσεως και λειτουργίας μεταφορικών επιχειρήσεων", καθώς και εγκύκλιο του Υπ. Οικ. 1130713/10590/Β0012/πολ. 1331/18.10.93, ΔΦΝ 93, 1695 = Δελτίον Συνδέσμου Α.Ε. & Ε.Π.Ε., Νοέμβριος 1992, σ. 558). Η ΑΙΜΕ μπορεί να διεξάγει διεθνείς μεταφορές με αυτοκίνητα ειδικών χρήσεων (ψυγείων). Διέπεται από τη νομοθεσία για την Ε.Π.Ε., με ορισμένες παρεκκλίσεις. Συγκεκριμένα: Το εταιρικό μερίδιο έχει αξία τουλάχιστον 3 ευρώ ανά τόνο μικτού βάρους του συμμετέχοντος στην εταιρεία φορτηγού αυτοκινήτου. Το κεφάλαιο καταβάλλεται σε μετρητά κατά τη σύσταση της εταιρείας. Κάθε εταιρικό μερίδιο αντιπροσωπεύει μια ψήφο. Οι αποφάσεις στη συνέλευση λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μεριδίων (δεν προβλέπεται προσωπική πλειοψηφία). Κάθε εταίρος υποχρεούται να συνεισφέρει στην εταιρεία και τις ακόλουθες παρεπόμενες παροχές, θεωρούμενες ως ουσιώδεις για τη συμμετοχή του: Πρώτον, την άσκηση του δικαιώματος εκμετάλλευσης του φορτηγού αυτοκινήτου, με το οποίο συμμετέχει στην εταιρεία, για όλη την διάρκεια της εταιρικής σχέσης (μπορεί όμως να παρακρατεί τα λοιπά δικαιώματα, ιδίως το δικαίωμα της κυριότητας και νομής). Δεύτερον, τη διάθεση, κατ' αποκλειστικότητα, στην εταιρεία και για το έργο της του φορτηγού αυτοκινήτου σε κατάσταση πλήρους και αδιάλειπτης ετοιμότητας για όλη την διάρκεια της εταιρικής σχέσης. Η μη εκπλήρωση των

παραπάνω υποχρεώσεων συνεπάγεται, πλην των άλλων, και την αποβολή του εταίρου, μετά από απόφαση της γενικής συνέλευσης.

Εξάλλου ειδική ρύθμιση για τις Ε.Π.Ε. που ιδρύονταν ή αύξαναν το κεφάλαιό τους με συμμετοχή του ΟΧΟΑ (σήμερα ΕΤΒΑ) προέβλεπε το Ν.Δ. 3445/1955 "περί κυρώσεως συμβάσεων αφορωσών τον ΟΧΟΑ". Η βασική ρύθμιση ήταν ότι για την χρηματοδότηση της εταιρείας από τον ΟΧΟΑ έπρεπε να εκδοθούν "προνομιακά" μερίδια. Πρόκειται για ειδική ρύθμιση μιας κατηγορίας Ε.Π.Ε. και όχι για ειδικό τύπο Ε.Π.Ε., όπως είναι η ΙΜΕ.

Ορισμένες ειδικές διατάξεις εφαρμόζονται για τις Ε.Π.Ε. που συνιστούν ορκωτοί ελεγκτές σύμφωνα με το άρθρο 17 Π.Δ. 226/1992 και για τις Ε.Π.Ε. που εκμεταλλεύονται φαρμακαποθήκη (άρθρο 26 παράγραφος 2 του Ν. 2166/1993).

5.9. ΞΕΝΑ ΔΙΚΑΙΑ.

5.9.1. ΓΕΝΙΚΑ.

Ο Ν. 3190/1955 υπήρχε ελληνικό μεν προϊόν, με έντονες όμως επιρροές ξένων δικαίων, ιδιαίτερα του ελβετικού, που με τη σειρά του έχει υποστεί έντονα την επίδραση του γερμανικού. Η σύντομη παρουσίαση ορισμένων αλλοδαπών δικαίων έχει χρησιμότητα, στο μέτρο που υπάρχει ομοιότητα με το Ν. 3190/1955, αλλά και εκεί όπου η ρύθμιση παραλλάσσει.

5.9.2. ΓΕΡΜΑΝΙΑ.

Η Γερμανία είναι η χώρα όπου η Ε.Π.Ε. (Gesellschaft mit beschränkter Haftung - GmbH) έχει τη μεγαλύτερη δημοτικότητα. Όχι μόνο είναι το συνηθισμένο σχήμα για μικρομεσαίες επιχειρήσεις, αλλά χρησιμοποιείτε ακόμα και για επιχειρήσεις μεγάλου μεγέθους.

Η GmbH διέπεται από νόμο της 20.4.1892 (GmbHG), όπως τροποποιήθηκε από μεταγενέστερους νόμους, ιδίως εκείνους που σκοπό είχαν την εναρμόνιση του γερμανικού δικαίου με τις κοινοτικές οδηγίες. Πρόκειται κυρίως για τους νόμους της 15.8.1969 (πρώτη οδηγία), της 25.10.1982 ("Verschmelzungsrichtlinie - Gesetz" - τρίτη οδηγία), της 19.12.1985 ("Bilanzrichtlinien - Gesetz" - τέταρτη, έβδομη και όγδοη οδηγίες) και της 8.12.1991 (δωδέκατη οδηγία). Πρέπει όμως ιδιαίτερα να μνημονευθεί ο νόμος της 4.7.1980,

που επέφερε αναμόρφωση σε πολλά σημεία του δικαίου της GmbH. Εξάλλου η GmbH διέπεται και από άλλους νόμους, ιδίως τον Εμπορικό Κώδικα (HGB), για ζητήματα εγγραφής στο εμπορικό μητρώο, ετήσιων λογαριασμών και ελέγχου τούτων, το νόμο για την μετατροπή (UmwG), το νόμο για την αύξηση κεφαλαίου με ίδια κεφάλαια και τη συγχώνευση των Ε.Π.Ε. (KapErhG) και τους νόμους που αφορούν τη συμμετοχή των εργαζομένων (ιδίως MitbestG).

5.10. ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ Ε.Π.Ε. ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗ ΕΥΘΥΝΗ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ

ΑΥΤΗΣ.

Η παράγραφος 1 του άρθρου 1 του Ν. 3190/55 ορίζει ότι στις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης για της εταιρικές υποχρεώσεις ευθύνεται μόνο η εταιρεία με την περιουσία της. Με την διάταξη αυτή, λοιπόν, καθιερώνεται η περιορισμένη (μέχρι του ύψους της εισφοράς τους) ευθύνη των εταίρων της Ε.Π.Ε. Η αρχή αυτή αποτελεί την κυριότερη ομοιότητα της Ε.Π.Ε. προς την ανώνυμη εταιρεία, αλλά ταυτόχρονα και το μεγαλύτερο πλεονέκτημα αυτό έχουν όλοι οι εταίροι – δεν υπάρχουν Ε.Π.Ε. εταίροι ευθυνόμενοι για τα χρέη της εταιρείας με ολόκληρη την ατομική τους περιουσία αλληλεγγύως, όπως συμβαίνει με τους ομόρρυθμους εταίρους στις Ο.Ε. και Ε.Ε.

Να σημειωθεί, όμως ότι την ευθύνη των εταίρων της Ε.Π.Ε. είναι απεριόριστη προκειμένου για χρέη της εταιρείας προς το δημόσιο, σύμφωνα με το άρθρο 69 του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (Ν.Δ. 356/74). Το ίδιο ισχύει για χρέη της Ε.Π.Ε. προς το Ι.Κ.Α.

Έτσι με τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του Ν. 3190/55, προσδιορίζεται η έννοια της Ε.Π.Ε. ως εταιρείας με περιορισμένη ευθύνη των μελών της χωρίς να δίδεται πλήρης ορισμός αυτής.

5.11. ΤΑ ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΜΕΡΙΔΙΑ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.

Από τις διατάξεις των άρθρων επ. προκύπτει ότι το κεφάλαιο της Ε.Π.Ε. διαιρείται σε εταιρικά μερίδια, που κάθε ένα τους πρέπει να έχει ονομαστική αξία 30 ευρώ ή πολλαπλάσιο του ποσού αυτού (δηλαδή 60 ευρώ, 90 ευρώ κ.ο.κ). Το σύνολο των μεριδίων ενός εταίρου αποτελεί την εμπορική μερίδα αυτού.

Τα εταιρικά μερίδια δεν μπορούν να παρασταθούν με αξιόγραφα («μετοχές» κατά την μάλλον άτυχη διατύπωση της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του Ν. 3190/55). Μόνο για ολόκληρη τη μερίδα συμμετοχής του εταίρου στην Ε.Π.Ε. μπορεί να εκδοθεί έγγραφο από την εταιρεία, που αποτελεί απλώς απόδειξη της εταιρικής ιδιότητας και πρέπει να αναγράφει την ένδειξη: «**ΑΠΟΔΕΙΞΗ ΜΗ ΦΕΡΟΥΣΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΟΥ**».

5.12. Η ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.

Κατά το άρθρο 2 του Ν. 3190/55, η επωνυμία της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης σχηματίζεται είτε από το όνομα ενός ή περισσότερων εταίρων είτε προσδιορίζεται από το αντικείμενο της επιχειρήσεως που ασκείται από αυτήν.

Στην πράξη, πολλές φορές, χρησιμοποιούνται για το σχηματισμό της επωνυμίας της Ε.Π.Ε. και τα δύο μαζί, δηλαδή, τόσο το όνομα κάποιου εταίρου, όσο και το αντικείμενο των εργασιών της, γιατί από την προαναφερθείσα διάταξη δεν προκύπτει πως κάτι τέτοιο απαγορεύεται. Π.χ. «**Γ. ΠΑΠΑΣ ΧΗΜΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ – ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ**».

Εκείνο που επιβάλλεται από το νόμο (παράγραφος 2 άρθρο 2 Ν. 3190/55) είναι, πως στην εταιρική επωνυμία πρέπει να περιέχονται, οπωσδήποτε ολογράφως οι λέξεις «**Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης**».

Άκυρη κηρύσσεται με δικαστική απόφαση η εταιρεία, εάν στο συμβολαιογραφικό έγγραφο συστάσεώς της (καταστατικό) δεν περιληφθεί η επωνυμία της ή εάν η περιληφθείσα επωνυμία δεν είναι σύμφωνη με το νόμο. Με συμφωνία όλων των εταίρων, όμως, μπορεί να συμπληρωθεί ή να τροποποιηθεί το αρχικό (συστατικό) της εταιρείας έγγραφο και να γίνει η νόμιμη δημοσίευση, οπότε θεραπεύεται η ακυρότητα.

Είναι υποχρεωτική η αναγραφή της επωνυμίας και του κεφαλαίου σε όλα τα έντυπα της εταιρείας ή σε δημοσιεύσεις και διαφημίσεις. Επίσης, η έδρα και ο αριθμός μητρώου στο οποίο έχει καταχωρηθεί η εταιρεία. Τις υποχρεώσεις αυτές επιβάλλει η παράγραφος 5 του άρθρου 4 του Ν. 3190/55, όπως αυτή αντικαταστάθηκε από το άρθρο 2 του Π.Δ. 419/86. Παράβαση της επιταγής αυτής του νόμου τιμωρείται με τις ποινές του άρθρου 458 του Ποινικού Κώδικα, όπως ορίζει το άρθρο 60 παράγραφος 13 του Ν.3190/55.

5.13. ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΙΔΙΟΤΗΤΑ Ε.Π.Ε.

Η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης είναι εμπορική και αν ο σκοπός αυτής δεν είναι εμπορική επιχείρηση (άρθρο 3 παράγραφος 1 Ν. 3190/55) ¹. Η Ε.Π.Ε., δηλαδή, είναι εμπορική εταιρεία κατά το τυπικό κριτήριο.

Όσον αφορά τα μέλη της Ε.Π.Ε., η θεωρία κατά πλειοψηφίαν, αλλά κυρίως η νομολογία, σχεδόν χωρίς εξαίρεση, δέχονται ότι αυτά, από μόνο το γεγονός της συμμετοχής τους στην εταιρεία, δεν αποκτούν την εμπορική ιδιότητα ². Για να συμβεί αυτό χρειάζεται ο εταίρος της Ε.Π.Ε. να έχει ενεργό συμμετοχή στις εργασίες της εταιρείας ³.

---

¹ Πρβλ. και άρθρο 1 Κ.Ν. 2190/20: «Πάσα ανώνυμος εταιρεία είναι εμπορική και εάν ο σκοπός αυτής δεν είναι εμπορική επιχείρηση».

² Εφ. Αθ. 742/72, 8499/80, 8442/81, Εφ. Θεσσαλονίκης 695/78.

³ Πολ. Πρωτ. Αθηνών 8783/76, Ε. Εμπ. Δ. ΚΖ', σελ. 613. Οι εταίροι της Ε.Π.Ε. δεν είναι έμποροι κι αν ακόμα διορίστηκαν εκπρόσωποι της εταιρείας. Οι εταίροι ως εκπρόσωποι ενεργούν εμπορικές πράξεις στο όνομα της εταιρείας και όχι στο δικό τους όνομα – έτσι δεν αποκτούν από το λόγο αυτό εμπορική ιδιότητα (απόφαση 695/78 Εφ. Θεσσαλονίκης, Ε. Εμπ. Δ. 1979, σελ. 378).

5.14. Ο ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.

Ως προς τον σκοπό τον οποίο μπορεί να επιδιώκει η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, με άλλα λόγια σχετικά με το αντικείμενο των εργασιών της, ο νόμος (παράγραφος 2 άρθρου 3 Ν. 3190/55) θέτει ένα μόνο περιορισμό: Στην Ε.Π.Ε. απαγορεύεται η άσκηση επιχειρήσεων (εργασιών) για τις οποίες έχει ορισθεί από το νόμο άλλος αποκλειστικός εταιρικός τύπος (π.χ. τραπεζικές και ασφαλιστικές εργασίες επιτρέπεται να ασκούνται μόνο από ανώνυμες εταιρείες)¹. Συνεπώς και κατ' αντιδιαστολή προς την παραπάνω διάταξη, κάθε εργασία για την άσκηση της οποίας ο νόμος δεν απαιτεί ορισμένο εταιρικό τύπο, μπορεί να ασκηθεί από Ε.Π.Ε.

Ο διαχειριστής Ε.Π.Ε., η οποία ασκεί επιχείρηση κατά παράβαση της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του Ν. 3190/55 τιμωρείται με τις ποινές του άρθρου 458 του Ποινικού Κώδικα².

5.15. ΕΔΡΑ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.

Σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του Ν. 3190/55, ως έδρα της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης ορίζεται ένας δήμος ή μια κοινότητα της Ελληνικής Επικρατείας. Όταν πρόκειται για μεγάλη πόλη, στην οποία υπάρχουν περισσότερες οικονομικές εφορίες, πρέπει να συμπληρώνεται η έδρα με την ακριβή διεύθυνση (οδός, αριθμός, ταχυδρομικός τομέας). Τούτο είναι απαραίτητο για να προσδιορισθεί σε ποια οικονομική εφορία την αρμοδιότητα θα υπάγεται η εταιρεία. Από την έδρα της εταιρείας καθορίζεται η δικαιοδοσία της εταιρείας (άρθρο 10 Α.Κ. και άρθρα 25 παράγραφος 2 και 27 Κ. Πολ. Δικ.).

Η μεταφορά της έδρας της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης από ένα δήμο ή μια κοινότητα σε άλλο δήμο ή κοινότητα αποτελεί τροποποίηση της εταιρικής συμβάσεως και συνεπώς σε τέτοια περίπτωση πρέπει να τηρηθούν όλες οι διαδικασίες τροποποίησης του καταστατικού (λήψη αποφάσεως από τη συνέλευση των εταίρων, σύνταξη συμβολαιογραφικού εγγράφου, ανακοίνωση στις οικονομικές εφορίες της πρώην και της νέας

έδρας της εταιρείας, καταχώρηση στα βιβλία εταιρειών του πρωτοδικείου, δημοσίευση ανακοινώσεως στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως). Η μεταφορά, όμως των γραφείων της έδρας της εταιρείας εντός των ορίων του αυτού δήμου ή κοινότητας (που είναι έδρα αυτής) δεν αποτελεί τροποποίηση του καταστατικού και απλώς αναγγέλλεται στην οικονομική εφορία. Εάν τα νέα γραφεία της έδρας της εταιρείας βρίσκονται στη δικαιοδοσία άλλης οικονομικής εφορίας, η αναγγελία θα γίνει και προς την παλαιά και τη νέα εφορία.

Καταστατική έδρα της Ε.Π.Ε. καλείται αυτή που αναφέρεται στο καταστατικό, ενώ πραγματική έδρα είναι εκείνη που από τις περιστάσεις αποδεικνύεται ότι αποτελεί το κέντρο των δραστηριοτήτων της εταιρείας.

Πριν από την σύναψη της συμβολαιογραφικής πράξεως της εταιρικής συμβάσεως δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι υφίσταται εταιρεία περιορισμένης ευθύνης «υπό ίδρυσιν», αλλά προσωπική «εν τοις πράγμασι», δηλαδή, de facto εταιρεία. Το ίδιο συμβαίνει και με εταιρεία περιορισμένης ευθύνης της οποίας η καταστατική έδρα βρίσκεται στην αλλοδαπή και η πραγματική στην Ελλάδα. Και η εταιρεία αυτή δεν θεωρείται ότι αποτελεί Ε.Π.Ε. «υπό ίδρυσιν» αλλά προσωπική «εν τοις πράγμασι» εταιρεία, της οποίας ο ειδικότερος χαρακτήρας (ομόρρυθμος, αφανής) προσδιορίζεται από τον τρόπο δράσεως των μελών της. Εξ' άλλου, δεν είναι αλλοδαπή η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, που έχει την καταστατική της έδρα στην αλλοδαπή, ενώ η πραγματική της έδρα βρίσκεται στην Ελλάδα. Η εταιρεία αυτή θεωρείται ελληνική¹

---

¹ Απόφαση Πολ. Πρωτ. Πειραιά 494/87, Ε. Εμπ. Δ. 1987, σελ. 408.

² Στο συστατικό της ανώνυμης εταιρείας συμβολαιογραφικό έγγραφο αρκεί να αναφέρεται ότι οι ιδρυτές - μέτοχοι αυτής θα καταθέσουν στο ταμείο της εταιρείας, ευθύς μετά τη σύστασή της, τα μετρητά που αντιστοιχούν στις μετοχές που αναλαμβάνουν. Το ίδιο και για τις προσωπικές εταιρείες αρκεί η αναγραφή στο καταστατικό τους ότι το κεφάλαιο αυτών θα καταβληθεί από τους εταίρους μετά τη καταχώρηση στα βιβλία του αρμόδιου πρωτοδικείου.

5.16. ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ.

Το κεφάλαιο της Ε.Π.Ε. δεν μπορεί να είναι κατώτερο των 587 ευρώ (Ν.2065/92) και πρέπει να καταβληθεί ολόκληρο κατά την κατάρτιση της εταιρικής συμβάσεως, δηλαδή, κατά την υπογραφή του σχετικού συμβολαιογραφικού εγγράφου. Ακόμα, το μισό τουλάχιστον του εταιρικού κεφαλαίου πρέπει να είναι καταβλημένο σε μετρητά (άρθρο 4 παράγραφος 1 Ν. 3190/55).

Από τη διατύπωση της ανωτέρω διατάξεως προκύπτουν τα ακόλουθα:

α) Στο ιδρυτικό συμβόλαιο πρέπει να αναφέρεται ρητώς πως κατεβλήθη το εταιρικό κεφάλαιο, π.χ. με καταμέτρηση των μετρητών ενώπιον του συμβολαιογράφου ή με τις συνημμένες επιταγές τάδε και τάδε ².

β) Η καταβολή σε μετρητά του μισού τουλάχιστον του εταιρικού κεφαλαίου, αναφέρεται στο ελάχιστο υποχρεωτικό όριο αυτού των 8.804,10 ευρώ. Συνεπώς, Ε.Π.Ε. που έχει κεφάλαιο 11.739 ευρώ, πρέπει κατά το ποσό των 4.403 ευρώ να καταβληθεί σε μετρητά, ενώ το υπόλοιπο των 7337 ευρώ μπορεί να προέρχεται από εισφορές των εταίρων σε είδος (που, όμως, υποχρεωτικά θα εκτιμηθούν από την επιτροπή του άρθρου 9 του Κ.Ν. 2190/20.)

Σε καμιά περίπτωση δεν επιτρέπεται να μειωθεί το κεφάλαιο της Ε.Π.Ε. κάτω των 8.804,10 ευρώ (Ν. 2065/92). Σε καμιά περίπτωση σημαίνει και όλο το χρονικό διάστημα της λειτουργίας της. Ανώτατο όριο κεφαλαίου για την Ε.Π.Ε. δεν θέτει ο νόμος.

Σε κάθε έντυπο ή διαφήμιση ή δημοσίευση της Ε.Π.Ε. πρέπει απαραίτητα να μνημονεύεται, εκτός των άλλων υποχρεωτικών στοιχείων, και το εταιρικό κεφάλαιο (άρθρο 4 παράγραφος 5 Ν. 3190/55).

Η αρχή της σταθερότητας του κεφαλαίου ισχύει και στην Ε.Π.Ε., όπως σε όλες τις εταιρείες, και τονίζει τον κεφαλαιουχικό χαρακτήρα αυτής. Ο χαρακτήρας αυτός, όμως, αδυνατίζει από το γεγονός ότι το κατώτατο επιτρεπόμενο όριο του εταιρικού κεφαλαίου 587 ευρώ δεν έχει αναπροσαρμοσθεί από το 1955, έτος κατά το οποίο θεσπίστηκε η εταιρεία και φυσικά θεωρείται πολύ μικρό. Με το Ν.2065/92 όμως το κατώτατο όριο του εταιρικού κεφαλαίου αναπροσαρμόστηκε σε 8.804,10 ευρώ.

5.17. ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΜΕΡΙΔΑ, ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΜΕΡΙΔΙΟ.

Το κεφάλαιο της Ε.Π.Ε. διαιρείται σε εταιρικά μερίδια. Το εταιρικό μερίδιο δεν επιτρέπεται να είναι μικρότερο των 30 ευρώ. Μπορεί, όμως, να είναι μεγαλύτερο των 30 ευρώ, αλλά στην περίπτωση αυτή πρέπει να είναι ακέραιο πολλαπλάσιο του ποσού των 30 ευρώ (ήτοι 60 ευρώ, 100 ευρώ, 118 ευρώ κ.ο.κ.).

Κάθε εταίρος μπορεί να συμμετέχει στο σχηματισμό του εταιρικού κεφαλαίου με περισσότερα μερίδια, τα οποία αποτελούν την μερίδα συμμετοχής του (εταιρική μερίδα).

Έτσι: Σε μια Ε.Π.Ε., με κεφάλαιο 8.804,10 ευρώ, το οποίο διαιρείται σε 300 εταιρικά μερίδια των 30 ευρώ έκαστο, μετέχουν δυο εταίροι ο ένας σε ποσοστό 60 % (έχει, δηλαδή, 180 εταιρικά μερίδια ή αλλιώς η μερίδα συμμετοχής του ανέρχεται σε: 180×30 ευρώ = 5.400 ευρώ) και ο άλλος σε ποσοστό 40 % (δηλαδή, 120 εταιρικά μερίδια – 3.522 ευρώ η εταιρική του μερίδα).

Επί εισφορών σε είδος, εάν η αποτίμηση της εισφοράς είναι κατώτερη των 30 ευρώ ή πολλαπλάσιου αυτών, συμπληρώνεται με ευρώ μέχρι των ποσών αυτών (άρθρο 4 παράγραφος 3 Ν. 3190/55).

5.18. ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΣΕ ΕΙΔΟΣ.

Αντικείμενο εισφοράς εκ μέρους των εταίρων μπορεί να είναι - εκτός από χρήματα ¹ – και είδος, εφόσον αυτό αποτελεί περιουσιακό αγαθό δεικτικό εμφανίσεως στον ισολογισμό.

---

¹ Το κεφάλαιο της εταιρείας πρέπει να αναγράφεται σε ευρώ (άρθρο 4 Α.Ν. 362/45). Εάν κάποιος εταίρος εμβάσει από το εξωτερικό ποσό ξένου νομίσματος για τη εισφορά του, λαμβάνεται το αντίστοιχο ποσό σε ευρώ, όπως αυτό προκύπτει από την βεβαίωση αγοράς συναλλάγματος της τράπεζας που ευροποίησε το συνάλλαγμα. Το ποσό των ευρώ μπορεί να στρογγυλοποιηθεί με συμπληρωματική εισφορά σε ευρώ.

Η εισφορά κάθε εταίρου μπορεί να περιλαμβάνει μόνο χρήματα ή χρήματα και είδη. Δεν επιτρέπεται η εισφορά να είναι μόνο σε είδος, γιατί, κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 4 του Ν. 3190/55, το μισό τουλάχιστον από το κατώτατο όριο του εταιρικού κεφαλαίου πρέπει να είναι καταβλημένο σε μετρητά.

Ο ι ε ι σ φ ο ρ έ ς σ ε ε ί δ ο ς μπορεί να περιλαμβάνουν, ακίνητα, πλοία, μηχανήματα, εμπορεύματα, πρώτες ύλες, εμπράγματα δικαιώματα (π.χ. δικαίωμα χρήσεως ακινήτου) ή ενοχικά δικαιώματα (π.χ. απαιτήσεις). Επίσης, μετοχές, ομόλογα, γραμμάτια εισπρακτέα κ.τ.λ.

Η π ρ ο σ ω π ι κ ή ε ρ γ α σ ί α των μελών της Ε.Π.Ε. δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο εισφοράς (όπως στις προσωπικές εταιρείες), λόγω του κεφαλαιουχικού χαρακτήρα της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης.

Η δ ι α δ ι κ α σ ί α α π ο τ ι μ ή σ ε ω ς των εισφορών σε είδος - τόσο κατά τη σύσταση της Ε.Π.Ε., όσο και κατά την αύξηση του κεφαλαίου αυτής - είναι όμοια με την ακολουθούμενη στις ανώνυμες εταιρείες. Δηλαδή, η εκτίμηση γίνεται από την επιτροπή που προβλέπει το άρθρο 9 του Κ.Ν. 2190/20.

Προς τούτο, οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν στην αρμόδια νομαρχία αίτηση, συνοδευόμενη από παράβολο δημοσίου ταμείου 205 ευρώ με την οποία ζητούν την σύσταση της εκτιμητικής επιτροπής του άρθρου 9 του Κ.Ν. 2190/20.

Η επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του νομάρχη και περιλαμβάνει δυο δημόσιους υπαλλήλους και ένα του οικείου επιμελητηρίου. Η έκθεση της επιτροπής υποβάλλεται στο νομάρχη και κοινοποιείται στην ενδιαφερόμενο (που υπέβαλλε την αίτηση). Με τη φροντίδα του τελευταίου δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως η έκθεση της επιτροπής, πριν από την σύνταξη του συμβολαίου συστάσεως της εταιρείας και επισυνάπτεται στο συμβόλαιο. Η διαδικασία αυτή είναι απαραίτητη, γιατί η έκθεση της επιτροπής θα περιλαμβάνεται μεν στο συμβόλαιο συστάσεως της Ε.Π.Ε., αλλά και στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως δημοσιεύεται μόνο περίληψη της ιδρυτικής πράξεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΣΥΣΤΑΣΗ Ε.Π.Ε. ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ

ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

6.1. ΣΥΣΤΑΣΗ Ε.Π.Ε.

Η σύμβαση συστάσεως της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης καταρτίζεται μόνο με συμβολαιογραφικό έγγραφο. Το ίδιο ισχύει και για τυχόν προσύμφωνο για σύσταση Ε.Π.Ε. (άρθρο 6 παράγραφος 1 Ν. 3190/55 σε συνδυασμό με το άρθρο 166 Α.Κ.).

Ως μέλη της Ε.Π.Ε. μπορούν να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα (ομόρρυθμη ή ετερόρρυθμη εταιρεία, ανώνυμη εταιρεία, Ε.Π.Ε.). Τα φυσικά πρόσωπα πρέπει να έχουν την προς το δικαιοπρακτείν ικανότητα. Γενικά, ικανός να μετάσχει στη σύσταση Ε.Π.Ε., είναι ο συμπληρώσας το δέκατο όγδοο (18^ο) έτος της ηλικίας του, ανεξαρτήτως φύλου (άρθρο 127 Α.Κ., όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 3 του Ν. 1329/83). Η παντρεμένη γυναίκα μπορεί να μετάσχει στη σύσταση Ε.Π.Ε. χωρίς να απαιτείται η συναίνεση του συζύγου της.

Δ η μ ό σ ι ο ι υ π ά λ λ η λ ο ι που υπάγονται στον Υπαλληλικό Κώδικα δεν μπορούν να είναι διαχειριστές ή εταίροι της Ε.Π.Ε. (άρθρο 17 παράγραφος 4). Το ίδιο ισχύει για τους τακτικούς και έκτακτους **κ α θ η γ η τ έ ς α ν ω τ ά τ ω ν σ χ ο λ ώ ν .**

Για τους δικηγόρους υπάρχει ασυμβίβαστο ως προς την ιδιότητα του διαχειριστή της Ε.Π.Ε. Δηλαδή, ο δικηγόρος δεν μπορεί να διορισθεί διαχειριστής της Ε.Π.Ε. ούτε το όνομά του να περιλαμβάνεται στην επωνυμία της εταιρείας (άρθρο 63 παράγραφος 1 Ν.Δ. 3026/54 «Κώδικας περί Δικηγόρων»). Εξ αντιδιαστολής συνάγεται ότι ο δικηγόρος δεν μπορεί να διορισθεί διαχειριστής της Ε.Π.Ε. –και αυτό δέχεται ο Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών- αλλά δεν επιτρέπεται σε καμία περίπτωση η δραστηριότητα του δικηγόρου στα της εταιρείας να καλύπτει τέλεση εμπορικών πράξεων.

6.2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ.

Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 6 του Ν. 3190/55, το συστατικό της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης έγγραφο, δηλαδή, το καταστατικό αυτής, το οποίο συντάσσεται ενώπιον συμβολαιογράφου, πρέπει να περιέχει υποχρεωτικά τα ακόλουθα στοιχεία:

α) Τ ο ο ν ο μ α τ ε π ώ ν υ μ ο , το επάγγελμα, την κατοικία και την ιθαγένεια των εταίρων – ιδρυτών της Ε.Π.Ε. Καίτοι ο νόμος περιορίζεται να αναφέρει τα παραπάνω μόνο στοιχεία των εταίρων, σκόπιμο είναι να αναγράφονται τα πλήρη στοιχεία της ταυτότητας εκάστου. Από το γεγονός ότι ο νόμος απαιτεί την αναγραφή της ιθαγένειας των εταίρων, συνάγεται ευθέως πως επιτρέπεται η συμμετοχή και αλλοδαπών ή μόνο αλλοδαπών στην ίδρυση εταιρείας περιορισμένης ευθύνης. Εάν κάποιος από τους ιδρυτές δεν έχει επάγγελμα –και αυτό συμβαίνει συνήθως με τις γυναίκες- αναγράφεται παραπλεύρως στο όνομά του η ένδειξη «άνευ επαγγέλματος» ή «οικοκυρά».

β) Τ η ν ε τ α ι ρ ι κ ή ε π ω ν υ μ ί α . Σχετικά με τον τρόπο σχηματισμού αυτής και άλλες λεπτομέρειες, βλ. ανωτέρω, παράγραφο 6.3. προηγούμενου κεφαλαίου.

γ) Τ η ν έ δ ρ α τ η ς ε τ α ι ρ ε ί α ς , που κατά το νόμο πρέπει να ορίζεται ένας δήμος ή μία κοινότητα της Ελληνικής Επικρατείας. Να προστεθεί ότι είναι απαραίτητη η αναγραφή της διεύθυνσεως (οδός, αριθμός, συνοικία, ταχυδρομικός κώδικας), στην οποία θα εγκατασταθούν τα γραφεία της έδρας. Τούτο είναι απαραίτητο για τον προσδιορισμό της οικονομικής εφορίας στην οποία θα υποβληθεί το καταστατικό της εταιρείας για θεώρηση.

δ) Τ η ν ι δ ι ό τ η τ α τ η ς ε τ α ι ρ ε ί α ς ω ς π ε ρ ι ο ρ ι ς μ έ ν η ς ε υ θ ύ ν η ς . Η παράγραφος 2 του άρθρου του Ν. 3190/55 ορίζει ότι στην επωνυμία της εταιρείας πρέπει να περιέχονται ολογράφως οι λέξεις «Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης». Αν δεν περιέχονται οι λέξεις αυτές στην επωνυμία, η εταιρεία πάσχει και κηρύσσεται άκυρη με δικαστική απόφαση.

ε) Τ ο κ ε φ ά λ α ι ο τ η ς ε τ α ι ρ ε ί α ς για το οποίο βλ. λεπτομέρειες παραπάνω παράγραφο 3 παρόντος κεφαλαίου. Επίσης, τη μερίδα συμμετοχής και τα τυχόν περισσότερα εταιρικά μερίδια εκάστου εταίρου.

στ) Το αντικείμενο των εισφορών σε είδος, την αποτίμηση αυτών, το όνομα εισφέροντας εταίρου και το σύνολο της αξίας των εισφορών σε είδος. Όλα αυτά τα στοιχεία περιλαμβάνονται στην έκθεση εκτιμήσεως της επιτροπής του άρθρου 9 του Κ.Ν. 2190/20, που πρέπει να περιληφθεί ολόκληρη στο καταστατικό της εταιρείας με μνεία και του φύλλου της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, στο οποίο έχει προηγουμένως δημοσιευθεί.

ζ) Τη διάρκεια της εταιρείας. Επειδή ο νόμος απαιτεί ρητά την αναγραφή στο καταστατικό της διάρκειας της εταιρείας, πρέπει να θεωρήσουμε ότι η Ε.Π.Ε. δεν επιτρέπεται να είναι αόριστης διάρκειας. Πριν εκπνεύσει η αναγραφόμενη στο καταστατικό διάρκεια, μπορεί να παρασταθεί αυτή κατόπιν αποφάσεως της συνελεύσεως των εταίρων και τροποποίησης του σχετικού άρθρου του καταστατικού.

6.3. ΑΚΥΡΗ Ε.Π.Ε.

Κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 6 του Ν. 3190/55, η εταιρική σύμβαση της Ε.Π.Ε. καταρτίζεται μόνο με συμβολαιογραφικό έγγραφο. Συνεπώς, σύμβαση συστάσεως εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, που δεν έγινε ενώπιον συμβολαιογράφου είναι άκυρη. Ωστόσο, η παράγραφος 1 του άρθρου 7¹ του ίδιου νόμου περιλαμβάνει ανάμεσα στους λόγους για τους οποίους η εταιρεία κηρύσσεται άκυρη με δικαστική απόφαση και την περίπτωση που αυτή συστήθηκε με ιδιωτικό (και όχι συμβολαιογραφικό) έγγραφο. Δύσκολο να εννοήσει κανείς τη χρησιμότητα της περιπτώσεως αυτής της παραγράφου 1 του άρθρου 7, εφόσον ένα ιδιωτικό έγγραφο συστάσεως Ε.Π.Ε. δεν θα γινόταν δεκτό ούτε από την οικονομική εφορία για θεώρηση ούτε από το πρωτοδικείο προς καταχώρηση στα βιβλία εταιρειών. Γι' αυτό πρέπει να θεωρήσουμε ότι κατισχύει η διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 6, οπότε η Ε.Π.Ε. είναι άκυρη από την αρχή.

---

¹ Όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο του Π.Δ. 419/86.

6.4. ΠΟΤΕ ΚΗΡΥΣΣΕΤΑΙ ΑΚΥΡΗ Η Ε.Π.Ε.

Η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης κηρύσσεται άκυρη με δικαστική απόφαση μόνο στις εξής περιπτώσεις (που αναφέρονται περιοριστικά στο άρθρο 7 του Ν. 3190/20):

α) Εάν η εταιρεία συστήθηκε κατά παράβαση του άρθρου 4 παράγραφος 1 του Ν. 3190/55, δηλαδή, εάν το κεφάλαιο είναι κατώτερο των 587 ευρώ ή δεν τηρήθηκε η αναλογία των μετρητών κατά το ήμισυ ή δεν έχει ολόκληρο καταβληθεί κατά την κατάρτιση της εταιρικής σύμβασως.

β) Εάν η εταιρική σύμβαση δεν έχει καταρτισθεί ενώπιον συμβολαιογράφου. Για την περίπτωση αυτή βλ. παρατηρήσεις ανωτέρω.

γ) Εάν η εταιρική επωνυμία δεν είναι σύννομη, ιδίως εάν δεν περιλαμβάνονται σ' αυτήν ολογράφως οι λέξεις «Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης».

δ) Εάν δεν περιλαμβάνεται στην εταιρική σύμβαση (δηλαδή στο καταστατικό) ο σκοπός της εταιρείας.

ε) Εάν δεν περιλαμβάνονται στην εταιρική σύμβαση πλήρη τα στοιχεία που απαιτεί ο νόμος για το κεφάλαιο, την μερίδα συμμετοχής και τα τυχόν περισσότερα εταιρικά μερίδια κάθε εταίρου, καθώς και βεβαίωση των ιδρυτών της εταιρείας περί καταβολής του κεφαλαίου αυτής.

στ) Εάν δεν περιλαμβάνεται στην εταιρική σύμβαση το αντικείμενο των εισφορών σε είδος, η αποτίμηση αυτών, το όνομα του εισφέροντας εταίρου, καθώς και το σύνολο της αξίας των εισφορών σε είδος.

ζ) Εάν ο σκοπός της εταιρείας είναι παράνομος ή αντίκειται στη δημόσια τάξη.

η) Εάν όλοι οι ιδρυτές, όταν υπογράφηκε η εταιρική σύμβαση, δεν είχαν την ικανότητα για δικαιοπραξία.

Το άρθρο 8 α του Ν. 3190/55, ορίζει ότι η εταιρεία δεν μπορεί να αντιτάξει στους τρίτους τις πράξεις ή τα στοιχεία για τα οποία δεν τηρήθηκε η δημοσίευση που προβλέπει η παράγραφος 2 του άρθρου 8, εκτός αν αποδείξει ότι οι τρίτοι τα γνώριζαν. Πράξεις ή στοιχεία που έχουν δημοσιευθεί δεν αντιτάσσονται στους τρίτους πριν περάσουν δεκαπέντε (15) ημέρες από τη δημοσίευση, εφόσον οι τρίτοι αποδεικνύουν ότι δεν ήταν δυνατόν να τα γνωρίζουν.

Οι τρίτοι μπορούν να επικαλούνται πράξεις ή στοιχεία, για τα οποία δεν ολοκληρώθηκαν οι διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 8, εκτός εάν η έλλειψη δημοσιότητας τα καθιστά ανίσχυρα.

6.5. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.

Η δημοσιότητα της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης περιλαμβάνει δύο χωριστές ενέργειες.

α) Σ τ ο Π ρ ω τ ο δ ι κ ε ί ο . Με επιμέλεια κάθε εταίρου ή διαχειριστή και υποχρεωτικά του συμβολαιογράφου, κατατίθεται αντίγραφο της εταιρικής συμβάσεως στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρείας μέσα σε ένα μήνα από την κατάρτισή τους. Η εταιρική σύμβαση καταχωρείται στο Μητρώο Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης, το οποίο οφείλει να τηρεί ο Γραμματέας κάθε πρωτοδικείου ¹. Πριν από την κατάθεση της εταιρικής συμβάσεως (καταστατικού) στο αρμόδιο πρωτοδικείο, αυτή προσκομίζεται στην οικονομική εφορία της έδρας της εταιρείας για να πληρωθεί ο φόρος συγκεντρώσεως κεφαλαίου 1% και θεώρηση απ' αυτήν και στην συνέχεια στο Ταμείο Νομικών για να πληρωθεί η υπέρ αυτού εισφορά 0,50% και στο Ταμείο Προνοίας Δικηγόρων για την πληρωμή της δικής του εισφοράς 1% ².

β) Σ τ η ν Ε φ η μ ε ρ ί δ α τ η ς Κ υ β ε ρ ν ή σ ε ω ς . Με επιμέλεια κάθε εταίρου ή διαχειριστή και με δαπάνες της ενδιαφερόμενης εταιρείας δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε.) ανακοίνωση για την καταχώρηση στο οικείο Μητρώο Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης, που περιλαμβάνει τα βασικά στοιχεία της εταιρικής συμβάσεως (ιδρυτές, κεφάλαιο, έδρα, σκοπό, διαχειριστές κ.τ.λ.). Αυτό ορίζει η παράγραφος 2 του άρθρου 8 του Ν. 3190/55. Επειδή μέχρι σήμερα δεν υλοποιήθηκε ο θεσμός του Μητρώου Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.), δεν γίνονται οι καταχωρήσεις σ' αυτό των διαφόρων εγγράφων που προβλέπουν οι διατάξεις του Ν. 3190/55, όπως τροποποιήθηκαν από το Π.Δ. 419/86. Συνεπώς, η ανακοίνωση συστάσεως της εταιρείας κατά τα άνω θα γίνει απ' ευθείας από τους ενδιαφερόμενους με κατάθεσή τους στην αρμόδια

¹ Άρθρο 8 παράγραφος 2 Ν. 3190/55.

² Η διαδικασία πληρωμής του φόρου κεφαλαίου 1% και των εισφορών υπέρ Ταμείου Νομικών 0,50% και του Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων 1% είναι η ίδια, όπως και στις προσωπικές εταιρείες. Να ιονισθεί μόνο, ότι ο φόρος κεφαλαίου 1% πρέπει να καταβληθεί εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία καταρτίσεως της εταιρικής συμβάσεως, ενώ οι εισφορές για το Ταμείο Νομικών και το Ταμείο Προνοίας Δικηγόρων μέσα σε ένα μήνα από την κατάρτιση της εταιρικής συμβάσεως.

υπηρεσία του Εθνικού Τυπογραφείου. Η ανακοίνωση συνοδεύεται από παράβολο δημοσίου ταμείου αξίας 205 ευρώ και γραμματίο εισπράξεως εισφοράς υπέρ Τ.Α.Π.Ε.Τ. 5% συν χαρτόσημο 3,6%. Υπόδειγμα ανακοινώσεως καταχωρείται στη συνέχεια.

6.6. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΩΣ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ Ε.Π.Ε.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σύσταση εταιρείας περιορισμένης ευθύνης με την επωνυμία «ΧΗΜΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΒΗΣΣΑΡΙΩΝΑ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑ – ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ» ΟΝΟΜΑΤΑ ΕΤΑΙΡΩΝ:

- 1) Γεώργιος Ανδρέου του ..... και της ....., χημικός, κάτοικος Αθήνας, οδός .....
- 2) Βησσαρίωνας Βασιλείου του ..... και της ....., χημικός, κάτοικος Κηφισιάς, οδός .....
- 3) Παντελής Δανόπουλος του ..... και της ....., έμπορος, κάτοικος Κηφισιάς, οδός .....
- 4) Ελένη Παπαδοπούλου του ..... και της ....., φοιτήτρια, κάτοικος Κηφισιάς, οδός .....

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΕΠΩΝΥΜΙΑ:

«ΧΗΜΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΒΗΣΣΑΡΙΩΝΑ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑ – ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ: Οχτώ χιλιάδες οχτακόσια τέσσερα (8.804) ευρώ.

ΕΔΡΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ: Ο Δήμος Αθηναίων.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΕΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ: α) Γεώργιος Ανδρέου και β) Βησσαρίωνας Βασιλείου, ενεργούντες είτε από κοινού είτε ο καθένας μόνος του.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ: Από της δημοσιεύσεως της παρούσας μέχρι της 31 Δεκεμβρίου του 2030 έτους.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΥ: ..... του συμβολαιογράφου Αθηνών.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ της άνω εταιρείας στα βιβλία εταιρειών του Πρωτοδικείου Αθηνών: Γενικός ..... και ειδικός ..... της.

Αθήνα .....
Ο Συμβολαιογράφος Αθηνών

6.7. ΕΞΟΔΑ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ Ε.Π.Ε.

Τα απαιτούμενα έξοδα σήμερα για τη σύσταση μιας εταιρείας περιορισμένης ευθύνης με κεφάλαιο 8.804 ευρώ είναι περίπου τα εξής:

- Φόρος συγκεντρώσεως κεφαλαίου 1%	5,87
- Ταμείο Νομικών 0,50 (για δημοσίευση)	2,94
- Ταμείο Προνοίας Δικηγόρων 1% (για δημοσίευση)	5,87
- Δικαιώματα συμβολαιογράφου με τέσσερα αντίγραφα (περιλαμβάνεται και δικαίωμα υπέρ Ταμείου Νομικών επί του κεφαλαίου 1% περίπου)	88,1
- Δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (παράβολο 205,4 ευρώ + Γραμμάτιο Τ.Α.Π.Ε.Τ. περίπου)	215,7
- Έξοδα (χαρτόσημα κ.τ.λ.) στο Πρωτοδικείο περίπου	5,87
- Σύνολο περίπου	324,35

6.8. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.

Μόνο μετά από τις ανωτέρω δημοσιεύσεις στο πρωτοδικείο και την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, η εταιρεία αποκτά νομική προσωπικότητα.

Πριν από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της ανακοινώσεως περί συστάσεως της Ε.Π.Ε. (κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 8 του Ν. 3190/55), οι συμβληθέντες επ' ονόματι της εταιρείας ευθύνονται απεριορίστως και σε ολόκληρο. Δηλαδή, από την ημερομηνία συντάξεως του συμβολαίου συστάσεως της Ε.Π.Ε. και μέχρι να συντελεθούν οι κατά το άρθρο 8 δημοσιεύσεις αυτή λειτουργεί σαν ομόρρυθμη εταιρεία. Ευθύνεται, όμως, πριν από το χρόνο δημοσιεύσεως, εάν εντός τριών μηνών από τη δημοσίευση ανελήφθησαν απ' αυτήν (την εταιρεία) οι εν λόγω υποχρεώσεις (άρθρο 9 Ν. 3190/55).

Π α ύ ε ι η π ρ ο σ ω π ι κ ό τ η τ α τ η ς Ε . Π . Ε . από τη στιγμή που τέλειωσε το στάδιο της εκκαθαρίσεώς της (άρθρο 46 παράγραφος 1 του Ν. 3190/55).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.

7.1. ΣΥΓΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ.

Οι αποφάσεις των εταίρων λαμβάνονται στη συνέλευση, η οποία είναι το ανώτατο όργανο διοικήσεως της εταιρείας. Το άλλο όργανο διοικήσεως της Ε.Π.Ε. –δεύτερο τη τάξει– είναι ο διαχειριστής ή οι διαχειριστές της εταιρείας.

Η συνέλευση των εταίρων της Ε.Π.Ε. –που αντιστοιχεί με τη γενική συνέλευση των μετόχων της Α.Ε.– συγκαλείτε από τους διαχειριστές της εταιρείας. Η πρόσκληση πρέπει να είναι έγγραφη και αν επιδοθεί αποδεδειγμένα στη διεύθυνση των εταίρων που σημειώνεται στο προβλεπόμενο άρθρο 25 του Ν. 3190/55 βιβλίο εταίρων, οκτώ τουλάχιστον ημέρες πριν τη συνέλευση. Στην πρόσκληση πρέπει να αναγράφεται η ημέρα, η ώρα και ο τόπος της συνελεύσεως, καθώς και τα θέματα που θα συζητηθούν.

Ο νόμος δεν απαιτεί να δημοσιευθεί η πρόσκληση. Και ούτε ορίζει τον τρόπο επίδοσης –αρκεί να αποδεικνύεται η επίδοση. Συνεπώς, όταν ο εταίρος παραλαμβάνει την πρόσκληση ανεπιφύλακτα και υπογράφει για την παραλαβή, δεν γεννιέται κανένα θέμα. Σε περίπτωση αρνήσεώς του, πρέπει η επίδοση να γίνει με δικαστικό επιμελητή.

Α υ τ ό κ λ η τ η σ υ ν έ λ ε υ σ η . Η παράγραφος 4 του άρθρου 10 του Ν. 3190/55 προβλέπει ότι εφόσον είναι σύμφωνοι όλοι οι εταίροι, μπορεί να συνέλθει η συνέλευση και χωρίς να προηγηθεί η αποστολή προσκλήσεων. Επίσης, αν όλοι οι εταίροι είναι παρόντες και δεν έχει κανείς αντίρρηση, εγκύρως αποφασίζουν για κάθε θέμα αρμοδιότητας της συνέλευσης.

Τ ό π ο ς σ υ γ κ λ ή σ ε ω ς τ η ς σ υ ν ε λ ε ύ σ ε ω ς . Η συνέλευση των εταίρων της Ε.Π.Ε. μπορεί να συνέλθει οπουδήποτε και όχι υποχρεωτικά στην έδρα της εταιρείας (όπως συμβαίνει με τις ανώνυμες εταιρείες).

Χ ρ ό ν ο ς σ υ γ κ λ ή σ ε ω ς τ η ς σ υ ν ε λ ε ύ σ ε ω ς . Η συνέλευση συγκαλείτε υποχρεωτικά τουλάχιστον μία φορά το χρόνο και εντός τριών μηνών από τη λήξη της εταιρικής χρήσεως. Δηλαδή, μια εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, που η

χρήση της λήγει την 31^η Δεκεμβρίου, πρέπει να συγκαλέσει την τακτική ετήσια συνέλευση των εταίρων της εντός τριών μηνών, ήτοι μέχρι 31 Μαρτίου του επόμενου έτους. Η συνέλευση αυτή εγκρίνει και τον ισολογισμό της κλεισθείσας χρήσεως, οπότε η δήλωση εισοδήματος (για τα εισοδήματα αυτής της χρήσεως) υποβάλλεται μέχρι 10 Απριλίου.

Εάν η συνέλευση αυτή δεν συγκληθεί στο χρονικό διάστημα των τριών μηνών από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου, από τους διαχειριστές, η σύγκληση μπορεί να γίνει από κάθε εταίρο (άρθρο 10 παράγραφος 3 Ν. 3190/55). Η σύγκληση γίνεται με απόφαση του Προέδρου Πρωτοδικών της έδρας της εταιρείας (άρθρο 11 παράγραφος 2 Ν. 3190/55).

7.2. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ.

Στη συνέχεια καταχωρείται υπόδειγμα έγγραφης προσκλήσεως των εταίρων στη συνέλευση. Υπόδειγμα πρακτικού τακτικής συνέλευσης των εταίρων δίδεται παρακάτω.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΩΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Προς τον .....

Οδός .....

Ενταύθα

Κύριε .....

Σας γνωρίζουμε με την παρούσα, ότι την (ημερομηνία) ημέρα..... και ώρα..... καλούνται οι εταίροι σε συνέλευση, που θα συνέλθει στα γραφεία της έδρας της εταιρείας, οδός ..... αριθμός ..... (κωδικός ταχυδρομικού τομέα) με θέματα ημερησίας διατάξεως:

- 1) .....
- 2) .....
- 3) .....

Αθήνα .....

Παρελήφθη η πρόσκληση
Ημερομηνία .....

Υπογραφή .....

Σημείωση: Στους εταίρους που δεν θα ευρεθούν στη διεύθυνσή τους ή θα αρθούν να παραλάβουν την πρόσκληση, αυτή θα επιδοθεί με δικαστικό επιμελητή.

Ο διαχειριστής της εταιρείας

7.3. ΣΥΓΚΛΗΣΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ ΑΠΟ ΤΗ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑ.

Ένας ή περισσότεροι εταίροι, που εκπροσωπούν το ένα εικοστό τουλάχιστον του εταιρικού κεφαλαίου, μπορούν να ζητήσουν τη σύγκληση έκτακτης γενικής συνελεύσεως, προσδιορίζοντας το αντικείμενο των θεμάτων που θέλουν να συζητηθούν. Η αίτηση εκ μέρους της μειοψηφίας για σύγκληση έκτακτης συνελεύσεως υποβάλλεται στους διαχειριστές της εταιρείας. Αν, όμως, αυτοί δεν συγκαλέσουν τη συνέλευση εντός είκοσι ημερών από την

επίδοση της αιτήσεως, η σύγκληση θα γίνει με απόφαση του Προέδρου Πρωτοδικών ¹ της έδρας της εταιρείας στον οποίο θα προσφύγουν οι αιτούντες εταίροι (άρθρο 11 Ν. 3190/55).

Η συνέλευση, που συγκαλείται με αίτηση της μειοψηφίας οποτεδήποτε, μπορεί να έχει οποιοδήποτε αντικείμενο, άσχετα αν οι αποφάσεις που θα ληφθούν θα οδηγήσουν σε τροποποίηση του καταστατικού.

Η διάταξη του άρθρου 11, που δίνει το δικαίωμα στη μειοψηφία να ζητήσει σύγκληση της συνελεύσεως των εταίρων, είναι δημοσίας τάξεως και ως εκ τούτου δεν επιτρέπεται να περιληφθεί στο καταστατικό αντίθετη ρήτρα.

7.4. ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΨΗΦΟΥ ΣΤΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ.

Κάθε εταίρος έχει τόσους ψήφους, όσα εταιρικά μερίδια διαθέτει στο κεφαλαίο της εταιρείας. Τα μερίδια έκαστου αναγράφονται, βεβαίως, στο καταστατικό (αρχικό ή τροποποιημένο), αλλά και στη μερίδα του στο βιβλίο εταίρων.

Το δικαίωμα ψήφου δεν μπορεί να ασκηθεί από τον εταίρο, όταν πρόκειται να ληφθεί απόφαση αναφερόμενη στην απαλλαγή του από την ευθύνη ή στην έγερση αγωγής κατ' αυτού για πράξεις ή παραλήψεις του (άρθρο 12 Ν. 3190/55) ².

7.5. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ.

Η παράγραφος 1 του άρθρου 14 του Ν. 3190/55 ορίζει ότι η συνέλευση των εταίρων είναι το ανώτατο όργανο της Ε.Π.Ε. και δικαιούται να αποφασίζει για κάθε εταιρική απόφαση. Οι αποφάσεις της συνέλευσης είναι υποχρεωτικής και για τους απόντες ή διαφωνούντες εταίρους.

---

¹ Ήδη, αρμόδιο δικαστήριο είναι το Μονομελές Πρωτοδικείο, το οποίο δικάζει κατά την διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων (άρθρο 3 παράγραφος 2 Εισαγωγικού Νόμου Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).

² Πρβλ. και απόφαση 1667/77 Εφετείου Θεσσαλονίκης, Ε Εμπ Δ 1979, σελ. 85.

Στη δεύτερη παράγραφο του ίδιου άρθρου απαριθμούνται τα θέματα για τα οποία μόνη αρμόδια να αποφασίζει είναι η συνέλευση των εταίρων. Τα θέματα είναι:

α) Οι τροποποιήσεις του καταστατικού,

β) Ο διορισμός και η ανάκληση των διαχειριστών, καθώς και η απαλλαγή αυτών από την ευθύνη (που προκύπτει από την άσκηση των καθηκόντων τους),

γ) Η έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας (ισολογισμός, λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσεως, πίνακας διαθέσεως αποτελεσμάτων, προσάρτημα),

δ) Η έγερση αγωγής κατά των οργάνων της εταιρείας ή των κατ' ιδίαν εταίρων για αξιώσεις της εταιρείας κατ' αυτών για αποζημίωση, που απορρέουν από πράξεις ή παραλήψεις κατά τη σύσταση ή κατά τη λειτουργία της εταιρείας,

ε) Η παράταση της διάρκειας της εταιρείας, η συγχώνευση, η διάλυση και ο διορισμός ή η ανάκληση των εκκαθαριστών. Εδώ, προφανώς πρέπει να προστεθεί –καίτοι δεν αναφέρεται στο νόμο- και η απόφαση για μετατροπή της Ε.Π.Ε. σε εταιρεία άλλου νομικού τύπου,

στ) Κάθε άλλο θέμα, για το οποίο ο νόμος απαιτεί απόφαση της συνελεύσεως.

7.6. ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ¹.

Οι αποφάσεις της συνελεύσεως λαμβάνονται με πλειοψηφία μεγαλύτερη από το ήμισυ του όλου αριθμού των εταίρων, που εκπροσωπούν περισσότερο από το μισό ολόκληρου του εταιρικού κεφαλαίου. Η πλειοψηφία αυτή είναι απλή πλειοψηφία, αλλά συγχρόνως είναι και διφυής. Απαιτεί, σωρευτικά, τόσο πλειοψηφία κεφαλών (εταίρων), όσο και πλειοψηφία κεφαλαίου (εταιρικών μεριδίων). Η ανωτέρω απλή πλειοψηφία αρκεί, εφόσον από άλλες διατάξεις του Ν. 3190/55 δεν απαιτείται διαφορετική πλειοψηφία.

Απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων, που αντιβαίνει στο νόμο ή το καταστατικό, είναι ακυρώσιμη. Προκειμένου να μειωθούν τα δικαιώματα των εταίρων (απαγόρευση

---

¹ Άρθρο 13 Ν. 3190/55.

εξόδου ή μεταβιβάσεως εταιρικών μεριδίων, μείωση ποσοστών συμμετοχής στα κέρδη) απαιτείται ομόφωνη απόφαση όλων των εταίρων ¹.

Α υ ξ η μ έ ν ε ς π λ ε ι ο ψ η φ ί ε ς ². Οι αποφάσεις για τροποποιήσεις του καταστατικού λαμβάνονται με πλειοψηφία τουλάχιστον των τριών τετάρτων του όλου αριθμού των εταίρων, που εκπροσωπούν τα τρία τέταρτα του όλου εταιρικού κεφαλαίου.

Απόφαση ομόφωνη όλων των εταίρων απαιτείται για τα ακόλουθα θέματα ³:

α) Μεταβολή της εθνικότητας της εταιρείας,

β) Επαύξηση των υποχρεώσεων των εταίρων ή της ευθύνης αυτών, καθώς μείωση των εκ του καταστατικού δικαιωμάτων αυτών, εκτός αν αλλιώς ορίζεται στο νόμο. Απόφαση της συνελεύσεως που επιφέρει επαύξηση των υποχρεώσεων των εταίρων, εάν ληφθεί ομόφωνα, είναι ακυρώσιμη στο δικαστήριο. Τέτοια απόφαση είναι και εκείνη με την οποία παρέχεται στους διαχειριστές της εταιρείας έκτακτη αμοιβή, πέραν της συνήθους, γιατί έτσι επέρχεται μείωση των εκ του καταστατικού δικαιωμάτων των εταίρων και επαύξηση των υποχρεώσεων αυτών ³.

7.7. ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ.

Σύμφωνα με το άρθρο 15 του Ν. 3190/55, οι διαχειριστές της Ε.Π.Ε., καθώς και κάθε εταίρος έχουν το δικαίωμα να προσβάλλουν τις αποφάσεις της συνελεύσεως ενώπιον του πρωτοδικείου της έδρας της εταιρείας, εάν οι αποφάσεις ελήφθησαν κατά παράβαση του νόμου ή του καταστατικού.

Η αγωγή για ακύρωση αποφάσεων της συνελεύσεως, κατά τα άνω, στρέφεται κατά της εταιρείας και ασκείται εντός προθεσμίας τριών μηνών από την ημερομηνία που ελήφθησαν.

Από τη διατύπωση της διατάξεως του άρθρου 15, προκύπτει ότι οι αποφάσεις της συνελεύσεως, που ελήφθησαν κατά παράβαση του νόμου ή του καταστατικού, είναι ακυρώσιμες, δηλαδή, δεν είναι άκυρες από μόνες τους, αλλά πρέπει να κηρυχθούν άκυρες με δικαστική απόφαση.

¹ Απόφαση Πολ. Πρωτ. Αθηνών 6025/85, Ε Εμπ. Δ. 1985, σελ. 662.

² Άρθρο 38 Ν. 3190/55.

³ Απόφαση 17498/79 Πολ. Πρωτ. Αθηνών, Ε Εμπ. Δ. 1980, σελ. 429.

Εάν η απόφαση προσβάλλεται από τους διαχειριστές, το δικαστήριο της έδρας της εταιρείας διορίζει προσωρινό εκπρόσωπο της εταιρείας για τη διεξαγωγή της δίκης.

7.8. Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΟΤΑΝ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΟΡΙΣΘΕΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΕΣ.

Το άρθρο 16 του Ν. 3190/55 ορίζει ότι η διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων και η εκπροσώπηση της εταιρείας ανήκει –εάν δεν συμφωνήθηκε αλλιώς- σε όλους τους εταίρους, οι οποίοι δρουν συλλογικά¹. Η έννοια αυτής της διατάξεως είναι ότι, αν δεν έχουν ορισθεί διαχειριστές της Ε.Π.Ε., η εταιρεία διοικείται από όλους μαζί τους εταίρους –όπως ακριβώς συμβαίνει και με τις προσωπικές εταιρείες (άρθρο 748 Α.Κ.). Υπάρχει, δηλαδή, πλήρης αντιστοιχία της διατάξεως του άρθρου 16 του Ν. 3190/55 και εκείνης του άρθρου 748 του Αστικού Κώδικα. Με άλλα λόγια, ο νόμος 3190/55 στο σημείο αυτό εξομοιώνει την Ε.Π.Ε. προς την προσωπική εταιρεία. Η λύση αυτή, όμως, δεν μπορεί να θεωρηθεί επιτυχής, αφού παρουσιάζει τεράστιες δυσκολίες, όταν οι εταίροι είναι πολλοί. Γι' αυτό, στην πράξη, ορίζονται από την αρχή (στο καταστατικό) ένας ή περισσότεροι διαχειριστές της Ε.Π.Ε.

7.9. ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ.

Όπως ορίζει η παράγραφος 1 του άρθρου 17 του Ν. 3190/55 με διάταξη του καταστατικού ή με απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων μπορεί να ανατεθεί η διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων και η εκπροσώπηση της εταιρείας σε ένα ή περισσότερους διαχειριστές. Επιτρέπεται ο διορισμός διαχειριστών είτε από τους εταίρους –μέλη της Ε.Π.Ε. είτε από μη εταίρους (υπαλλήλους της εταιρείας ή και τρίτους). Οι διαχειριστές διορίζονται για ορισμένο ή αόριστο χρόνο.

---

¹ Βλ. και Α.Π. 120/84, Ε Εμπ. Δ 1985 σελ 470.

Η απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων για διορισμό διαχειριστών λαμβάνεται με τη συνήθη πλειοψηφία του άρθρου 13 του Ν. 3190/55 ¹. Εάν, όμως, η απόφαση της συνελεύσεως αποτελεί τροποποίηση του σχετικού άρθρου του καταστατικού, τόσο απαιτείται αυξημένη πλειοψηφία των τριών τετάρτων του όλου αριθμού των εταίρων, που εκπροσωπούν τα τρία τέταρτα του όλου εταιρικού κεφαλαίου ^{2 3}.

Εάν διορίστηκαν περισσότεροι από ένας διαχειριστές, και δεν ορίστηκε αλλιώς, αυτοί (οι διαχειριστές) δρουν συλλογικά. Δηλαδή, απαιτείται ομοφωνία στη λήψη αποφάσεών τους (άρθρο 17 παράγραφος 2 Ν. 3190/55). Μπορεί, όμως, να ορισθεί στη σχετική διάταξη του καταστατικού ή στην απόφαση της συνελεύσεως, ότι οι διαχειριστές θα παίρνουν τις αποφάσεις τους κατά πλειοψηφία (αν ο αριθμός τους είναι περιττός) ή και μεμονωμένα (δηλαδή, κάθε διαχειριστής θα έχει το δικαίωμα να δεσμεύει με μόνη την υπογραφή του την εταιρεία).

Απαγορεύεται να διορισθούν διαχειριστές ή να είναι εταίροι σε Ε.Π.Ε. δημόσιοι υπάλληλοι υπαγόμενοι στον Κώδικα Δημοσίων Διοικητικών Υπαλλήλων, καθώς και καθηγητές των πανεπιστημίων Αθηνών και Θεσσαλονίκης και των ισοτίμων προς αυτά ανωτάτων σχολών (άρθρο 17 παράγραφος 4 Ν. 3190/55).

Διορισμός προσωρινού διαχειριστή. Αν κάποιος εταίρος, που είναι συγχρόνως και διαχειριστής, βρεθεί σε αντιδικία με την εταιρεία, τότε διορίζεται προσωρινός διαχειριστής σύμφωνα με το άρθρο 69 Α.Κ., ο οποίος και θα υποδεχθεί την αγωγή που δεν έχει εγείρει ο πρώτος στο όνομα της εταιρείας και θα την εκπροσωπήσει στο δικαστήριο. Τούτο γιατί τα συμφέροντα της εταιρείας συγκρούονται προφανώς με τα συμφέροντα του διαχειριστή εταίρου που αντιδικεί με αυτήν ⁴.

Θάνατος διαχειριστή. Σε περίπτωση θανάτου του μοναδικού διαχειριστή της Ε.Π.Ε. εφόσον οι εταίροι δεν συγκεντρώνουν την απαιτούμενη από το καταστατικό πλειοψηφία για εκλογή νέου, το δικαστήριο μπορεί να ορίσει προσωρινό διαχειριστή ⁵.

---

¹ «Πλειοψηφία πλέον του ημίσεως του όλου αριθμού των εταίρων, εκπροσωπούμενων πλέον του ημίσεως του όλου αριθμού του εταιρικού κεφαλαίου».

² Άρθρο 38 παράγραφος 1 Ν. 3190/55.

³ Ο διορισμός διαχειριστών της Ε.Π.Ε. με απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων είναι έγκυρος, έστω κι αν δεν τηρήθηκαν οι διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 8 Ν. 3190/83 (απόφαση 9968/83 Εφ. Αθηνών, Ε Εμπ. Δ. 1984, σελ. 438).

⁴ Εφ. Αθ. 1939/86, Ε. Εμπ. Δ. 1984, σελ. 440.

⁵ Μον. Πρωτ. Λειβαδιάς 48/84, Ε Εμπ. Δ. σελ. 440.

7.10. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ.

Η απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων για το διορισμό των διαχειριστών υποβάλλεται στη δημοσιότητα που ορίζει το άρθρο 8 του Ν. 3190/55 . Δηλαδή, δημοσιεύεται σχετική ανακοίνωση της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε.) και επίσης υποβάλλεται αυτή στο γραμματέα του αρμόδιου πρωτοδικείου (της έδρας της εταιρείας) για να την καταχωρήσει στο Μητρώο Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης. Επειδή μέχρι τώρα δεν έχει εκδοθεί η υπουργική απόφαση για τη λειτουργία του Μ.Ε.Π.Ε., η δημοσιότητα περιορίζεται στη δημοσίευση της ανακοινώσεως στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Όμως αντίγραφο του πρακτικού της συνελεύσεως των εταίρων στην οποία λήφθηκε απόφαση διορισμού διαχειριστών θα πρέπει να υποβληθεί στο αρμόδιο πρωτοδικείο για να καταχωρηθεί στα βιβλία εταιρειών αυτού –αφού προηγουμένως θεωρηθεί αυτό από την οικεία οικονομική εφορία, το Ταμείο Νομικών και το Ταμείο Πρόνοιας Δικηγόρων. Η διαδικασία αυτή είναι απαραίτητη όταν στη γενική συνέλευση (που λήφθηκε απόφαση διορισμού διαχειριστών) αποφασίστηκε και ταυτόχρονη τροποποίηση του καταστατικού. Τι γίνεται όμως όταν η συνέλευση των εταίρων δεν τροποποιεί το καταστατικό αλλά περιορίζεται μόνο στο διορισμό διαχειριστών; Χρειάζεται και πάλι να γίνει η διαδικασία της καταθέσεως στο πρωτοδικείο; Όπως έχουν τα πράγματα σήμερα νομίζουμε ότι δεν είναι απαραίτητη η υποβολή του πρακτικού της συνέλευσης των εταίρων στο πρωτοδικείο αλλά αρκεί η δημοσίευση σχετικής ανακοινώσεως με τα ονόματα των διορισθέντων διαχειριστών στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Από τη στιγμή όμως που θα λειτουργήσουν τα Μ.Ε.Π.Ε. στα πρωτοδικεία θα πρέπει να υποβάλλονται σ' αυτά και τα πρακτικά συνελεύσεων διορισμού ελεγκτών για να καταχωρούνται σ' αυτά και τα πρακτικά συνελεύσεων διορισμού ελεγκτών για να καταχωρούνται σ' αυτά οι επελθούσες μεταβολές.

Ο νόμος δεν απαιτεί, όπως ο διορισμός διαχειριστών με απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων περιβληθεί και τον τύπο συμβολαιογραφικού εγγράφου.

Σ υ μ β ο λ α ι ο γ ρ α φ ι κ ό έ γ γ ρ α φ ο χρειάζεται οπωσδήποτε αν ο διαχειριστής βάσει σχετικής προβλέψεως του καταστατικού μεταβιβάσει μέρος ή το σύνολο των δικαιωμάτων του στη διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων. Η ρήτρα αυτή του καταστατικού είναι συνήθης και δίνει λύση στο πρόβλημα της υποκαταστάσεως του

διαχειριστή όταν αυτός κωλύεται να εκτελέσει τα καθήκοντά του ώστε να μην προκύπτει αδιέξοδο στη λειτουργία της εταιρείας.

Η αντικατάσταση του διαχειριστή σε περίπτωση κωλύματός του ή και χωρίς να υπάρχει τέτοιος λόγος –για την εύρυθμη λειτουργία της εταιρείας- μπορεί επίσης να προβλέπεται στο καταστατικό.

Η ανακοίνωση περί διορισμού διαχειριστών που εκλέχθηκαν από τη συνέλευση των εταίρων και η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως έχει περίπου την παρακάτω μορφή:

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΤΗΣ Ε.Π.Ε. ....

Με απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων της άνω εταιρείας, που σύνελθε την ..... διορίσθηκαν διαχειριστές αυτής για αόριστο χρόνο (ή για χρονικό διάστημα από ..... μέχρι .....) οι κάτωθι:

α) Α. Παπάς, κάτοικος ..... οδός ..... αριθ. .... κάτοχος του υπ' αριθ. .... δελτίου ταυτότητας, εκδόσεως ..... (αστυνομικής αρχής).

β) Β. Καράς, κάτοικος ..... οδός ..... αριθ. .... κάτοχος του υπ' αριθ. .... δελτίου ταυτότητας, εκδόσεως ..... (αστυνομικής αρχής).

Το πρακτικό της άνω αποφάσεως καταχωρήθηκε στο βιβλίο πρακτικών συνελεύσεων της εταιρείας και στα βιβλία εταιρειών του Πρωτοδικείου..... υπ' αριθ. ....

Ημερομηνία
Οι διαχειριστές

7.11. ΕΞΟΥΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ.

Η έκταση της εξουσίας των διαχειριστών καθορίζεται από την παράγραφο 1 του άρθρου 18 του Ν. 3190/55. Σύμφωνα με αυτήν οι διαχειριστές εκπροσωπούν την εταιρεία και ενεργούν επ' ονόματι αυτής **κ ά θ ε π ρ ά ξ η δ ι α χ ε ι ρ ί σ ε ω ς κ α ι δ ι α θ έ σ ε ω ς**, σε κάθε περίπτωση που ανάγεται στο σκοπό της εταιρικής επιχειρήσεως. Η ευρύτητα της εξουσίας των διαχειριστών όπως την διατυπώνει ο νόμος καθιστά περιττή την λεπτομερή περιγραφή των δικαιοδοσιών αυτών όπως συνηθίζεται στα καταστατικά. Αντίθετα είναι επιβεβλημένη η απαρίθμηση στο καταστατικό των πράξεων εκείνων διαχείρισεως που

θέλουν οι εταίροι να εξαιρέσουν από την αρμοδιότητα των διαχειριστών (π.χ. αγορά και πώληση ακινήτων της εταιρείας).

Ο διαχειριστής αναλαμβάνει εγκύρως υποχρεώσεις για την εταιρεία έστω και αν η εταιρική επωνυμία δεν αναγράφεται ολογράφως (πάνω από την υπογραφή του) εφόσον δεν δημιουργείται αμφιβολία περί του προσώπου της εταιρείας ¹.

Εάν η διαχείριση της Ε.Π.Ε. έχει ανατεθεί σε περισσότερους από έναν διαχειριστές και δεν ορίζεται αλλιώς στο καταστατικό αυτοί ενεργούν συλλογικά (δηλαδή για κάθε ενέργειά τους απαιτείται ομοφωνία). Στο καταστατικό όμως μπορεί να ορισθεί ότι οι διαχειριστές θα αποφασίζουν κατά πλειοψηφία ².

7.12. ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ.

Με την ανάκληση της εξουσίας των διαχειριστών ασχολείται το άρθρο 19 του Ν. 3190/55 το οποίο διακρίνει δυο περιπτώσεις:

α) την περίπτωση που οι διαχειριστές είναι εταίροι και έχουν διορισθεί με διάταξη του καταστατικού και για **ο ρ ι σ μ έ ν ο χ ρ ό ν ο**.

β) την περίπτωση που οι διαχειριστές: αα) δεν είναι εταίροι (είναι τρίτα πρόσωπα) οπωσδήποτε και αν διορίσθηκαν (με το καταστατικό ή απόφαση της συνέλευσης) για ορισμένο ή αόριστο χρόνο, ββ) είναι εταίροι που διορίσθηκαν διαχειριστές με απόφαση της συνελεύσεως, γγ) είναι εταίροι που διορίσθηκαν διαχειριστές από το καταστατικό αλλά για **α ό ρ ι σ τ ο χ ρ ό ν ο**.

Δ ι α χ ε ι ρ ι σ τ έ ς π ο υ έ χ ο υ ν ο ρ ι σ θ ε ί α π ό τ ο κ α τ α σ τ α τ ι κ ό γ ι α ο ρ ι σ μ έ ν ο χ ρ ό ν ο ανακαλούνται από το δικαστήριο μόνο ένεκα σπουδαίου λόγου και εφόσον έχει προηγηθεί σχετική απόφαση της

¹ Εφ. Αθηνών 1627/82, Ε Εμπ. Δ. 1983, σελ. 269.

² Α.Π. 120/84, Ε Εμπ. Δ. 1985, σελ. 470.

συνελεύσεως των εταίρων. Μόλις ληφθεί η απόφαση της συνελεύσεως περί ανακλήσεως, κάθε εταίρος έχει το δικαίωμα να ζητήσει από το δικαστήριο με αίτησή του την έκδοση δικαστικής αποφάσεως που να ανακαλεί την εξουσία του ή των κατά τα άνω διαχειριστών. Σε επείγουσες περιπτώσεις το δικαστήριο αποφασίζει με την διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Σπουδαίος λόγος θεωρείται –κατά την παράγραφο 3 του άρθρου 19 του Ν. 3190/55- ιδίως η βαρεία παράβαση καθηκόντων ή η ανικανότητα προς τακτική διαχείριση. Σύμφωνα περί μη ανακλήσεως ένεκα σπουδαίου λόγου είναι άκυρη.

Σ τ ι ς   ά λ λ ε ς   τ ρ ε ι ς   π ε ρ ι π τ ώ σ ε ι ς όταν οι διαχειριστές είναι τρίτοι μη εταίροι ή εταίροι διορισμένοι με απόφαση της συνελεύσεως ή εταίροι διορισμένοι με απόφαση της συνελεύσεως ή εταίροι διορισμένοι από το καταστατικό αλλά για αόριστο χρόνο τότε η ανάκληση γίνεται πάντοτε με απόφαση της συνελεύσεως οποτεδήποτε (άρθρο 19 παράγραφος 4 Ν. 3190/55).

Α π ο κ λ ε ι σ μ ό ς   ε τ α ί ρ ο υ   α π ό   τ η   δ ι α χ ε ί ρ ι σ η . Για σπουδαίο λόγο δύναται να αποκλεισθεί από τη συλλογική διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων ένας εταίρος. Η διαδικασία που ακολουθείται για τον αποκλεισμό είναι η ίδια που εφαρμόζεται στην περίπτωση ανακλήσεως διαχειριστή διορισμένου από το καταστατικό για ορισμένο χρόνο (με δικαστική απόφαση).

Η ανάκληση του διαχειριστή κατά οποιοδήποτε τρόπο καθώς και ο αποκλεισμός εταίρου από τη διαχείριση, καταχωρείται και δημοσιεύεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 8 του Ν. 3190/55.

7.13. ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ.

Το άρθρο 20 του Ν. 3190/55 απαγορεύει στο διαχειριστή να ενεργεί για δικό του λογαριασμό ή για λογαριασμό άλλου πράξεις που περιλαμβάνονται στο σκοπό της εταιρείας ή να είναι εταίρος σε ομόρρυθμη εταιρεία, ετερόρρυθμη εταιρεία ή Ε.Π.Ε. που επιδιώκει τον ίδιο σκοπό. Οι παραπάνω απαγορεύσεις αίρονται μόνο με απόφαση όλων των εταίρων που λαμβάνεται σε συνέλευση (απαιτείται δηλαδή παμψηφία).

Η απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων (με την οποία παρέχεται στο διαχειριστή της Ε.Π.Ε. η άδεια ασκήσεως ανταγωνιστικών πράξεων) μπορεί να είναι γενική ή περιορισμένη

(να επιτρέπει δηλαδή ορισμένου μόνο είδους πράξεις). Ανακαλείται οποτεδήποτε κατά τον ίδιο τρόπο –αλλά επίσης μπορεί και να διευρυνθεί.

Ο εταίρος μπορεί να ενεργεί πράξεις ανταγωνισμού εφόσον δεν υπάρχει απαγορευτική διάταξη στο καταστατικό –χωρίς άλλη διαδικασία δηλαδή χωρίς να απαιτείται απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων.

Η παράβαση των παραπάνω διατάξεων από το διαχειριστή ή εταίρο δηλαδή η ενέργεια ανταγωνιστικών πράξεων παρέχει στην εταιρεία τη δυνατότητα: να ζητήσει αποζημίωση ή αντί αποζημιώσεως να απαιτήσει όπως οι πράξεις που διενεργήθηκαν να θεωρηθούν ότι έγιναν για λογαριασμό της εταιρείας. Αν οι πράξεις έχουν γίνει για λογαριασμό άλλου η εταιρεία μπορεί να απαιτήσει να της δοθεί η αμοιβή από τη μεσολάβηση ή να εκχωρήσει σ' αυτή η απαίτηση από την αμοιβή. Οι απαιτήσεις αυτές της εταιρείας παραγράφονται μετά έξι μήνες αφότου ανακοινώθηκαν στη συνέλευση των εταίρων οι σχετικές πράξεις και σε κάθε περίπτωση μετά πάροδο πενταετίας από τη τέλεσή τους.

7.14. ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΤΑΙΡΩΝ.

Οι διαχειριστές δεσμεύουν την εταιρεία με την υπογραφή τους, που τίθεται κάτω από την επωνυμία αυτής ¹. Αυτόν τον τρόπο ορίζει ρητά το άρθρο 21 του Ν. 3190/55. Να ιονισθεί ότι όταν ο διαχειριστής της εταιρείας είναι ένας μόνο η υπογραφή του δεσμεύει αυτήν. Ενώ αν οι διαχειριστές είναι περισσότεροι τότε το καταστατικό ή η απόφαση της συνελεύσεως (που διόρισε τους διαχειριστές) ορίζουν με ποιο τρόπο αναλαμβάνει υποχρεώσεις η εταιρεία. Μπορεί να ορίζεται ότι η εταιρεία δεσμεύεται με τις υπογραφές των διαχειριστών είτε ενεργούν από κοινού είτε χωριστά ο καθένας. Εάν οι διαχειριστές είναι τρεις (περίπτωση μάλλον σπάνια) μπορεί ακόμα να ορίζεται ότι απαιτούνται οι υπογραφές δυο τουλάχιστον από αυτούς.

---

¹ Ο διαχειριστής αναλαμβάνει εγκύτως υποχρεώσεις για την εταιρεία έστω και αν η εταιρική επωνυμία δεν αναγράφεται ολογράφως (πάνω από την υπογραφή του) εφόσον δεν δημιουργείται αμφιβολία περί του προσώπου της εταιρείας (Εφ. Αθηνών 1627/82 Ε Εμπ. Δ. 1983, σελ. 269).

Από την διατύπωση του άρθρου 21 προκύπτει ότι οι διαχειριστές δεσμεύουν την Ε.Π.Ε. εγγράφως (με τις υπογραφές τους). Βάσει της διασταλτικής ερμηνείας όμως της άνω διατάξεως μπορεί να δεχτούμε ότι και προφορικός (με μόνο το λόγο τους) μπορούν οι διαχειριστές να δημιουργήσουν υποχρεώσεις για την εταιρεία –εφόσον βέβαια ενεργούν σαφώς για λογαριασμό της.

7.15. ΕΥΘΥΝΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ.

Το άρθρο 26 του Ν. 3190/55 ομιλεί για την ευθύνη των διαχειριστών. Οι διαχειριστές ευθύνονται απέναντι στην εταιρεία σε κάθε ένα εταίρο και σε κάθε τρίτο για παραβάσεις των διατάξεων του Ν. 3190/55 και του καταστατικού για κάθε πταίσμα (σύμφωνα με τις γενικές αρχές του αστικού δικαίου –άρθρα 714 και 746 Α.Κ.) ¹. Η ευθύνη αυτή δημιουργεί υποχρέωση αποζημίωσης από μέρους των διαχειριστών των παραπάνω προσώπων (εταιρείας, εταίρων ², τρίτων). Εάν οι διαχειριστές ενήργησαν από κοινού ευθύνονται όλοι σε ολόκληρο.

Κυριότερες παραβάσεις των διατάξεων του Ν. 3190/55 είναι διενέργεια ανταγωνιστικών πράξεων, οπότε υποχρεούνται σε απόδοση του ωφελήματος ή αποζημίωση κατ' αρχή της εταιρείας. Αλλά και πλήθος ακόμα και πράξεων ή παραλείψεων των διαχειριστών είναι δυνατόν να συστήσουν παράβαση που να υποχρεώνει αυτούς σε αποζημίωση.

Η αξίωση των κατά ιδίαν εταίρων και τρίτων κατά των διαχειριστών για αποζημίωση κατά τα άνω μπορεί αν ασκηθεί εφόσον η συνέλευση των εταίρων απέρριψε πρόταση για έγερση αγωγής εκ μέρους της εταιρείας ή εφόσον δεν πάρθηκε τέτοια απόφαση της συνελεύσεως εντός εύλογου χρόνου. Άρα καθιερώνεται σειρά στο δικαίωμα ασκήσεως της αξιώσεως για αποζημίωση.

Η παραγραφή της άνω αξιώσεως επέρχεται μετά πενταετία.

¹ Άρθρο 714: Ο εντολοδόχος ευθύνεται για κάθε πταίσμα. Άρθρο 746: Ο εταίρος ευθύνεται μόνο για την επιμέλεια που δείχνει στις δικές του υποθέσεις.

² Οι εταίροι της Ε.Π.Ε. έχουν ατομική αξίωση κατά τον διαχειριστή αυτής που ζημίωσε την εταιρεία. Προϋπόθεση γενέσεως αυτής της αξιώσεως είναι να έχει παρέλθει εύλογο χρονικό διάστημα χωρίς η συνέλευση των εταίρων να αποφανθεί περί του θέματος (Πολ. Πρωτ. Αθηνών 11128/82, Ε Εμπ. Δ. σελ. 471).

Η α π α λ λ α γ ή τ ω ν δ ι α χ ε ι ρ ι σ τ ώ ν της Ε.Π.Ε. από κάθε ευθύνη περί την άσκηση των καθηκόντων (εξουσίας) τους γίνεται με ειδική απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων. Η απόφαση λαμβάνεται συνήθως στην ίδια συνέλευση που εγκρίνει τον ισολογισμό και που συγκαλείτε υποχρεωτικά εντός τριών μηνών από τη λήξη της διαχειριστικής χρήσεως (βλ. παράγραφο 3 άρθρο 10 Ν. 3190/55).

Π ρ ο σ ω π ι κ ή κ ρ ά τ η σ η κ α τ ά τ ω ν δ ι α χ ε ι ρ ι σ τ ώ ν Ε . Π . Ε . δεν μπορεί αν απαγγελθεί για εταιρικά χρέη. Τούτο επειδή οι διαχειριστές ενεργούν ως εκπρόσωποι του νομικού προσώπου για υποθέσεις της εταιρείας δεν ευθύνονται ατομικώς ¹.

7.16. ΑΠΟΓΡΑΦΗ.

Το άρθρο 22 παράγραφος 1 του Ν. 3190/55 ορίζει ότι μια φορά το χρόνο στο τέλος της εταιρικής χρήσεως οι διαχειριστές της Ε.Π.Ε. υποχρεούνται να συντάσσουν απογραφή όλων των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού. Η απογραφή περιλαμβάνει λεπτομερή περιγραφή του κάθε στοιχείου, καταμέτρηση, αποτίμηση και καταγραφή στο βιβλίο των απογραφών και ισολογισμών της εταιρείας. Η όλη διαδικασία της απογραφής ακολουθεί τους κανόνες των άρθρων 40 - 41 του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων.

7.17. ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ.

Με βάση τη διενεργηθείσα απογραφή ακολουθεί η κατάρτιση των ετησίων οικονομικών καταστάσεων (ισολογισμός, αποτέλεσμα χρήσεως, πίνακας διαθέσεως αποτελεσμάτων, προσάρτημα). Για την κατάρτισή τους εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 42α, 42β, 42γ, 42δ, 42ε, 43 και 43α του Κ.Ν. 2190/20 όπως αυτά τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις του Π.Δ. 409/86. Ο ισολογισμός και οι άλλες οικονομικές καταστάσεις της Ε.Π.Ε. καταρτίζονται με βάση τα υποδείγματα του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου ¹. Ο ισολογισμός και οι άλλες οικονομικές καταστάσεις εγκρίνονται από τη συνέλευση των εταίρων που πρέπει

---

¹ Απόφαση 9546/79 Εφετείου Αθηνών Ε Εμπ. Δ. 1980, σελ. 251.

να συνέλθει εντός τριών μηνών από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου (άρθρο 10 παράγραφος 3 του Ν. 3190/55).

Η δημοσιότητα των ετησίων οικονομικών καταστάσεων της Ε.Π.Ε. και των σχετικών εκθέσεων των διαχειριστών και των ελεγκτών της εταιρείας γίνεται με διαδικασία παρεμφερή με εκείνη που ακολουθείται στις Ανώνυμες Εταιρείες. Υποβάλλονται με επιμέλεια των διαχειριστών ή και κάθε εταίρου στη γραμματεία του Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρείας για να καταχωρηθούν στο Μητρώο Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης. Επίσης με τη φροντίδα των ιδίων προσώπων ο ισολογισμός, τα αποτελέσματα χρήσεως και ο πίνακας διαθέσεως αποτελεσμάτων δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Τ.Α.Ε. & Ε.Π.Ε.) σε μια ημερήσια πολιτική εφημερίδα και σε μια ημερήσια οικονομική εφημερίδα.

Η δημοσίευση του ισολογισμού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (αλλά και στις άλλες εφημερίδες) πρέπει να γίνεται είκοσι μέρες πριν από την ημέρα συγκλήσεως της συνελεύσεως των εταίρων που θα εγκρίνει τον ισολογισμό.

Επειδή ως τώρα δεν έχει συγκροτηθεί η προβλεπόμενη από το Π.Δ. 419/86 Υπηρεσία (Μ.Ε.Π.Ε.) που θα συγκεντρώσει και θα ελέγχει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις και τα άλλα στοιχεία των Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης οι περισσότερες από αυτές περιορίζονται να δημοσιεύουν τον ισολογισμό στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο έλεγχος των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της Ε.Π.Ε. προβλέπεται να γίνεται από ελεγκτές του Σ.Ο.Λ. υπό τις αυτές προϋποθέσεις και όρους που γίνεται και στις Ανώνυμες Εταιρείες.

7.18. ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ.

Όπως στις ανώνυμες εταιρείες, έτσι και στις Ε.Π.Ε., οι διαχειριστές έχουν υποχρέωση να συντάξουν στο τέλος της χρήσεως την έκθεση διαχειρίσεως που αναφέρεται στα πεπραγμένα της κλειομένης χρήσεως και σε ορισμένες πληροφορίες της αρξαμένης νέας

χρήσεως ¹. Η έκθεση υποβάλλεται στη συνέλευση των εταίρων που θα εγκρίνει τον ισολογισμό και πρέπει να συνέλθει εντός τριμήνου από τη λήξη της κλειστής χρήσεως (άρθρο 22 παράγραφος 3 Ν. 3190/55 όπως αντικαταστάθηκε αυτό με το άρθρο 10 του Π.Δ. 419/86).

7.19. ΚΕΡΑΗ. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ.

Η διάθεση των καθαρών κερδών της χρήσεως γίνεται με την κρίση της συνελεύσεως και σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού. Η συνέλευση των εταίρων μπορεί να αποφασίσει τη διάθεση στους εταίρους του συνόλου των κερδών, αφού προηγουμένως αναιρεθεί το νόμιμο ποσοστό για σχηματισμό αποθεματικού. Μπορεί όμως να αποφασίσει αλλιώς δηλαδή ένα μέρος από αυτά να μείνει στη διάθεση της εταιρείας (αδιάθετα κέρδη) ή να αχθεί σε αφορολόγητα αποθεματικά (αναπτυξιακών νόμων) κ.ο.κ.

Αποθεματικό. Το ένα εικοστό τουλάχιστον των ετήσιων καθαρών κερδών αναιρείται για να σχηματιστεί αποθεματικό ². Η κράτηση αυτή παύει να είναι υποχρεωτική όταν το αποθεματικό φτάσει το ένα τρίτο του κεφαλαίου (άρθρο 24 του Ν. 3190/55). Το αποθεματικό αυτό είναι αντίστοιχο του τακτικού αποθεματικού του άρθρου 44 του Κ.Ν. 2190/20 περί Ανωνύμων Εταιρειών. Είναι υποχρεωτικό με την έννοια ότι το εκάστοτε ποσοστό που αναιρείται από τα καθαρά κέρδη για σχηματισμό του δεν επιτρέπεται να είναι κατώτερο του 1/20 αυτών αλλά μπορεί να είναι ανώτερο του ποσοστού αυτού.

Το αποθεματικό του άρθρου 24 του Ν. 3190/55 φορολογείται κανονικά όπως ορίζουν οι εκάστοτε ισχύουσες φορολογικές διατάξεις και ο σχετικός φόρος βαρύνει τους εταίρους.

Καθαρά κέρδη. Η διανομή των καθαρών κερδών της χρήσεως εκτός αν το καταστατικό προβλέπει διαφορετική ρύθμιση γίνεται στους εταίρους ανάλογα με τα ποσοστά των εισφορών τους. Εάν έγινε διανομή κερδών (νωρίτερα) μη πραγματικών

---

¹ Υποδείγματα εκθέσεως διαχειρίσεως Δ. Συμβουλίου Ανώνυμης Εταιρείας καταχωρείται στο βιβλίο του Ν. ΛΕΟΝΤΑΡΗ «Λογιστικό Σχέδιο και Ισολογισμός» 1988 σελ. 255. Το ίδιο υπόδειγμα χρησιμοποιείται και στις Ε.Π.Ε.

² Το αποθεματικό αυτό είναι γενικό και από την φύση του έχει μοναδικό σκοπό την κάλυψη ζημιών. Βλ. λεπτομέρειες σε Μ. ΛΕΟΝΤΑΡΗ «Ανώνυμες Εταιρείες» παράγραφος 19.

(δηλαδή, μεγαλύτερα από εκείνα που τελικά προέκυψαν), οι εταίροι που τα έλαβαν υποχρεούνται να τα επιστρέψουν. Η αγωγή (που έχει το δικαίωμα να κάνει η εταιρεία) για την αναζήτηση τέτοιων κερδών παραγράφεται μετά πενταετία από την καταβολή (άρθρο 35 Ν. 3190/55).

7.20. ΕΓΚΡΙΣΗ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ.

Η συνέλευση των εταίρων της Ε.Π.Ε. συγκαλείτε υποχρεωτικά τουλάχιστον μια φορά κατ' έτος και εντός τριών μηνών από τη λήξη της εταιρικής χρήσεως ¹. Στη συνέλευση αυτή εγκρίνεται ο ισολογισμός και οι λοιπές ετήσιες οικονομικές καταστάσεις (αποτελέσματα και διάθεση αυτών προσάρτημα) ². Συνεπώς, ο ισολογισμός που συντάχθηκε την 31.12.1985, θα εγκριθεί από τη συνέλευση των εταίρων που θα πρέπει να συγκληθεί το αργότερα μέχρι 31 Μαρτίου 1986. Η δήλωση εισοδήματος της Ε.Π.Ε. οικονομικού έτους 1986 θα υποβληθεί στην οικεία οικονομική εφορία μέσα σε ένα μήνα από την ημερομηνία εγκρίσεως του ισολογισμού της από τη συνέλευση ³.

Ακολουθεί υπόδειγμα πρακτικού συνελεύσεως εταίρων της Ε.Π.Ε., στην οποία εγκρίθηκε ο ισολογισμός και οι άλλες οικονομικές καταστάσεις.

ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΥΠ. ΑΡΙΘΜ. 2/31.3.1986

ΕΤΗΣΙΑΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ ΤΗΣ «ΕΡΜΗΣ - ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΒΙΝΤΕΟΚΑΣΕΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΩΝ

---

¹ Άρθρο 10 παράγραφος 3 Ν. 3190/55.

² Άρθρο 14 παράγραφος 2 Ν. 3190/55.

³ Άρθρο 16 α παράγραφος 2 περ. δ Ν.Δ. 3323/55, όπως αυτό τέθηκε με το άρθρο 5 παράγραφος 2 του Ν. 1563/85.

ΕΙΔΩΝ Ε.Π.Ε.»

Στην Αθήνα σήμερα την 31 Μαρτίου 1986, ημέρα Δευτέρα και ώρα 11.00 συνήλθαν στα επί της οδού Λυκαβηττού αριθ. .... (Αθήνα) γραφεία της έδρας της εταιρείας «ΕΡΜΗΣ – ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΒΙΝΤΕΟΚΑΣΕΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΩΝ ΕΙΔΩΝ Ε.Π.Ε.» οι εταίροι αυτής σε τακτική συνέλευση με θέμα ημερησίας διατάξεως: Έγκριση ισολογισμού εταιρείας χρήσεως 31/12/1985.

Παρόντες στη συνέλευση είναι όλοι οι εταίροι, όπως αναφέρονται αυτοί στο συστατικό της εταιρείας συμβόλαιο υπ' αριθ. .... της συμβολαιογράφου Αθηνών ..... και στη δημοσιευθείσα περίληψη στο Φ.Ε.Κ. ..../Τ.Α.Ε. & Ε.Π.Ε. /10.10.1984, ήτοι: 1) Διονύσιος Σ. Παπαδόπουλος, διαθέτων έντεκα (11) εταιρικά μερίδια και έντεκα ψήφους. 2) σύζυγος Δ. Παπαδόπουλου, διαθέτουσα επτά (7) εταιρικά μερίδια και επτά ψήφους. 3) Δημήτριος Θ. Οικονομόπουλος, διαθέτων ένα (1) εταιρικό μερίδιο και μια ψήφο.

Διαπιστούται ότι υπάρχει η νόμιμη απαρτία γιατί παρίστανται στη συνέλευση όλοι οι εταίροι εκπροσωπώντας το σύνολο του εταιρικού κεφαλαίου.

Η συνέλευση εκλέγει παμψηφεί ως Πρόεδρο αυτής τον εταίρο και διαχειριστή της εταιρείας Διονύσιο Σ. Παπαδόπουλο, ο οποίος παρουσιάζει τον ισολογισμό και τις λοιπές οικονομικές καταστάσεις (πίνακα αποτελεσμάτων χρήσεως, πίνακα διαθέσεως αποτελεσμάτων και προσάρτημα) της πρώτης εταιρικής χρήσεως με ημερομηνία 31 Δεκεμβρίου 1985 και την ανάλυση του λογαριασμού «Αποτελέσματα Χρήσεως», που έχουν ως ακολούθως:

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 31.12.1985

(Πρώτη χρήση 10.10.1984 - 31.12.1985)

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

ΠΑΘΗΤΙΚΟ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
ΤΑΜΕΙΟ	3.195	ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	587
ΠΕΛΤΕΣ	488	ΦΟΡΟΙ ΑΠΟΔΟΤΕΟΙ	246
ΠΡΟΣ/ΝΟΙ ΛΟΓ/ΣΜΟΙ	15	ΠΕΛΑΤΕΣ	83
		ΠΙΣΤΩΤΕΣ	1.078
		ΚΕΡΔΟΣ ΧΡΗΣΕΩΣ	1.704
	3.699		3.699

ΠΙΝΑΚΑΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
Γενικά έξοδα	1.565	Έσοδα	6.214
Έξοδα παραγωγής	2.945		
Κέρδος χρήσεως	1.493		
	6.214		6.214

(Ακολουθούν ο πίνακας διαθέσεως αποτελεσμάτων και το προσάρτημα).

Μετά από διαλογική συζήτηση, κατά την οποία ο διαχειριστής της εταιρείας Διονύσιος Παπαδόπουλος παρέχει όλες τις ζητηθείσες επεξηγήσεις και πληροφορίες, η συνέλευση εγκρίνει ομόφωνα τις άνω οικονομικές καταστάσεις (ισολογισμό κ.τ.λ.), από τις οποίες προκύπτει ότι η εταιρεία πραγματοποίησε κέρδη χρήσεως πεντακόσιες ογδόντα χιλιάδες εξακόσιες εβδομήντα πέντε (580.675) δραχμές.

Στη συνέχεια λύεται η συνεδρίαση και υπογράφεται το παρόν πρακτικό ως ακολούθως:

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ

ΟΙ ΕΤΑΙΡΟΙ

7.21. ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ Ε.Π.Ε. ΑΠΟ ΕΛΕΓΚΤΕΣ ΤΟΥ Σ.Ο.Λ.

Θεωρητικά, στο καταστατικό της Ε.Π.Ε., μπορεί να περιλαμβάνονται διατάξεις που να ορίζουν όργανα και διαδικασίες της δραστηριότητας της εταιρείας ανεξάρτητα μεγέθους αυτής. Οπωσδήποτε, όμως, οι εταιρείες περιορισμένης ευθύνης που συγκεντρώνουν δύο από τις παρακάτω προϋποθέσεις, υποχρεούνται να καλέσουν ελεγκτή από το Σώμα Ορκωτών Λογιστών (άρθρο 61α του Ν. 3190/55, το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 17 Π.Δ. 419/86).

Οι προϋποθέσεις αυτές είναι:

α) Σύνολο ισολογισμού (όπως προκύπτει από το άθροισμα των στοιχείων του ενεργητικού, μετά την αφαίρεση τυχόν σωρευμένων ζημιών, που περιλαμβάνονται στο άθροισμα αυτό) 586.940,60 ευρώ. Δεν υπολογίζονται, επίσης, οι λογαριασμοί τάξεως¹.

β) Καθαρός ετήσιος κύκλος εργασιών 1.173.881,10 ευρώ.

γ) Μέσος όρος του αριθμού των απασχοληθέντων ατόμων κατά τη διάρκεια της χρήσεως πενήντα (50) και άνω.

Στον υποχρεωτικό έλεγχο του Σ.Ο.Λ. υπάγονται οι Ε.Π.Ε. από την επόμενη της χρήσεως εκείνης κατά την οποία συγκέντρωσαν δύο από τις παραπάνω τρεις προϋποθέσεις.

---

¹ Αναμένεται απόφαση αυξήσεως των ορίων αυτών.

Τα αριθμητικά δεδομένα των παραπάνω προϋποθέσεων (α) και (β) ίσχυαν μέχρι την 31/12/89. Από την επόμενη χρήση τα όρια μειώνονται αντίστοιχα σε 381.511,40 ευρώ και 763 ευρώ ¹, αλλά είναι βέβαιο ότι θα αναπροσαρμοσθούν με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου, όπως έχει το δικαίωμα να κάμει αυτός (βλ. παράγραφο 1 του άρθρου 111 Κ.Ν. 2190/20, το άρθρο αυτό προστέθηκε με το άρθρο 20 του Π.Δ. 498/87).

Συμπερασματικά, μια εταιρεία περιορισμένης ευθύνης που θα συγκεντρώσει κατά τη χρήση 1989 από τις παραπάνω προϋποθέσεις, πρέπει να αποστείλει έγγραφό της προς το Σ.Ο.Λ. και να ζητεί τον διορισμό Ορκωτού Λογιστή, που θα ελέγξει τη χρήση 1990. Το έγγραφο πρέπει να σταλεί έγκαιρα, ώστε ο διορισμός του ελεγκτή από το Σ.Ο.Λ. να γίνει πριν από την 31^η Μαρτίου (ημερομηνία συγκλήσεως της συνελεύσεως των εταίρων της Ε.Π.Ε., ώστε να περιληφθεί στα θέματα ημερησίας διατάξεως αυτής).

Οι άλλες Ε.Π.Ε., που δεν συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις για να υπαχθούν στον υποχρεωτικό έλεγχο του Σ.Ο.Λ., δεν έχουν καμία υποχρέωση να ορίσουν ελεγκτή (όπως συμβαίνει με τις ανώνυμες εταιρείες). Μπορούν, όμως, οικειοθελώς να προβλέψουν στο καταστατικό τους τη διενέργεια ελέγχου από το Σ.Ο.Λ ή ιδιώτες ².

Τ ο π ι σ τ ο π ο ι η τ ι κ ό ε λ έ γ χ ο υ που θα χορηγήσει το Σ.Ο.Λ. στην Ε.Π.Ε. δημοσιεύεται μαζί με τον ισολογισμό (όπως ακριβώς και στις ανώνυμες εταιρείες).

Ο νόμος προβλέπει την τήρηση Μητρώου Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης σε κάθε Πρωτοδικείο (άρθρο 8 και παράγραφος 4 61α Ν.3190/55, όπως ισχύουν μετά την τροποποίησή τους με το Π.Δ. 419/86), στο οποίο καταχωρούνται και όλες οι οικονομικές καταστάσεις των Ε.Π.Ε.. Όμως, οι υπουργικές αποφάσεις που θα καθόριζαν τη λειτουργία των Μητρώων Ε.Π.Ε. δεν εκδόθηκαν μέχρι σήμερα (1989) και έτσι είναι αδύνατο να υλοποιηθεί η επιταγή αυτή του νόμου.

Παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας, οι οποίοι διαπιστώθηκαν από τους Ορκωτούς Λογιστές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, γνωστοποιούνται υποχρεωτικά εγγράφως στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου, χωρίς καθυστέρηση. Η γνωστοποίηση γίνεται, φυσικά, από τους Ορκωτούς Λογιστές που έκαναν τον έλεγχο (άρθρο 17 Ν. 1563/85).

---

¹ Βλ. παράγραφος 5 άρθρου 112 Κ.Ν. 2190/20, όπως αυτό προστέθηκε με άρθρο 20 του Π.Δ. 498/87.

² Πράγμα όμως δεν συνηθίζεται στην πράξη.

7.22. ΑΛΛΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.

Σύμφωνα με το άρθρο 34 του Ν. 3190/55, κάθε εταίρος έχει το δικαίωμα, στο πρώτο δεκαήμερο από τη λήξη κάθε ημερολογιακού τριμήνου, να λαμβάνει γνώση των εταιρικών υποθέσεων και να ζητεί αντίγραφα βιβλίων της εταιρείας.

Αλλά και οι διαχειριστές της Ε.Π.Ε. ελέγχονται από τη συνέλευση των εταίρων. Έτσι, οι διαχειριστές ανακαλούνται με απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων (άρθρο 19 του Ν. 3190/55). Οι διαχειριστές δεν δικαιούνται να διενεργούν πράξεις ανταγωνιστικές προς τον σκοπό της εταιρείας (άρθρο 20 Ν. 3190/55). Οι διαχειριστές ευθύνονται σε αποζημίωση έναντι της εταιρείας, των εταίρων και των τρίτων για παραβάσεις του νόμου ή για πταίσματα περί την διαχείριση (άρθρο 26 Ν. 3190/55) και την απαλλαγή τους αποφασίζει η συνέλευση των εταίρων που εγκρίνει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας.

7.23. ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ.

Το άρθρο 60 του Ν. 3190/55 ορίζει ότι τιμωρείται με τις ποινές του άρθρου 458 του Ποινικού Κώδικα (φυλάκιση μέχρι 6 μηνών ή χρηματικό πρόστιμο ή και τα δυο):

α) Όποιος συναλλάσσετε ως εκπρόσωπος την Ε.Π.Ε. κατά παράβαση των άρθρων 16-19 και 47 του Ν. 3190/55 (δηλαδή κατά παράβαση των διατάξεων περί διαχειριστών και εκκαθαριστών).

β) Όποιος συναλλάσσετε ως εκπροσωπών αλλοδαπή Ε.Π.Ε. που δεν έχει άδεια εγκαταστάσεως.

γ) Κάθε εταίρος ή διαχειριστής Ε.Π.Ε. που κάνει ψευδείς δηλώσεις σχετικά με την καταβολή του εταιρικού κεφαλαίου.

δ) Όποιος από πρόθεση παρέλειψε τη σύνταξη εμπρόθεσμα του ετήσιου ισολογισμού ή συνέταξε ή ενέκρινε ανακριβή ισολογισμό.

ε) Όποιος χωρίς ισολογισμό ή με βάση ψευδή ή παράνομο ισολογισμό επιχείρησε τη διανομή κερδών.

στ) Όποιος από πρόθεση παρέλειψε να συγκαλέσει τη συνέλευση των εταίρων κατά παράβαση του νόμου ή του καταστατικού.

ζ) Όποιος δεν τηρεί τα βιβλία εταίρων και των πρακτικών συνελεύσεων και διαχειρίσεως.

η) Όποιος παίρνει ειδικές ωφέλειες ή υποχρεώσεις για να κατευθύνει εταίρους στην ψηφοφορία ή για να μην παρευρεθούν στη συνέλευση.

θ) Ο διαχειριστής Ε.Π.Ε. που ασκεί επιχείρηση για την οποία έχει ορισθεί άλλος νομικός τύπος εταιρείας.

ι) Ο διαχειριστής ή εταίρος που παραβαίνει το άρθρο 20 του Ν. 3190/55, διενεργώντας πράξεις ανταγωνιστικές.

ια) Κάθε διαχειριστής που παραβαίνει τις διατάξεις του Ν. 3190/55 περί καταχώρισεως και δημοσιεύσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΔΙΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.

8.1. ΑΠΑΡΙΘΜΗΣΗ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ ΛΥΣΕΩΣ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.

Σύμφωνα με το άρθρο 44 του Ν. 3190/55, η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης λύεται:

α) Σε κάθε περίπτωση που προβλέπεται από το νόμο ή το καταστατικό.

β) Με απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων. Η απόφαση αυτή λαμβάνεται, αν δεν ορίζεται αλλιώς στο καταστατικό, από πλειοψηφία των τριών τετάρτων του όλου αριθμού των εταίρων, που να εκπροσωπούν τα τρία τέταρτα του όλου εταιρικού κεφαλαίου.

γ) Με δικαστική απόφαση για σπουδαίο λόγο, κατόπιν αιτήσεως κάποιου ή κάποιων εταίρων που εκπροσωπούν τουλάχιστον το ένα δέκατο του εταιρικού κεφαλαίου.

δ) Με την κήρυξη της εταιρείας σε πτώχευση.

ε) Με δικαστική απόφαση, κατόπιν αιτήσεως καθενός που έχει έννομο συμφέρον, σε περίπτωση συγκεντρώσεως όλων των εταιρικών μεριδίων στα χέρια ενός προσώπου.

8.2. ΛΟΓΟΙ ΛΥΣΕΩΣ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΟ ΝΟΜΟ

Ή ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ.

Οι λόγοι λύσεως της Ε.Π.Ε. που προβλέπονται από το νόμο είναι οι εξής:

α) Το άρθρο 7 του Ν. 3190/55 ορίζει ότι η εταιρεία κηρύσσεται άκυρη με δικαστική απόφαση που ισοδυναμεί με πρόωγη λύση αυτής όταν συστήθηκε κατά παράβαση του άρθρου 4 του ίδιου νόμου (μη τήρηση των διατάξεων περί ελαχίστου ορίου κεφαλαίου και

εταιρικού μεριδίου) ή κατά παράβαση της παραγράφου 1 του άρθρου 6 (κατάρτιση της εταιρικής συμβάσεως χωρίς συμβολαιογραφικό έγγραφο) ή κατά παράβαση των άλλων διατάξεων που αναφέρονται στο άρθρο 7. Επίσης, αν ο σκοπός της εταιρείας είναι παράνομος ή αντίκειται στη δημόσια τάξη. Ακόμα, αν όλοι οι ιδρυτές, όταν υπογράφηκε η εταιρική σύμβαση, δεν είχαν την ικανότητα για δικαιοπραξία.

β) Η παράγραφος 2 του άρθρου 43 του Ν. 3190/55 ορίζει εάν δεν ληφθεί απόφαση από τη συνέλευση των εταίρων περί μειώσεως του εταιρικού κεφαλαίου εντός δεκαπέντε ημερών από την ημέρα κοινοποιήσεως προς την εταιρεία της δικαστικής αποφάσεως που προσδιορίζει την αξία της μερίδας συμμετοχής του εξερχομένου εταίρου εάν δεν ακολουθήσει εντός εύλογου χρόνου η διαδικασία του άρθρου 42, ο εξερχόμενος εταίρος μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο τη λύση της εταιρείας.

γ) Το άρθρο 45 του Ν. 3190/55 προβλέπει ότι σε περίπτωση απώλειας του $\frac{1}{2}$ εταιρικού κεφαλαίου, οι διαχειριστές της εταιρείας υποχρεούνται να συγκαλέσουν τη συνέλευση των εταίρων για να αποφασίσει αν θα διαλυθεί η εταιρεία ή θα προχωρήσει στη μείωση του κεφαλαίου.

8.3. ΛΥΣΗ ΤΗΣ Ε.Π.Ε. ΜΕ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ.

Η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης λύεται με απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων, που λαμβάνεται –εφόσον δεν ορίζεται αλλιώς στο καταστατικό- με πλειοψηφία των τριών τετάρτων του όλου αριθμού των εταίρων, εκπροσωπούντων τα τρία τέταρτα του όλου εταιρικού κεφαλαίου (άρθρο 44 παράγραφο 1 περίπτωση β' Ν. 3190/55). Για τη λήψη έγκυρης αποφάσεως από τη συνέλευση των εταίρων περί λύσεως της εταιρείας αρκεί η ύπαρξη σπουδαίου λόγου. Ο νόμος, βέβαια, προβλέπει και τη δυνατότητα λύσεως της εταιρείας για σπουδαίο λόγο, κατόπιν αιτήσεως εταίρου προς το δικαστήριο.

8.4. ΛΥΣΗ ΤΗΣ Ε.Π.Ε. ΜΕ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ.

Υπάρχουν δύο περιπτώσεις:

α) Λύση της Ε.Π.Ε. με αίτηση εταίρου. Η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης μπορεί να λυθεί με δικαστική απόφαση για σπουδαίο λόγο ¹, έπειτα από αίτηση κάποιου ή κάποιων εταίρων, οι οποίοι πρέπει να εκπροσωπούν τουλάχιστον το ένα δέκατο του εταιρικού κεφαλαίου (άρθρο 44 παράγραφο 1 περίπτωση γ' Ν. 3190/55) ².

Σπουδαίοι λόγοι, που δίνουν το δικαίωμα της κατά τα άνω καταγγελίας της εταιρικής συμβάσεως ενώπιον του δικαστηρίου, είναι πολλοί. Π.χ. η σοβαρή ασθένεια ενός εταίρου, όταν αυτός κατέχει τέτοιο ποσοστό και τέτοια θέση στην εταιρεία, ώστε η συνέχιση αυτής να καθίσταται προβληματική. Επίσης, η κακή πορεία των εργασιών της εταιρείας, η δόλια και αντισυμβατική συμπεριφορά ενός εταίρου κ.α. Κυρίως, όμως, η ασυμφωνία που μπορεί να προκύψει όταν οι εταίροι είναι δύο με ίση συμμετοχή ή όταν διαμορφώνονται δύο παρατάξεις με ισοψηφία και αντίθετα συμφέροντα, οπότε είναι αδύνατη η λήψη αποφάσεων και συνεπώς και η λειτουργία της εταιρείας.

Να τονισθεί και εδώ η διαφορά που υπάρχει μεταξύ προσωπικών (ομορρυθμών, ετερορρυθμών) εταιρειών και εταιρειών περιορισμένης ευθύνης στην περίπτωση σοβαρής διαφωνίας μεταξύ των εταίρων, που τους οδηγεί στην ανάγκη λύσεως της εταιρείας. Στις

¹ Σπουδαίος λόγος που δίνει το δικαίωμα σε ένα εταίρο να ζητήσει και να επιτύχει τη λύση της εταιρείας με απόφαση του δικαστηρίου, είναι η αδυναμία λειτουργίας της εταιρείας ή το ανέφικτο της πραγματοποίησής του σκοπού της. Η αγωγή με την οποία ζητείται η λύση της εταιρείας, στρέφεται κατά της ίδιας της εταιρείας (απόφαση 2797/82 Πολ. Πρωτ. Θεσσαλονίκης, Ε. Εμπ. Δ 1983, σελ. 435 και 1241/80 Πολ. Πρωτ. Θεσσαλονίκης, Ε. Εμπ. Δ 1981, σελ. 74).

Σπουδαίοι λόγοι για δικαστική λύση της Ε.Π.Ε. θεωρούνται και η συνεχής αδυναμία λειτουργίας της συνελεύσεως των εταίρων, η παράλυση της λειτουργίας της εταιρείας, η παράβαση των εταιρικών υποχρεώσεων, καθώς και η κακή πορεία των εταιρικών υποθέσεων. Αντίθετα δεν συνιστά σπουδαίο λόγο για δικαστική λύση της Ε.Π.Ε. η παράβαση καθηκόντων εκ μέρους του διαχειριστή (απόφαση Πολ. Πρωτ. Αθηνών 3216/85, Ε. Εμπ. Δ 1985, σελ. 292).

Αν ο σπουδαίος λόγος για λύση της Ε.Π.Ε. αφορά το πρόσωπο του διαχειριστή, διορίζεται από το δικαστήριο προσωρινός διαχειριστής προς διεξαγωγή της δίκης (Εφ. Θεσσαλονίκης 1224/79, Ε. Εμπ. Δ 1980, σελ. 434).

² Από τη διάταξη της παραγράφου 1 περίπτωση γ' του άρθρου 44 του Ν. 3190/55 συνάγεται ότι η λύση της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης για σπουδαίο λόγο πραγματοποιείται με δικαστική απόφαση που έχει όχι απλώς αναγνωριστικό, αλλά διαθλαστικό χαρακτήρα, αφού αυτή δεν αναγνωρίζει απλώς την ύπαρξη σπουδαίου λόγου αλλά δημιουργεί νέα κατάσταση, τη λύση δηλαδή της εταιρείας. Η απόφαση αυτή, που εκδόθηκε μετά από δίκη, όπου διάδικοι ήσαν από τη μια πλευρά οι εταίροι που ζήτησαν τη διάλυση της εταιρείας και από την άλλη, ως εναγόμενη, η εταιρεία έχει διαπλαστική ενέργεια και ισχύει απέναντι σε όλους, αφού η δημιουργία της νέας καταστάσεως στηρίζεται στην αυθεντία της δικαστικής εξουσίας. Συγχρόνως αποτελεί δεδικοασμένο και απέναντι στον εταίρο που δεν έλαβε μέρος στη δίκη, όπως αυτό συνάγεται από τη διάταξη του άρθρου 329 Κ. Πολ. Δικονομίας. Από τη σαφή έννοια των συνδυασμένων διατάξεων των άρθρων 583, 585 παράγραφος 1 και 2 Κ. Πολ. Δικονομίας συνάγεται ότι κάποιος δεν έλαβε μέρος ή δεν προσκλήθηκε σε δίκη, μετά από την οποία εκδόθηκε οριστική απόφαση, προκαλείται δε έτσι βλάβη στα συμφέροντά του, μπορεί να τριτανάκωπει την απόφαση επικαλούμενος σχετικούς λόγους.

προσωπικές εταιρείες, κάθε εταίρος έχει το δικαίωμα για οποιοδήποτε λόγο να καταγγείλει την εταιρεία και να επιτύχει τη λύση αυτής. Στις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, απαιτείται σπουδαίος λόγος και τελεσίδικη δικαστική απόφαση για να επιτευχθεί η λύση της εταιρείας.

β) Λύση της εταιρείας με αίτηση παντός έχοντος έννομο συμφέρον. Η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης μπορεί να λυθεί με δικαστική απόφαση, κατόπιν αιτήσεως κάθε προσώπου που έχει έννομο συμφέρον, σε περίπτωση συγκεντρώσεως όλων των εταιρικών μεριδίων στα χέρια ενός προσώπου (ενός εταίρου). Τούτο διαλαμβάνει η διάταξη της παραγράφου 1 περίπτωση ε' του άρθρου 44 του Ν. 3190/55. Να τονισθεί ότι η συγκέντρωση όλων των εταιρικών μεριδίων στο αυτό πρόσωπο δεν επιφέρει αυτόματα τη λύση της Ε.Π.Ε., η οποία και έτσι συνεχίζει κανονικά τις εργασίες της. Μπορεί, όμως κάθε ένας που έχει έννομο συμφέρον να ζητήσει από το δικαστήριο τη λύση της εταιρείας –ενδεχόμενο που μπορεί να αποφευχθεί εάν αυτός, που έχει στα χεριά του όλα τα εταιρικά μερίδια, μεταβιβάσει ένα ή περισσότερα από αυτά σε κάποιο άλλο πρόσωπο (φυσικό ή νομικό)¹.

8.5. ΛΥΣΗ ΤΗΣ Ε.Π.Ε. ΚΑΤΟΠΙΝ ΠΤΩΧΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ.

Με την κήρυξη της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης σε κατάσταση πτώχευσεως επέρχεται η λύση της (κατά τη διάταξη της περιπτώσεως δ' παράγραφος 1 του άρθρου 44 Ν. 3190/55)².

Σε καμία περίπτωση, η πτώχευση της Ε.Π.Ε. δεν οδηγεί στην πτώχευση και των εταίρων της – κατ' αντίθεση με ότι συμβαίνει στις προσωπικές εταιρείες, όπου η πτώχευση της ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρείας οδηγεί στην πτώχευση και όλους τους ομόρρυθμους εταίρους.

---

¹ Στις ανώνυμες εταιρείες η συγκέντρωση όλων των μετοχών σε ένα πρόσωπο δεν αποτελεί λόγω λύσεως (άρθρο 47 α παράγραφος 2 Κ.Ν. 2190/20).

² Η πτώχευση, όμως ενός εταίρου της Ε.Π.Ε. δεν επιφέρει τη λύση αυτής, εκτός αν κάτι τέτοιο ορίζεται ρητά στο καταστατικό.

Μετά την κήρυξη της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης σε πτώχευση, θεωρείται ότι η νομική προσωπικότητα αυτής εξακολουθεί να υπάρχει προς τον σκοπό και τις ανάγκες της πτωχευτικής διαδικασίας. Έτσι μπορεί η πτωχέυσα Ε.Π.Ε., εκπροσωπούμενη από το σύνδικο ή και μόνη της, όταν ο νόμος το επιτρέπει, να ασκεί ένδικα μέσα στα φορολογικά δικαστήρια κ.τ.λ.¹.

8.6. ΤΟ ΣΤΑΔΙΟ ΤΗΣ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΕΩΣ.

Οι διατάξεις που αναφέρονται στην εκκαθάριση της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης είναι ανάλογες με εκείνες που ρυθμίζουν τα της εκκαθάρισης της ανώνυμης εταιρείας (άρθρα 46 - 50 Ν. 3190/55 και 47, 49 Κ.Ν. 2190/20 αντίστοιχα). Στις διατάξεις περί εκκαθάρισης του Ν. 3190/55, που αφορούν τις Ε.Π.Ε. δεν περιλαμβάνονται διατάξεις περί αναβιώσεως ούτε περί ανακλήσεως της αδείας συστάσεως, όπως στις αντίστοιχες διατάξεις για τις ανώνυμες εταιρείες, αφού τέτοια δεν χορηγείται στις Ε.Π.Ε.

Κατά το άρθρο 46, λοιπόν, του Ν. 3190/55, άμα λυθεί η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης για οποιοδήποτε λόγο, εκτός από την κήρυξη αυτής σε κατάσταση πτωχέυσεως, ακολουθεί το στάδιο της εκκαθάρισεως. Όσπου να περατωθεί η εκκαθάριση και η διανομή της απομένουσας μετά την εκκαθάριση περιουσίας της εταιρείας, η Ε.Π.Ε. θεωρείται ότι εξακολουθεί και λειτουργεί για τις ανάγκες της εκκαθάρισεως. Τις ανάγκες της προσδιορίζει ο σκοπός αυτής που είναι η ρευστοποίηση των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας, η εξόφληση όλων των υποχρεώσεων αυτής και η διανομή στους εταίρους του τυχόν απομένοντος υπολοίπου.

Η Ε.Π.Ε., που βρίσκεται στο στάδιο εκκαθάρισεως, διατηρεί την επωνυμία της στην οποία, όμως, προστίθενται οι λέξεις «Υπό εκκαθάριση».

---

¹ Σ.Ε. 4101/77, Τμ. Β΄.

Η παράγραφος 2 του άρθρου 46 του Ν. 3190/55 ορίζει ότι η εξουσία των οργάνων της Ε.Π.Ε., στο στάδιο της εκκαθάρισεως, περιορίζεται στις αναγκαίες για την εκκαθάριση της εταιρικής περιουσίας, όπως αυτές περιγράφηκαν πιο πάνω (ρευστοποίηση περιουσιακών στοιχείων, εξόφληση υποχρεώσεων, κ.τ.λ.). Εξυπακούεται, ότι συμβάσεις υπό εκτέλεση θα πρέπει να τελειωθούν και ακόμα κάποιες δευτερεύουσες εμπορικές πράξεις, που δεν έρχονται σε αντίθεση με το σκοπό της εκκαθάρισεως, μπορούν να γίνουν. Τα όργανα της Ε.Π.Ε., που αναφέρει η διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 46 είναι η συνέλευση των εταίρων και οι διαχειριστές. Η πρώτη διατηρεί τα κυριαρχικά της δικαιώματα και σε όλη τη διάρκεια της εκκαθάρισεως. Οι δεύτεροι ενεργούν και την εκκαθάριση, εκτός αν το καταστατικό ορίζει άλλους ως εκκαθαριστές ή η συνέλευση των εταίρων αποφάσισε αλλιώς.

Στην παράγραφο 3, τέλος του άρθρου 46 ορίζεται ότι οι περί διαχειρίσεως διατάξεις του Ν. 3190/55 εφαρμόζονται αναλόγως και στην εκκαθάριση, εφόσον δεν τροποποιούνται από τις ειδικότερες διατάξεις περί εκκαθάρισεως.

Μετά την περάτωση της εκκαθάρισεως, οι εκκαθαριστές συντάσσουν τον ισολογισμό εκκαθάρισεως, τον οποίον δημοσιεύουν κατά νόμο και υποβάλλουν στη συνέλευση των εταίρων για έγκριση. Το προϊόν της εκκαθάρισεως (που απονέμει μετά την εξόφληση όλων των οφειλών της εταιρείας) διανέμεται στους εταίρους κατά λόγον συμμετοχής αυτών στην εταιρεία. Εάν μεταξύ του προς διανομήν προϊόντος της εκκαθάρισεως υπάρχουν και ακίνητα, η αξία αυτών υπόκειται σε φόρο μεταβιβάσεως ακινήτων με μειωμένο συντελεστή. Η μεταβίβαση της κυριότητας των ακινήτων στα μέλη της διαλυθείσας Ε.Π.Ε. θα γίνει με συμβολαιογραφικό έγγραφο, όπως απαιτεί ο νόμος και θα ακολουθήσει η διαδικασία μεταγραφής στο οικείο υποθηκοφυλακείο.

8.7. ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΤΕΣ.

Κατά το άρθρο 47 παράγραφος 1 του Ν. 3190/55, η εκκαθάριση ενεργείται από τους διαχειριστές, εκτός αν αλλιώς ορίζεται στο καταστατικό ή αν αλλιώς αποφάσισε η συνέλευση των εταίρων. Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι οι εκκαθαριστές μπορεί:

α) Να ορίζονται στο καταστατικό (και αυτό είναι το σύνηθες). Σε ένα άρθρο του καταστατικού ορίζονται τα ονόματα των εκκαθαριστών, που είναι συνήθως οι με το καταστατικό, επίσης, οριζόμενοι διαχειριστές.

β) Να διορίζονται με απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων. Αυτό, φυσικά, γίνεται πριν τεθεί η εταιρεία σε εκκαθάριση, με την απόφαση των εταίρων που αποφασίζει τη λύση της εταιρείας. Η συνέλευση των εταίρων, ως κυρίαρχο όργανο της Ε.Π.Ε., έχει το δικαίωμα ανακλήσεως των εκκαθαριστών.

γ) Να είναι οι ίδιοι οι διαχειριστές της Ε.Π.Ε. Αυτό, κατά διατύπωση της διατάξεως της παραγράφου του άρθρου 47, θα συμβεί αν ούτε από το καταστατικό έχουν ορισθεί εκκαθαριστές ούτε από τη συνέλευση των εταίρων. Η διάταξη αυτή, δηλαδή, προνοεί στο να μην υπάρξει κενό στην διοίκηση της εταιρείας κατά το στάδιο της εκκαθάρισεως.

8.8. ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΤΩΝ.

Η ανάκληση των εκκαθαριστών είναι επιτρεπτή και γίνεται σύμφωνα με το νόμο για τους εξής λόγους:

α) Οι διορισμένοι με απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων εκκαθαριστές μπορούν να ανακληθούν οποτεδήποτε, πάλι με απόφαση των εταίρων. Κατά τον ίδιο τρόπο μπορούν να ανακληθούν και οι διαχειριστές, που εκτελούν χρέη εκκαθαριστών κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 47 του Ν. 3190/55.

β) Οι διορισμένοι από το καταστατικό εκκαθαριστές ανακαλούνται, για σπουδαίο λόγο, με δικαστική απόφαση, εφόσον έχει προηγουμένως ληφθεί σχετική απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων. Συγκεκριμένα εφαρμόζεται η διαδικασία του άρθρου 19 του Ν. 3190/55, που ισχύει για την ανάκληση των διαχειριστών.

γ) Οι διορισμένοι από τη συνέλευση εκκαθαριστές μπορεί να ανακληθούν, επίσης, με απόφαση του δικαστηρίου, κατόπιν αιτήσεως εταίρων που εκπροσωπούν το ένα δέκατο

τουλάχιστον του εταιρικού κεφαλαίου, για σπουδαίο λόγο (άρθρο 47 παράγραφος 4 Ν. 3190/55). Σε επείγουσες περιπτώσεις αποφασίζει προσωρινά το δικαστήριο με τη διαδικασία των προσωρινών μέτρων.

**Δ η μ ο σ ι ό τ η τ α   δ ι ο ρ ι σ μ ο ύ   κ α ι   π α ύ σ ε ω ς
ε κ κ α θ α ρ ι σ τ ώ ν .** Ο διορισμός και η για οποιοδήποτε λόγο παύση της εξουσίας των εκκαθαριστών, με όλα τα στοιχεία της ταυτότητάς τους, υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 8 του Ν. 3190/55. Στις ίδιες διατυπώσεις υπόκειται και ο τρόπος ασκήσεως της εξουσίας των εκκαθαριστών (άρθρο 47 παράγραφος 5 Ν. 3190/55, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 14 του Π.Δ. 419/86).

8.9. ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΕΩΣ.

Οι εκκαθαριστές, μόλις αναλάβουν τα καθήκοντά τους (με την έναρξη της εκκαθαρίσεως), υποχρεούνται να διενεργήσουν απογραφή της εταιρικής περιουσίας και να καταρτίσουν ισολογισμό (απογραφή και ισολογισμός εκκαθαρίσεως). Ο ισολογισμός πρέπει να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Εάν το στάδιο της εκκαθαρίσεως διαρκεί πέραν του έτους και φυσικά στο τέλος κάθε έτους συντάσσεται ενδιάμεσος ισολογισμός (ετήσιος), τότε θα πρέπει να εγκρίνεται ο ισολογισμός από τη γενική συνέλευση των εταίρων. Τούτο επειδή η συνέλευση των εταίρων εξακολουθεί και στο στάδιο της εκκαθαρίσεως να είναι το κυρίαρχο όργανο της εταιρείας. Έτσι η συνέλευση εγκρίνει τον ισολογισμό της κάθε χρήσεως και αποφασίζει για την απαλλαγή των εκκαθαριστών από κάθε ευθύνη.

Από το συνδυασμό των διατάξεων της παραγράφου 4 του άρθρου 22 του Ν. 3190/55 (όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του Π.Δ. 419/86) και της παραγράφου 5 του άρθρου 43 β του Κ.Ν. 2190/20 (που προστέθηκε με το άρθρο 36 του Π.Δ. 409/86), προκύπτει ότι οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις (ισολογισμός, αποτελέσματα χρήσεως, πίνακας διαθέσεως αποτελεσμάτων) δημοσιεύονται:

- α) Σε μια ημερήσια πολιτική εφημερίδα.

β) Σε μια ημερήσια οικονομική εφημερίδα.

γ) Στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Οι ισολογισμοί εκκαθαρίσεως, όμως, όπως φαίνεται από τη διατύπωση των άρθρων 48 και 50 (όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 15 του Π.Δ. 419/86) οφείλουν να δημοσιευθούν μόνο στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

8.10. ΕΞΟΥΣΙΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΤΩΝ.

Σύμφωνα με το άρθρο 49 του Ν. 3190/55, οι εκκαθαριστές της Ε.Π.Ε. εκπροσωπούν την εταιρεία και υπογράφουν γι' αυτήν, θέτοντας την υπογραφή τους κάτω από την εταιρική επωνυμία. Υπενθυμίζεται ότι στην επωνυμία της εταιρείας πρέπει να έχουν προστεθεί οι λέξεις «υπό εκκαθάριση» (άρθρο 46 παράγραφος 1 Ν. 3190/55). Δηλαδή, οι εκκαθαριστές της Ε.Π.Ε. ενεργούν όπως οι διαχειριστές αυτής και οι περί διαχείρισεως διατάξεις εφαρμόζονται αναλόγως σ' ολόκληρο το στάδιο της εκκαθαρίσεως (άρθρο 46 παράγραφος 3 Ν. 3190/55).

Εάν στο καταστατικό δεν ορίζεται αλλιώς, η εκκαθάριση διενεργείται από όλους μαζί τους εκκαθαριστές (άρθρο 49 παράγραφος 1 Ν. 3190/55) και οι αποφάσεις αυτών λαμβάνονται κατά πλειοψηφία.

Τρόπος ενεργείας εκκαθαριστών. Οι εκκαθαριστές οφείλουν να περατώσουν «αμελλητί» τις εκκρεμείς υποθέσεις της εταιρείας, να εξοφλήσουν τα χρέη αυτής, να εισπράξουν τις απαιτήσεις αυτής και να ρευστοποιήσουν (μετατρέψουν σε χρήμα) την εταιρική περιουσία. Για το σκοπό της περατώσεως των εκκρεμών υποθέσεων της εταιρείας, οι εκκαθαριστές μπορούν να ενεργήσουν και νέες πράξεις.

Η ρευστοποίηση των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας γίνεται από τους εκκαθαριστές κατά τις κοινές περί πωλήσεις διατάξεις του Αστικού Κώδικα. Φυσικά, όπου ο νόμος απαιτεί την τήρηση ορισμένου τύπου, θα τηρηθεί ο προβλεπόμενος τύπος. Έτσι τα ακίνητα της εταιρείας μεταβιβάζονται με συμβολαιογραφικό έγγραφο και αφού πληρωθεί ο κανονισμένος φόρος μεταβίβασης. Συμβολαιογραφικό έγγραφο απαιτείται και όταν η μεταβίβαση ακινήτων της εταιρείας γίνεται προς τους ίδιους τους εταίρους της Ε.Π.Ε.

ΜΕΡΟΣ

ΤΡΙΤΟ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 1

ΜΟΡΦΗ , ΕΠΩΝΥΜΙΑ

1. Συνίσταται εταιρεία περιορισμένης ευθύνης υπό την επωνυμία «ΕΤΟΙΜΑ ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΜΕΛΙΣΣΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ» και τον διακριτικό τίτλο «ΜΕΛΙΣΣΑ Ε.Π.Ε.».

2. Για τις σχέσεις της εταιρείας με την αλλοδαπή, η επωνυμία θα αποδίδεται σε πιστή μετάφραση.

ΑΡΘΡΟ 2

ΣΚΟΠΟΣ

1. Σκοπός της εταιρείας είναι η κατασκευή πάσης φύσεως ειδών υφαντισμού για λογαριασμό της ή για λογαριασμό τρίτων και η διενέργεια κάθε πράξεως που εξυπηρετεί οπωσδήποτε την προαγωγή του εταιρικού σκοπού.

2. Για την επίτευξη του εταιρικού σκοπού η εταιρεία μπορεί να ιδρύει ή να μισθώνει εργοστάσια ή εργαστήρια ως και πρακτορεία ή καταστήματα οπουδήποτε εντός ή και εκτός της Ελλάδας.

3. Η εταιρεία μπορεί να συμμετέχει σε άλλες εταιρείες με τον ίδιο ή παρεμφερή σκοπό.

ΑΡΘΡΟ 3

ΕΔΡΑ

Έδρα της εταιρείας ορίζεται ο Δήμος Καλαμάτας

ΑΡΘΡΟ 4

ΔΙΑΡΚΕΙΑ

1. Η διάρκεια της εταιρείας ορίζεται δεκαετής (10 ετών). Αρχίζει από την ημέρα που θα δημοσιευθεί περίληψη του καταστατικού στο Τεύχος Ανωνύμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως και λήγει την αντίστοιχη ημέρα του έτους 2002.

2. Η διάρκεια της εταιρείας μπορεί να παρασταθεί με απόφαση της συνελεύσεως, που θα ληφθεί πριν την εκπνοή της παραπάνω προθεσμίας και σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 19 του παρόντος καταστατικού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΚΕΦΑΛΑΙΟ –ΕΤΑΙΡΟΙ

ΑΡΘΡΟ 5

ΚΕΦΑΛΑΙΟ , ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΜΕΡΙΔΙΑ

1. Το κεφάλαιο της εταιρείας ορίζεται σε 600 ευρώ, διαιρούμενο σε είκοσι (300) εταιρικά μερίδια, ονομαστικής αξίας 30 ευρώ το κάθε ένα.

2. Το κεφάλαιο καταβλήθηκε, ολόκληρο μετρητοίς κατά τη σύσταση της εταιρείας όπως ορίζεται στο άρθρο 26 του παρόντος.

ΑΡΘΡΟ 6

ΜΕΡΙΔΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Στο κεφάλαιο της εταιρείας μετέχουν: α) ο τάδε, επιχειρηματίας, ελληνικής ιθαγένειας, κάτοικος ..... με δέκα (150) εταιρικά μερίδια συμμετοχής του ανερχόμενης σε 4.402 ευρώ και β) ο δείνα, γερμανικής ιθαγένειας, κάτοικος ..... με δέκα (150) εταιρικά μερίδια, της μερίδας συμμετοχής του ανερχόμενης σε 4.402 ευρώ.

(Σημ. Επιτρέπεται η συμμετοχή αλλοδαπών σε ελληνικές Ε.Π.Ε. Ο αριθμός των εταίρων και η μερίδα εκάστου δεν περιορίζεται από το νόμο).

ΑΡΘΡΟ 7

ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΜΕΡΙΔΙΩΝ

Η μεταβίβαση εταιρικών μεριδίων επιτρέπεται μόνο κατόπιν εγκρίσεως της συνελεύσεως των εταίρων, που ορίζει και το πρόσωπο προς το οποίο δύναται να λάβει χώρα η μεταβίβαση.

ΑΡΘΡΟ 8

ΕΤΑΙΡΟΙ , ΒΙΒΛΙΟ ΕΤΑΙΡΩΝ

1. Για τους εταίρους της εταιρείας τηρείται ειδικό βιβλίο στο οποίο καταχωρούνται το όνομα του εταίρου, η ιθαγένεια και η διεύθυνση της έδρας ή της κατοικίας αυτού, οι εισφορές, το ύψος της μερίδας συμμετοχής και τα εταιρικά μερίδια εκάστου.

2. Κάθε μεταβολή του προσώπου του εταίρου είτε της μερίδας συμμετοχής αυτού στην εταιρεία πρέπει να καταχωρείται στο βιβλίο εταίρων.

3. Έναντι της εταιρείας θεωρούνται εταίροι και μπορούν να ασκήσουν τα εκ του παρόντος καταστατικού είτε εκ του νόμου δικαιώματά τους μόνο οι καταχωρηθέντες στο βιβλίο εταίρων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ

ΑΡΘΡΟ 9

ΕΚΛΟΓΗ ΚΑΙ ΘΗΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ

1. Η εταιρεία διοικείται από δυο (2) διαχειριστές που εκλέγονται από την συνέλευση των εταίρων, η οποία καθορίζει και την διάρκεια της θητείας τους.

2. Οι διαχειριστές είναι πάντοτε επανεκλέξιμοι. (Η εταιρεία μπορεί να έχει ένα διαχειριστή μόνο ή δύο ή περισσότερους από δύο).

3. Οι πρώτοι διαχειριστές ορίζονται στο άρθρο 25 του παρόντος καταστατικού.

ΑΡΘΡΟ 10

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΕΚΛΟΓΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ

Η απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων περί εκλογής διαχειριστών καταχωρείται στο βιβλίο Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης του Πρωτοδικείου και δημοσιεύεται στο Τεύχος Ανωνόμων και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως.

ΑΡΘΡΟ 11

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ

1. Οι διαχειριστές εκπροσωπούν την εταιρεία και είναι αρμόδιοι να αποφασίζουν για κάθε υπόθεση που αφορά την διοίκηση της εταιρείας, την επίτευξη του εταιρικού σκοπού και την διαχείριση της εταιρικής περιουσίας, εξαιρουμένων των αποφάσεων οι οποίες, κατά τις διατάξεις του νόμου, υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα της συνελεύσεως των εταίρων.

2. Οι διαχειριστές οφείλουν να συμμορφώνονται προς τους από την συνέλευση των εταίρων τιθέμενους περιορισμούς της δικαιοδοσίας τους.

ΑΡΘΡΟ 12

ΑΝΑΛΗΨΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

1. Η εταιρεία αναλαμβάνει εγκύτως υποχρεώσεις έναντι τρίτων με δυο (2) υπογραφές, είτε με τις υπογραφές των δύο διαχειριστών είτε των προς τούτο εξουσιοδοτηθέντων νομίμως προσώπων υπό των διαχειριστών.

2. Οι διαχειριστές μπορούν να παράσχουν δικαίωμα υπογραφής σε υπαλλήλους της εταιρείας ή τρίτους, καθορίζοντας τα πλαίσια, τους όρους και τα χρονικά όρια της εξουσιοδότησεως με συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο. Στην περίπτωση αυτή, η εταιρεία αναλαμβάνει εγκύτως υποχρεώσεις με τις υπογραφές των προσώπων τούτων.

(Σημ. Μπορεί να ορισθεί ότι η εταιρεία αναλαμβάνει εγκύτως υποχρεώσεις με την υπογραφή του ενός μόνο διαχειριστή, που σημαίνει ότι οι διαχειριστές δεσμεύουν την εταιρεία δρώντες από κοινού ή και μεμονωμένα).

ΑΡΘΡΟ 13

ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΝΤΟΛΕΣ

1. Σε ειδικές περιπτώσεις, οι διαχειριστές δικαιούνται να μεταβιβάζουν οποιαδήποτε από τις αρμοδιότητές τους, με συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο, σε ένα ή και περισσότερα πρόσωπα.

2. Στην περίπτωση αυτή και ως προς τις ειδικές αυτές εντολές η εταιρεία αναλαμβάνει εγκύτως υποχρεώσεις με το πρόσωπο ή τα πρόσωπα αυτά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ

ΑΡΘΡΟ 14

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

1. Η συνέλευση των εταίρων είναι το ανώτατο όργανο της εταιρείας και δικαιούται να αποφασίζει για κάθε εταιρική υπόθεση. Οι νόμιμες αποφάσεις της υποχρεώνουν και τους απόντες ή διαφωνούντες εταίρους.

2. Η συνέλευση των εταίρων είναι μόνη αρμόδια να αποφασίζει για τα εξής θέματα:

α. Τροποποιήσεως του καταστατικού,

β. Διορισμού και ανακλήσεως διαχειριστών και απαλλαγής αυτών,

γ. Εγκρίσεως του ισολογισμού και διαθέσεως των κερδών,

δ. Εγέρσεως αγωγής κατά των οργάνων της εταιρείας ή κατ' ιδίαν εταίρων για αξιώσεις της εταιρείας κατ' αυτών για αποζημίωση, που απορρέουν από πράξεις ή παραλείψεις κατά τη σύσταση ή τη λειτουργία της εταιρείας,

ε. Παρατάσεως της διάρκειας της εταιρείας, συγχωνεύσεως ή διαλύσεως αυτής και διορισμού ή ανακλήσεως των εκκαθαριστών,

στ. Μεταβιβάσεως εταιρικών μεριδίων και

ζ. Παντός άλλου θέματος το οποίο κατά νόμον υπάγεται στην αποκλειστική αρμοδιότητα αυτής.

3. Η συνέλευση των εταίρων μπορεί με απόφαση της να περιλάβει στην αποκλειστική της αρμοδιότητα κάθε θέμα αναγόμενο στην διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων.

ΑΡΘΡΟ 15

ΣΥΓΚΛΗΣΗ

1. Η συνέλευση συγκαλείται από τους διαχειριστές με έγγραφη πρόσκληση που επιδίδεται στη διεύθυνση των εταίρων, που αναγράφονται στο βιβλίο αυτών, οκτώ (8) τουλάχιστον ημέρες πριν την συνέλευση και αναγραφεί την ημέρα, την ώρα και τον τόπο της συνέλευσης, ως και τα προς συζήτηση θέματα.

2. Η συνέλευση συγκαλείτε υποχρεωτικά τουλάχιστον μια φορά, το έτος και εντός τριών (3) μηνών από τη λήξη της εταιρικής χρήσεως. Εάν η συνέλευση αυτή δεν συγκληθεί από τους διαχειριστές εντός της τασσόμενης τριμήνου προθεσμίας, η σύγκληση αυτής μπορεί να γίνει από οποιονδήποτε εταίρο, κατόπιν αποφάσεως του Προέδρου Πρωτοδικών της έδρας της εταιρείας.

3. Εφόσον είναι σύμφωνοι όλοι οι εταίροι, μπορούν να συνέλθουν σε συνέλευση χωρίς να τηρηθούν οι κατά νόμον και κατά το παρόν καταστατικό διατυπώσεις.

4. Ένας ή περισσότεροι εταίροι, εκπροσωπώντας το ένα εικοστό (1/20) τουλάχιστον του εταιρικού κεφαλαίου, μπορούν να ζητήσουν τη σύγκληση έκτακτης συνελεύσεως, προσδιορίζοντας και τα θέματα συζητήσεως. Εάν οι διαχειριστές δεν συγκαλέσουν τη συνέλευση μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την επίδοση της σχετικής αιτήσεως, η σύγκληση γίνεται από τους αιτούντες εταίρους, κατόπιν αποφάσεως του Προέδρου του Πρωτοδικών της έδρας της εταιρείας.

ΑΡΘΡΟ 16

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΕΤΑΙΡΩΝ

1. Κάθε εταίρος δύναται να ορίσει ένα μόνο αντιπρόσωπο για την εκπροσώπησή του στις συνελεύσεις των εταίρων.

2. Ο διορισμός του αντιπροσώπου γίνεται με έγγραφο απευθυνόμενο προς τους διαχειριστές της εταιρείας και ισχύει μέχρις ότου ανακληθεί.

ΑΡΘΡΟ 17

ΠΡΟΕΔΡΟΣ , ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

Στη συνέλευση προεδρεύει πρόσωπο από την ίδια τη συνέλευση που εκλέγεται από τους εταίρους με πλειοψηφία πλέον του ημίσεως ($\frac{1}{2}$) του όλου αριθμού των εταίρων, εκπροσωπούντων πλέον του ημίσεως ($\frac{1}{2}$) του όλου εταιρικού κεφαλαίου.

2. Η συνέλευση αποφασίζει για τα θέματα που αναφέρονται στην πρόσκληση.

3. Εφόσον παρίστανται ή εκπροσωπούνται όλοι οι εταίροι και κανένας από αυτούς δεν έχει αντίρρηση, η συνέλευση αποφασίζει εγκύρωσ επί παντός θέματος αφορώντας την εταιρεία.

ΑΡΘΡΟ 18

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΨΗΦΟΥ

1. Κάθε εταιρικό μερίδιο παρέχει δικαίωμα ψήφου.

2. Το δικαίωμα ψήφου δεν δύναται να ασκηθεί από τον εταίρο προκειμένου περί αποφάσεων που αφορούν την απαλλαγή του από της ευθύνης είτε την έγερση αγωγής κατ' αυτού.

ΑΡΘΡΟ 19

ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

1. Οι συνήθεις αποφάσεις της συνελεύσεως λαμβάνονται με πλειοψηφία πλέον του ημίσεως ($\frac{1}{2}$) του όλου αριθμού των εταίρων, εκπροσωπούντων πλέον του ημίσεως ($\frac{1}{2}$) του όλου εταιρικού κεφαλαίου.

2. Ειδικώς για την τροποποίηση του παρόντος καταστατικού, την αύξηση ή μείωση του εταιρικού κεφαλαίου και την καθιέρωση συμπληρωματικών εισφορών των εταίρων οι

αποφάσεις της συνελεύσεως λαμβάνονται με πλειοψηφία τριών τετάρτων ($\frac{3}{4}$) του όλου αριθμού των εταίρων εκπροσωπούμενων τα τρία τέταρτα ($\frac{3}{4}$) του όλου εταιρικού κεφαλαίου.

3. Απόφαση λαμβανόμενη με σύμφωνη γνώμη όλων των εταίρων απαιτείται προκειμένου περί μεταβολής της εθνικότητας της εταιρείας και επαυξήσεως των υποχρεώσεων ή της ευθύνης των εταίρων, και περί μειώσεως των εκ του παρόντος καταστατικού δικαιωμάτων αυτών, εκτός εάν ο νόμος ορίζει αλλιώς.

(Σημ. Στις περιπτώσεις της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου μπορούν να περιληφθούν και άλλες όπως η μεταβίβαση των εταιρικών μεριδίων. Όπως μπορεί, επίσης, να ορισθεί διαφορετικό ποσοστό πλειοψηφίας για τη λήψη αποφάσεων - πάντως όχι κάτω του $\frac{1}{2}$).

ΑΡΘΡΟ 20

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

1. Οι συζητήσεις και αποφάσεις της συνελεύσεως των εταίρων καταχωρούνται εν περιλήψει σε ειδικό βιβλίο πρακτικών και υπογράφονται από τον Πρόεδρο της συνελεύσεως και τους παριστάμενους εταίρους ή αντιπροσώπους εταίρων.

2. Αντίγραφα και αποσπάσματα των πρακτικών των αποφάσεων της συνελεύσεως των εταίρων επικυρούνται από ένα διαχειριστή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΧΡΗΣΗ, ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 21

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΧΡΗΣΗ

Η ετήσια χρήση των εταιρικών εργασιών αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου εκάστου έτους, οπότε κλείνονται και ισολογίζονται τα βιβλία και οι λογαριασμοί της εταιρείας, με την επιφύλαξη του άρθρου 24 του παρόντος καταστατικού.

ΑΡΘΡΟ 22

ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

1. Στο τέλος εκάστης εταιρικής χρήσεως οι διαχειριστές ενεργούν απογραφή όλων των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού αυτής, μετά λεπτομερούς περιγραφής εκάστου τούτων και βάσει αυτής συντάσσουν τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις (ισολογισμός, αποτελέσματα χρήσεως, πίνακας διαθέσεως αποτελεσμάτων, προσάρτημα).

2. Για τη σύνταξη των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων εφαρμόζονται αναλόγως οι σχετικές διατάξεις των άρθρων 42α επόμενα του Κ.Ν.2190/20 περί Ανωνύμων Εταιρειών.

3. Με ευθύνη των διαχειριστών, οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις (πλην του προσαρτήματος) δημοσιεύονται στο τεύχος Ανωνύμων Εταιρειών και Ε.Π.Ε. της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως και όπου αλλού ο νόμος ορίζει.

ΑΡΘΡΟ 23

ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΑΘΑΡΩΝ ΚΕΡΔΩΝ

1. Από τα ετήσια καθαρά κέρδη αφαιρείται το ένα εικοστό τουλάχιστον προς σχηματισμό του κατά νόμο αποθεματικού. Η αφαίρεση παύει να είναι υποχρεωτική όταν το αποθεματικό κεφάλαιο φθάσει το ένα τρίτο ($\frac{1}{3}$) του εταιρικού κεφαλαίου.

2. Το υπόλοιπο των καθαρών κερδών διανέμεται στους εταίρους, κατ' αναλογία της συμμετοχής εκάστου στο εταιρικό κεφάλαιο, εκτός αν αποφασίσει αλλιώς η συνέλευση των εταίρων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 24

ΠΡΩΤΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΧΡΗΣΗ

Η πρώτη εταιρική χρήση αρχίζει από τη δημοσίευση της περιλήψεως του παρόντος καταστατικού στο Τεύχος Ανωμόνων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, μετά την εκπλήρωση των λοιπών νομίμων διατυπώσεων καταθέσεως και δημοσιεύσεως και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του έτους 1993. (Σημ.: Η πρώτη εταιρική χρήση μπορεί να είναι μεγαλύτερη των 12 μηνών, αλλά όχι και των 24 μηνών).

ΑΡΘΡΟ 25

ΠΡΩΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΕΣ

1. Διαχειριστές της εταιρείας για την πρώτη εταιρική χρήση ορίζονται οι:

(Σημ. Κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 17 του Ν. 3190/55, δια του καταστατικού ή με απόφαση της συνελεύσεως και η εκπροσώπηση της εταιρείας μπορούν να ανατεθούν σε ένα ή περισσότερους εταίρους ή μη εταίρους για ορισμένο ή αόριστο χρόνο).

ΑΡΘΡΟ 26

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Το κατά άρθρο 5 του παρόντος Καταστατικού εταιρικό κεφάλαιο καταβλήθηκε κατά την σύσταση της εταιρείας ως εξής: (Σημ.: Εδώ σημειώνονται τα ονόματα όλων των εταίρων και η εισφορά εκάστου σε μετρητά ή σε είδος. Στη δεύτερη περίπτωση απαιτείται εκτίμηση της Επιτροπής του άρθρου 9 του Κ.Ν.2190/20 περί Ανωνύμων Εταιρειών).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΔΙΑΛΥΣΗ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ

ΑΡΘΡΟ 27

ΔΙΑΛΥΣΗ

1. Η εταιρεία λύεται: α) Σε κάθε περίπτωση που προβλέπεται από το νόμο και αυτό το καταστατικό, κυρίως λόγω λήξεως του χρόνου για τον οποίο συντάθηκε, β) Με απόφαση της γενικής συνέλευσης των εταίρων, η οποία θα λαμβάνεται από τα τρία τέταρτα ($\frac{3}{4}$) του όλου αριθμού των εταίρων που εκπροσωπούν τα τρία τέταρτα ($\frac{3}{4}$) του εταιρικού κεφαλαίου, γ) Με δικαστική απόφαση ένεκα σπουδαίου λόγου με αίτηση εταίρου ή εταίρων οι οποίοι εκπροσωπούν τουλάχιστον το ένα δέκατο ($\frac{1}{10}$) του εταιρικού κεφαλαίου, δ) Με την κήρυξη της εταιρείας σε κατάσταση πτώχευσεως, ε) Με δικαστική απόφαση μετά από αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον στην περίπτωση συγκεντρώσεως όλων των εταιρικών μεριδίων στα χέρια ενός προσώπου.

2. Για τις υποχρεώσεις οι οποίες έχουν αναληφθεί από την εταιρεία στη διάρκεια της συγκεντρώσεως των εταιρικών μεριδίων στα χέρια ενός προσώπου, αυτό ευθύνεται απεριόριστα σε περίπτωση αφερεγγυότητας της εταιρείας.

3. Η εταιρεία δεν λύεται με την απαγόρευση, την πτώχευση ή το θάνατο κάποιου ή κάποιων από τους εταίρους. Η λύση της εταιρείας καταχωρείται στο τηρούμενο βιβλίο Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης του Πρωτοδικείου και δημοσιεύεται στο Τεύχος Ανωνύμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (αρ.44 Ν.3190/55).

4. Σε περίπτωση απώλειας του μισού ($\frac{1}{2}$) του εταιρικού κεφαλαίου, ο διαχειριστής υποχρεούται να συγκαλέσει τη συνέλευση των εταίρων για να αποφασίσει για τη διάλυση της εταιρείας ή για τη μείωση του εταιρικού κεφαλαίου. Εάν δεν συγκληθεί η συνέλευση μετά σε εύλογο χρόνο ή δεν ληφθούν αποφάσεις, κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να ζητήσει από το Δικαστήριο τη διάλυση της εταιρείας (αρ. 45Ν.3190/55).

ΑΡΘΡΟ 28

ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ

1. Όταν λυθεί η εταιρεία για οποιοδήποτε λόγο, εκτός εάν αυτή κηρυχθεί σε κατάσταση πτωχεύσεως, ακολουθεί το στάδιο της εκκαθαρίσεως. Μέχρι να τελειώσει η εκκαθάριση και η διανομή, η εταιρεία θεωρείται εξακολουθούσα και διατηρεί την επωνυμία της στην οποία προστίθενται οι λέξεις «υπό εκκαθάριση».

2. Στο στάδιο της εκκαθαρίσεως η εξουσία των οργάνων της εταιρείας περιορίζεται στις αναγκαίες για την εκκαθάριση της εταιρικής περιουσίας πράξεις.

3. Οι διατάξεις του παρόντος καταστατικού για τη διαχείριση εφαρμόζονται ανάλογα και για την εκκαθάριση.

4. Η εκκαθάριση ενεργείται από τους διαχειριστές, εκτός αν αλλιώς αποφασίσει η συνέλευση των εταίρων. Η συνέλευση των εταίρων μπορεί να ανακαλέσει τον εκκαθαριστή διαχειριστή ή αυτούς που έχει διορίσει εκκαθαριστές. Οι εταίροι οι οποίοι εκπροσωπούν το ένα δέκατο ($\frac{1}{10}$) τουλάχιστον του εταιρικού κεφαλαίου μπορούν, όταν υπάρχει σπουδαίους λόγος, να ζητήσουν από το Δικαστήριο να ανακαλέσει τους εκκαθαριστές που έχουν διοριστεί από τη συνέλευση. Οι εκκαθαριστές εκπροσωπούν την εταιρεία και υπογράφουν κάτω από την εταιρική επωνυμία και ενεργούν την εκκαθάριση από κοινού (άρθρο 47, 48 του Ν. 3190/55).

5. Οι εκκαθαριστές οφείλουν μόλις αρχίσουν την εκκαθάριση να κάνουν απογράφη της εταιρικής περιουσίας και να καταρτίσουν ισολογισμό ο οποίος θα δημοσιευθεί στο Τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε. της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως. Εάν η εκκαθάριση συνεχίζεται, οι εκκαθαριστές είναι υποχρεωμένοι να καταρτίζουν κάθε χρόνο ισολογισμό.

6. Οι εκκαθαριστές οφείλουν να φέρουν σε πέρας τις εκκρεμείς υποθέσεις της και να διανείμουν το προϊόν της εκκαθάρισεως στους εταίρους συντάσσοντας τον τελικό ισολογισμό.

ΑΡΘΡΟ 29

Για την επίλυση κάθε διαφοράς μεταξύ των εταίρων, που προκύπτει από το παρόν και τις τυχόν τροποποιήσεις του, καθώς και για κάθε θέμα ή όρο που δεν προβλέπουν οι διατάξεις του παρόντος καταστατικού, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ν. 3190/55, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- **Λεονταρίδης Κ. Μιλτιάδης**, Ανώνυμες Εταιρείες, Αθήνα, Εκδόσεις Πάμισος, 1996.
- **Παπαδέας Παναγιώτης**, Κ.Β.Σ., Αθήνα, Εκδόσεις Κλεινίας, 1994.
- **Καούνης Δικ.**, Η ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΣΤΙΣ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ, Αθήνα, Εκδόσεις Σύγχρονη Εκδοτική, 1994.
- **Πάπυρος Λαρούς – Μπριτάνικα**, Ν. 2190/1920 «ΠΕΡΙ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ», Αθήνα 1994.
- **Λεονταρίδης Κ. Μιλτιάδης**, ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ, Αθήνα, Εκδόσεις Πάμισος, 1989.
- **Αγαπητός Κράτης**, ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ (Α.Ε., Ε.Π.Ε.), Αθήνα, Εκδόσεις Κράτης, 1995.
- **Μηλιώνη Ειρήνη**, ΟΙΚΟΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ, Αθήνα, Εκδόσεις Σύγχρονη Εκδοτική, 1992.
- **Νικολάου Β. Μαντά**, Αναστασίου Σ. Ντάνου, ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ, Αθήνα, Σύγχρονη Εκδοτική, 1994.